Hallituksen esitys Eduskunnalle lisäyksistä ja muutoksista vuoden 1986 tulo- ja menoarvioon

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 1986 *toiseksi* lisämenoarvioksi.

Taloudellinen kehitys maassamme on viime vuosina ollut pääpiirteissään tyydyttävää, ja myös vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen liittyvät arviot viittaavat mahdollisuuteen pysyä tasapainoisella kohtuullisen kasvun uralla. Työttömyys on Suomessa ollut pienempää kuin useimmissa Länsi-Euroopan maissa. Se uhkaa kuitenkin lisääntyä. Talousnäkymiin liittyy monia epävarmuustekijöitä, kuten viime kevään tuloratkaisujen vaikutus ja ulkomaankauppamme näkymät lähivuosina. Tämän johdosta hallitus on katsonut tarpeelliseksi sisällyttää tähän vuoden toiseen lisämenoarvioesitykseen eräitä talouspoliittisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on parantaa yritysten hintakilpailukykyä ja tukea työllisyyttä.

Hintakilpailukyvyn parantamiseksi hallituksen tarkoituksena on antaa esitys yksityisen työnantajan sosiaaliturvamaksun muuttamisesta. Työnantajan kansaneläkemaksua alennetaan keskimäärin 0,5 prosenttiyksiköllä. Yrityksen pääomavaltaisuudesta riippuen alennus on 0,55 prosenttiyksikköä alimmassa maksuluokassa, 0,45 prosenttiyksikköä toisessa ja 0,40 prosenttiyksikköä kolmannessa maksuluokassa. Alennus on lisäksi suunnattu työvaltaisimpiin yrityksiin siten, että maksuluokan määräytymiseen liittyvää säännönmukaisten poistojen rajaa esitetään korotettavaksi nykyisestä 200 000 markasta 300 000 markkaan. Työnantajan sairausvakuutusmaksua alennetaan 0,5 prosenttiyksiköllä eli palkkaperusteisen sosiaaliturvamaksun alennus on yhteensä keskimäärin prosenttiyksikön suuruinen. Näiden toimenpiteiden arvioidaan lisäävän siirtoja budjettitaloudesta Kansaneläkelaitokselle vuonna 1987 noin 1 020 milj. mk. Alennus osaltaan korjaa muiden työkustannusten nopeasta noususta aiheutuvia kilpailukyvyn menetyksiä. Ehdotettu alennus on tarkoitettu väliaikaiseksi ja se koskisi vain vuotta 1987. Osittain tästä syystä hallitus valmistelee olemassa olevien selvitysten pohjalta vaihtoehtoja työnantajan sosiaaliturvamaksun palkkasidonnaisuuden vähentämiseksi niin, että muutoksesta voidaan päättää vuoden 1988 tuloja menoarvion yhteydessä.

Alkoholijuomien vähittäishintoja on tarkoitus korottaa 1.1.1987 lukien 6 %:lla suunnitellun 4 %:n sijasta. Tämä lisää valtion tuloja ensi vuonna 80 milj. mk. Myös vakioveikkauksen sarakemaksua ja jokeripelimaksua on tarkoitus korottaa ensi vuonna.

Investointien lisäämiseksi korotetaan investointivarausten käytön perusteella tehtävä investointivähennys 3 prosentista 6 prosenttiin siltä osin kuin varauksia käytetään pääkaupunkiseudun ulkopuolella käyttöomaisuusinvestointien kattamiseen. Vuodelta 1984 tehdyt investointivaraukset vapautetaan käyttöön myös pääkaupunkiseudulla.

Liikevaihtoverolain 55 b §:n mukaisen huojennuspalautuksen enimmäismäärä ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 300 markasta 2 000 markkaan. Korotuksen johdosta yksityisen liikkeenharjoittajan yrityksen verovapaa liikevaihto nousisi nykyisestä noin 7 500 markasta arviolta noin 50 000 markkaan. Toimenpiteen arvioidaan koskevan noin 10 000 verovelvollista, jolloin huojennuspalautuksen piiriin kuuluvien verovelvollisten määrä nousisi arviolta 12 000 verovelvolliseen.

Lisämenoarvioesitykseen sisältyy toisaalta huomattavia määrärahoja valtion omiin investointeihin, hankintoihin ja valtionapuihin. Näiden toimenpiteiden työllisyysvaikutukseksi arvioidaan yhteensä noin 3 700 miestyövuotta. Kaikkiaan lisämenoarvioesityksen yhteydessä esitettyjen toimenpiteiden ansiosta työttömien määrä vähenee v. 1987 keskimäärin runsaalla 7 000 hengellä aikaisemmin arvioidusta. Ensi talvikaudella työttömien määrä supistuu käyttöön otettavan yritysten työhönottotuen johdosta yhteensä noin 10 000 hengellä.

Valtion omiin investointeihin osoitetaan tässä esityksessä lisää noin 150 milj. mk, millä käynnistetään tai nopeutetaan yhteensä noin 400 milj. markan suuruisia hankkeita. Eniten näitä on tierakennuksissa. Työllisyystyöohjelman menoihin budjetoidaan 70 milj. mk. Suurimmat valtionavut kohdistuvat peruskoulujen rakenta-

miseen ja Pohjois-Suomen metsien siemenhankintaan. Valtionavustuksiin osoitetaan lisäystä yhteensä noin 110 milj. mk.

Asuntojen perusparantamista lisätään noin 1 000 asunnolla.

Hankintoihin osoitetaan lähes 80 milj. markkaa, minkä turvin voidaan ryhtyä noin 120 milj. markan suuruisiin tilauksiin. Suurimmat hankinnat kohdistuvat puolustusministeriön hallinnonalalle.

Tämän lisämenoarvioesityksen yhteydessä ehdotetuista toimenpiteistä arvioidaan aiheutuvan menonlisäyksiä vuodelle 1987 noin 1,1 mrd mk verrattuna eduskunnalle jo annettuun vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen.

Vuoden 1986 menoihin ehdotetaan tässä lisämenoarvioesityksessä lisäystä kaikkiaan noin 4 858 milj. mk. Kun menoista ehdotetaan vähennettäväksi 801 milj. mk, jää menojen nettolisäykseksi 4 057 milj. mk. Muiden kuin kuoletusmenojen nettolisäys on 1 861 milj. mk.

Pääluokittain tarkasteltuna eniten ehdotetaan lisäystä valtionvelan pääluokkaan, 2 184 milj. mk. Seuraavaksi suurimmat lisäykset ovat sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla, 467 milj. mk, liikenneministeriön hallinnonalalla, 351 milj. mk, valtiovarainministeriön hallinnonalalla, 328 milj. mk, ja opetusministeriön hallinnonalalla, 309 milj. mk. Ympäristöministeriön hallinnonalalta ehdotetaan vähennettäväksi 276 milj. mk.

Yksittäisistä menonlisäyksistä suurimmat ovat valtionvelan kuoletuksiin osoitettavan 2 196 milj. markan jälkeen valtionosuudet kunnille erikoissairaanhoidon käyttökustannuksiin, 218,5 milj. mk ja sosiaalipalveluiden käyttökustannuksiin, 157 milj. mk. Eniten jää käyttämättä asuntolainojen maksatukseen varatuista määrärahoista, 300 milj. mk, ja sairausvakuutuslaista aiheutuviin menoihin osoitetusta määrärahasta, 105 milj. mk.

Seuraavassa perustellaan hallinnonaloittain tärkeimpiä tähän lisämenoarvioesitykseen sisältyviä ehdotuksia.

Ulkoasiainministeriön hallinnonala. Suomalaisten YK-valvontajoukkojen ylläpitomenoihin, jotka on esitetty siirrettäväksi ulkoasiainministeriön hallinnonalalle, ehdotetaan lisäystä 50 milj. mk. Tämän ohella on puolustusministeriön hallinnonalalla ehdotettu valvontajoukkojen muihin menoihin lisäystä 14 milj. mk.

Sisäasiainministeriön hallinnonala. Poliisitoimen palkkauksiin ehdotetaan palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta lisäystä 31 milj. mk.

Puolustusministeriön hallinnonala. Puolustusvoimien palkkauksiin ehdotetaan palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta lisäystä 31 milj. mk. Asevelvollisten vaatetushankintoja ehdotetaan lisättäväksi 12 milj. markalla.

Perushankintamenoihin ehdotetaan lisäystä 18 milj. mk indeksien ja valuuttakurssien muutosten johdosta. Metalliteollisuuden työllisyyden tukemiseksi ehdotetaan, että varustuksen uusimiseksi saadaan tehdä sopimuksia ja tilauksia yhteensä 44 milj. markan arvosta, mistä vuonna 1986 aiheutuisi maksuja 18 milj. mk. Lisäksi aiemmista hankintasopimuksista aiheutuu lisämaksuja 39 milj. mk indeksien ja valuuttakurssien muutosten johdosta.

Valtiovarainministeriön hallinnonala. Valtion eläkkeisiin ehdotetaan lisäystä 130 milj. mk eläkkeiden arvioitua suuremman lukumäärän johdosta.

Eräiden valmisteverolakien mukaisiin hinnanerokorvauksiin arvioidaan tarvittavan lisäystä 141 milj. mk.

Kansainvälisille rahoituslaitoksille annetuista sitoumuksista 33 milj. mk on siirtynyt lunastettavaksi vasta kuluvana vuonna.

Opetusministeriön hallinnonala. Yleisen korkokannan alenemisen vuoksi opintolainojen korkotukimenot pienenevät 15 milj. mk, mutta toisaalta opintorahoihin ehdotetaan lisäystä 18 milj. mk ennakoitua suuremman saajamäärän johdosta.

Valtionosuuteen lukioiden käyttökustannuksiin ehdotetaan opettajien palkkausmenojen osalta lisäystä 45 milj. mk aiemmin tapahtuneiden palkkojen tarkistusten ja loppuerien kasvun vuoksi sekä koulumatka- ja oppilasasuntolamenojen osalta vähennystä 25 milj. mk kuljetettavien oppilaiden vähenemisen johdosta.

Valtionosuuteen peruskoulujen käyttökustannuksiin merkitään lisäystä yhteensä 65 milj. mk, mihin vaikuttaa opettajien palkkausmenojen valtionosuuden väheneminen 19 milj. markalla ja muiden käyttömenojen valtionosuuden kasvaminen 82 milj. markalla oppilaskohtaisen käyttömenon ennakoitua korkeamman tason johdosta. Rakennustöiden aientamiseksi ehdotetaan rakentamislupien valtionosuuskiintiötä lisättäväksi 40 milj. markalla.

Valtionosuuteen yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin ehdotetaan lisäystä 28 milj. mk asukaskohtaisen käyttömenon ennakoitua korkeamman tason johdosta.

Valtionosuuteen kunnallisten ammatillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin merkitään lisäystä 60 milj. mk, mistä 40 milj. mk aiheutuu opettajien palkkausmenoista.

Työllisyyskoulutukseen ehdotetaan lisäystä 81,5 milj. mk lähinnä aiemmin tapahtuneen kustannusten nousun johdosta. Oppisopimuslakiin perustuviin korvauksiin työnantajille tarvitaan 18 milj. mk arvioitua vähemmän. Ammatillisen koulutuksen väliaikaiseen laajentamiseen ehdotetaan lisäystä 30 milj. mk kustannusten nousun ja koulutusajan pidentymisen johdosta.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala. Öljykasvituotannon tukemiseen ehdotetaan lisäystä 75 milj. mk öljykasvien viljelyalan lisäämisen ja maailmanmarkkinahintojen laskun johdosta. Tärkkelystuotannon tukemiseen ehdotetaan lisäystä noin 12 milj. mk.

Nuorille viljelijöille maksettavaan käynnistystukeen ehdotetaan lisäystä 15 milj. mk.

Turkistarhaajien korkokustannuksiin ehdotetaan avustusta 15 milj. mk. Peruskoron alentumisen johdosta maatalouden korkotukilainojen menoista säästyy 16,5 milj. mk. Korkotukilainojen myöntämisvaltuutta ehdotetaan lisättäväksi 100 milj. mk.

Vesistötöiden määrärahoihin ehdotetaan lisäystä 3,6 milj. mk, mikä mahdollistaa noin 38 milj. markan suuruisten hankkeiden käynnistämisen tai nopeuttamisen.

Pohjois-Suomen metsien siemenhankintaan ehdotetaan 20 milj. mk. Metsähallituksen liiketoiminnan käyttömenoista säästyy 70 milj. mk arvioitua pienempien puutavaran hankintakustannusten ansiosta. Oy Rosenlew Ab:lta ehdotetaan ostettavaksi maa-alueita valtion metsätaloutta varten yhteensä 83 milj. markalla, mistä maatilatalouden kehittämisrahaston osuus on 20 milj. mk.

Liikenneministeriön hallinnonala. Yleisten teiden tekemiseen ehdotetaan lisäystä noin 32 milj. mk.

Valtionrautatieden käyttötalouden lisärahoitustarve lisääntyy 271 milj. mk. Valtionrautateiden investointeihin ehdotetaan lisäystä yhteensä 10,5 milj. mk.

Postiliikenteen hoidon menoista ehdotetaan vähennettäväksi 25 milj. mk arvioitua pienemmän tarpeen ja valuuttakurssien muutoksen johdosta.

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala. Kotimaisen energian tuotannon ja energiasäästön edistämiseksi ehdotetaan turvelauhdutusvoiman rakentamista varten avustussitoumusten enimmäismäärää korotettavaksi 40 milj. markalla.

Vienninedistämisavustuksiin ehdotetaan lisäystä 20 milj. mk.

Vientitakuurahastoon ehdotetaan siirrettäväksi 15 milj. mk odotettua suurempien korvausten johdosta.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala. Valtionosuusennakot kunnille lasten kotona tapahtuvan hoidon tukemiseen jäävät 85 milj. mk arvioitua pienemmiksi, jolloin myöhemmin suoritettavat loppuerät nousevat. Yleisen perhe-eläkkeen menoista säästyy 15 milj. mk.

Työttömyyden kasvun ja etuuksien tarkistamisen johdosta merkitään työttömyyskassojen valtionosuuteen lisäystä 62 milj. mk sekä työttömyysturvalain mukaisen perusturvan menoihin lisäystä 85 milj. mk.

Valtion osuuteen sairausvakuutuslaista johtuvista menoista osoitetuista määrärahoista jää käyttämättä 105 milj. mk.

Valtion osuuteen maatalousyrittäjien ja yrittäjien eläkelaeista johtuvista menoista merkitään lisäystä 106 milj. mk ennakoitua suurempien menojen, ennakoitua pienempien maksutulojen sekä vuoden 1985 loppuerien johdosta.

Sotainvalidien Veljesliiton Suitian kuntoutuslaitoksen toiminta loppuu vuonna 1987. Tätä korvaamaan on suunnitteilla laajennusosa Kaunialan sotavammasairaalaan, jonka 16 milj. markan kustannusarviosta on tarkoitus yhteensä 10,5 milj. mk rahoittaa raha-automaattiyhdistyksen tuotosta myönnettävällä ja tarvittaessa myös vuonna 1988 myönnettävällä valtion avustuksella.

Valtionosuuteen kunnallisen toimeentuloturvan menoista merkitään lisäystä 132 milj. mk aikaisempien vuosien loppuerien sekä kuluvan vuoden arvioitua suurempien menojen johdosta. Invalidirahasta säästyy 12 milj. mk saajien ennakoitua vähäisemmän lukumäärän johdosta.

Valtionosuuteen kuntien sosiaalipalvelujen käyttökustannuksista merkitään lisäystä 157 milj. mk ennakoitua suurempien menojen johdosta.

Valtion korvauksista maatalousyrittäjien vuosiloma-, sijaisapu- ja viikkovapaatoiminnan kustannuksiin jää käyttämättä yhteensä 84 milj. mk.

Valtionosuus kunnille kansanterveystyön käyttökustannuksiin jää 51 milj. mk ennakoitua pienemmäksi, mutta osuuteen erikoissairaanhoidon käyttökustannuksiin ehdotetaan lisäystä 218,5 milj. mk. Valtion maksuosuuteen yliopistollisten keskussairaaloiden käyttökustannuksiin merkitään lisäystä 28 milj. mk.

Työvoimaministeriön hallinnonala. Työllisyyskoulutuksen koulutus- ja erityistukimenoista säästyy 40,5 milj. mk.

Uutena toimenpiteenä ehdotetaan otettavaksi käyttöön yritysten työhönottotuki, johon varattaisiin 30 milj. mk. Yrittäjäksi ryhtyvän työttömän tukemiskokeiluun ehdotetaan lisäystä 15 milj. mk. Kuntien, kuntainliittojen ja muiden yhteisöjen työllisyysperusteisten investointien rahoittamiseen vaikeimmilla työttömyysalueilla ehdotetaan lisäystä 30 milj. mk.

Valtion virastojen ja laitosten työllisyysperusteisiin hankintoihin ehdotetaan 17 milj. mk. Sijoitusmenoihin työllisyyden turvaamiseksi ehdotetaan lisäystä 70 milj. mk.

Palkkaturvamenoihin ehdotetaan lisäystä 15 milj. mk, mitä vastaavasti kertyy myös tulojen lisäystä.

Ympäristöministeriön hallinnonala. Vesiensuojelutöiden määrärahoihin ehdotetaan lisäystä 5,5 milj. mk, mikä mahdollistaa noin 26 milj. markan suuruisten hankkeiden käynnistämisen tai nopeuttamisen.

Saimaalle hankittavaa öljyntorjunta- ja tutkimusalusta varten ehdotetaan myönnettäväksi 12 milj. markan tilausvaltuus.

Asuntojen energiataloudellisten korjaustoimenpiteiden avustamista ehdotetaan lisättäväksi 10 milj. markalla vaikeimmilla työttömyysalueilla.

Vuokra-asuntojen hankkimista, rakentamista tai peruskorjausta varten otettujen korkotukilainojen myöntämisvaltuutta ehdotetaan lisättäväksi 50 milj. markalla.

Aravauustuotantoon jo myönnettyjen asuntolainojen arvioitua hitaamman maksatuksen johdosta määrärahasta säästyy 300 milj. mk. Perusparannuslainoituksen myöntämisvaltuuteen ehdotetaan lisäystä 40 milj. mk.

Valtionvelka. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletuksiin merkitään lisäystä nettomääräisesti 2 196 milj. mk. Kevään lisämenoarvion yhteydessä valtioneuvosto sai 1 840 milj. markan lisävaltuudet lainanottoon vuonna 1986. Näiden lainanottovaltuuksien käyttö oli tarkoitettu ennenaikaisesti irtisanottavien ulkomaisten lainojen rahoittamiseen. Kevään lisämenoarvioesityksen antamiseen mennessä irtisanomispäätöksiä oli tehty ainoastaan 391 milj. markan määrästä. Tilanne kansainvälisillä lainamarkkinoilla on lainojen edullisuuden suhteen säilynyt edelleen suotuisana. Tästä syystä on voitu korvata lähes kaikki lainaehtojen mukaan irtisanottavissa olevat lainat edullisemmilla uusilla ulkomaisilla lainoilla.

Valtioneuvosto on päättänyt kevään lisämenoarvioon merkityn määrän lisäksi ennenaikaisista kuoletuksista yhteensä 2 268 milj. markan määrästä. Vuoden 1986 aikana päätettyjen ennenaikaisten ulkomaisten lainojen takaisinmaksujen määrä kohoaa siten yhteensä 2 659 milj. markkaan, mikä on noin 820 milj. mk enemmän kuin kevään lisämenoarvioesityksen yhteydessä arvioitiin. Ulkomaisilla lainamarkkinoilla vallitsevan edullisen korkotilanteen hyväksikäytön on arvioitu säästävän valtion velanhoitokustannuksia yhteensä noin 160 milj. mk. Kun toisaalta eräiden ulkomaisten lainojen kuoletuksia on niiden lainaehtojen mukaan siirtynyt suoritettavaksi myöhempinä vuosina ja toteutunut valuuttakurssikehitys on ollut sellainen, että ulkomaisen velan kuoletuksista säästyy 72 milj. mk, momentille merkitty lisäys on 2 196 milj. mk.

Valtioneuvosto on päättänyt lisätä ulkomaisen lainanoton osuutta kuluvana vuonna lainaehtojen edullisuuden vuoksi sekä valuuttavarannon tukemiseksi. Tästä syystä kotimaasta otettavien sekä yleisöobligaatioiden että velkasitoumuslainojen suunniteltuja määriä on alennettu 750 milj. markalla. Lähinnä velkasitoumuslainanoton alentumisen johdosta kotimaisen velan korkomenoihin on merkitty vähennystä noin 13 milj. mk.

Tulot. Tuloihin ehdotetaan merkittäväksi lisäyksiä yhteensä 4 414 milj. mk. Lisäykset aiheutuvat vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesityksen perusteluissa todetun lisäksi lähinnä kotimaisen kulutuskysynnän arvioitua nopeammasta kasvusta. Tuloarvioon on ehdotettu tehtäväksi myös vähennyksiä tulojen alennusten ja kertymättä jäävien tulojen johdosta yhteensä 357 milj. mk. Tuloihin ehdotettu nettolisäys on siten 4 058 milj. mk.

Veroihin ja veronluonteisiin tuloihin on merkitty lisäystä 1 738 milj. mk. Tästä määrästä on *tulo- ja varallisuusveroon* merkitty lisäystä 600 milj. mk. Lisäys aiheutuu lähinnä verotuksen valmistumisen lykkääntymisestä.

Liikevaihdon perusteella kannettaviin veroihin on merkitty lisäystä lähinnä kotimaisen kysynnän arvioitua nopeamman kasvun johdosta 605 milj. mk.

Valmisteveroihin on merkitty lisäystä 193 milj. mk paitsi kulutuksen arvioitua nopeamman kasvun myös elintarvikkeiden tuonnin ennakoitua suuremman lisäyksen ja maailmanmarkkinahintojen alhaisuuden johdosta.

Muihin veroihin on merkitty lisäystä 270 milj. mk sekä *muihin veronluonteisiin tuloihin* 70 milj. mk.

Vähennyksiä veroihin ja veronluonteisiin tuloihin on merkitty 180 milj. mk, jolloin verotulojen nettolisäys on 1 559 milj. mk. Merimiesveron ja arpajaisveron tuottoarvioon on merkitty vähennystä yhteensä 25 milj. mk. Tuonnin perusteella kannettaviin veroihin ja maksuihin on merkitty vähennystä yhteensä 80 milj. mk. Maataloudelta perittävän osuuden vähentymisen johdosta on lannoiteveron, rehuseosveron, eräiden maataloustuotteiden markkinoimismaksuihin ja maidon kiintiömaksun tuottoarvioihin merkitty vähennystä yhteensä 75 milj. mk.

Sekalaisiin tuloihin on merkitty lisäystä yhteensä nettomääräisesti 953 milj. mk. Tästä 850 milj. mk aiheutuu lähinnä vuosina 1984 ja 1985 kunnille ja Kansaneläkelaitokselle liikaa suoritettujen valtionosuuksien palauttamisesta.

Korko- ja osinkotuloihin sekä osuuksiin valtion rahalaitosten voitosta on merkitty nettomääräisesti lisäystä 134 milj. mk. Lisäys aiheutuu ennakoitua suuremmasta valtion kassavarojen korkotuotosta sekä valtioenemmistöisten osakeyhtiöiden suorittamista osinkotuloista; toisaalta korot asunto- ja perusparannuslainoista jäävät 120 milj. mk aiemmin arvioitua pienemmiksi.

Valtion liikeyritysten käyttötalouden rahoituskatteisiin on merkitty vähennystä nettomääräisesti 38 milj. mk. Vähennys aiheutuu lähinnä posti- ja telelaitoksen rahoituskatteen vähentymisestä.

Valtion uuteen pitkäaikaiseen lainanottoon on merkitty keväällä saadun lisälainanottovaltuuden nojalla lisäystä 1 450 milj. mk. Nämä lainanottovaltuudet on käytetty kokonaisuudessaan ulkomaisen velan ennenaikaisten kuoletusten rahoittamiseen. Kuten tämän lisämenoarvioesityksen perusteluissa on todettu, ennenaikaiset takaisinmaksut ylittävät eduskunnan näihin tarkoituksiin valtioneuvostolle aikaisemmin myöntämät lisälainanottovaltuudet. Lisävaltuuksia lainanottoon v. 1986 ei kuitenkaan arvioida tarvittavan, koska tulo- ja varallisuusveron tuoton ajoittumisen muutos sekä valtiontalouden rahoitustasapainon lievä parantuminen mahdollistavat ennenaikaisten kuoletusten rahoittamisen.

Ennen hyväksytyt ja nyt ehdotetut menojen muutokset jakaantuvat eri pääluokkiin seuraavasti:

Pääluokka	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt ehdotetut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
22. Eduskunta	228 000	—	228 000
23. Valtioneuvosto	890 000	1 260 000	2 150 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	6 750 000	54 684 200	61 434 200
25. Oikeusministeriön hallinnonala	9 828 000	3 980 000	13 808 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	18 418 000	46 652 000	65 070 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	191 300 000	148 461 000	339 761 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	—321 000	328 420 000	328 099 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	75 595 000	309 286 000	384 881 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	—7 467 200	241 526 000	234 058 800
31. Liikenneministeriön hallinnonala	64 218 000	350 627 500	414 845 500
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	170 268 800	49 267 000	219 535 800
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	99 980 000	466 804 000	566 784 000
34. Työvoimaministeriön hallinnonala	107 046 000	149 300 000	256 346 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	—7 505 000	—276 467 000	—283 972 000
36. Valtionvelka	410 268 500	2 183 677 000	2 593 945 500
Lisäys menoihin yhteensä	1 139 497 100	4 057 477 700	5 196 974 800

Ennen merkityt ja nyt ehdotetut tulojen muutokset jakaantuvat eri osastoihin seuraavasti:

Osasto	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt ehdotetut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
11. Verot ja veronluonteiset tulot	768 000 000	1 558 500 000	2 326 500 000
12. Sekalaiset tulot	135 805 017	953 100 000	1 088 905 017
13. Korko- ja osinkotulot sekä osuus valtion rahalaitosten voitosta	—154 200 000	134 000 000	— 20 200 000
14. Valtion liikeyritykset	—	— 37 625 000	— 37 625 000
15. Lainat	390 000 000	1 450 000 000	1 840 000 000
Lisäys tuloihin yhteensä	1 139 605 017	4 057 975 000	5 197 580 017

Tämän lisämenoarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion kuluvan vuoden tulojen ja menojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tulot mk	Menot mk
Varsinainen tulo- ja menoarvio	101 430 582 000	101 427 876 300
Lisämenoarviot	5 197 580 017	5 196 974 800
Yhteensä	106 628 162 017	106 624 851 100

Tasapainotus. Lisämenoarvioilla muutettu tulo- ja menoarvio on yksityiskohtaisissa perusteluissa esitettyjen muutosten jälkeen tasapainossa. Kuluvan vuoden tammi-elokuun käsittävän valtion keskuskirjanpidon käyttötietojen sekä valtion virastojen ja laitosten tekemien rahoitustarvelaskelmien perusteella arvioidaan säästyvän ja jäävän käyttämättä vuodelle 1986 budjetoituja menoja tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotetun lisäksi noin 250 milj. mk. Nämä menojen säästöt muodostuvat lukumäärältään monista ja markkamäärältään yleensä pienistä menojen säästöistä, joita ei ole tarkoituksenmukaista merkitä vähennyksinä ao. menomomenteille yhtä täsmällisesti kuin tässä ja aikaisemmassa lisämenoarviossa on eräiden momenttien osalta tehty.

Edellä todettujen menojen säästöjen vastapainoksi on arvioitu, että arviomäärärahojen ylityksiä on vastaavasti noin 100 milj. mk, jotka koostuvat useista pienistä ylityksistä, joita ei ole ehdotettu merkittäväksi lisäyksinä ao. menomomenteille.

Edellä esitetyn perusteella hallitus katsoo, että vuoden 1986 tulo- ja menoarvio siihen aiemmassa lisämenoarviossa hyväksyttyine muutoksineen ja tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotettuine muutoksineen on sekä tässä kirjaamattomat vähäisemmätkin muutokset huomioonottaen tasapainossa.

Seuraavassa perustellaan yksityiskohtaisemmin niitä lisäyksiä, vähennyksiä ja muutoksia, joita tällä kerralla ehdotetaan tulo- ja menoarvioon tehtäväksi.

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. *Tulo- ja varallisuusvero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 600 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä vuodelta 1985 toimitettavan verotuksen valmistumisen lykkääntymisestä. Normaalitilanteeseen verrattuna ennakonpalautusten maksatus ja lopullisen veron ensimmäinen kantoerä siirtyvät vuoden 1987 puolelle.

Momentille kirjataan myös vuodelta 1985 ja sitä aikaisemmilta vuosilta kertyvät tai palautettavat erät, jotka perustuvat merimiesverolain mukaisiin suorituksiin.

1986	II lisämenoarvioesitys	600 000 000
1986	I lisämenoarvio	450 000 000
1986	tuloarvio	26 665 000 000
1985	tilinpäätös	25 136 862 016
1984	,,	21 893 649 442

02. *Merimiesvero*

Viitaten momentin 11.01.01 perusteluihin sekä siihen, että vuoden 1986 alusta lukien ei kanneta erillistä merimiesveroa, momentille ei arvioida kertyvän lainkaan merimiesveroa. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—5 000 000
1986	tuloarvio	5 000 000
1985	tilinpäätös	128 582 044
1984	,,	188 501 473

04. *Arpajaisvero*

Momentille arvioidaan kertyvän 240 000 000 mk eli 20 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 20 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—20 000 000
1986	tuloarvio	260 000 000
1985	tilinpäätös	118 562 126
1984	,,	131 538 211

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Liikevaihtovero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 550 000 000 mk. Lisäys aiheutuu kotimaisen kysynnän arvon arvioitua suuremmasta kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	550 000 000
1986	I lisämenoarvio	760 000 000
1986	tuloarvio	26 450 000 000
1985	tilinpäätös	24 810 931 186
1984	,,	22 129 252 226

02. *Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 55 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	55 000 000
1986	tuloarvio	840 000 000
1985	tilinpäätös	814 988 237
1984	,,	708 523 962

06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Tuontitulli*

Momentille arvioidaan kertyvän 810 000 000 mk eli 60 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Vähennys aiheutuu lähinnä siitä, että tuontitullin tuotto jäi vuonna 1985 lähes vastaavan määrän vuoden 1985 tuloarvioon merkittyä pienemmäksi. Edellä olevan johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 60 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—60 000 000
1986	tuloarvio	870 000 000
1985	tilinpäätös	781 061 437
1984	,,	864 275 586

09. *Tasausvero*

Momentille arvioidaan kertyvän 890 000 000 mk eli 20 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 20 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—20 000 000
1986	tuloarvio	910 000 000
1985	tilinpäätös	839 772 655
1984	,,	853 778 170

08. Valmisteverot

01. *Tupakkavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 30 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	30 000 000
1986	tuloarvio	1 870 000 000
1985	tilinpäätös	1 820 178 602
1984	,,	1 741 146 965

03. *Olutvero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 75 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä oluen kulutuksen arvioitua suuremmasta kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	75 000 000
1986	I lisämenoarvio	30 000 000
1986	tuloarvio	1 335 000 000
1985	tilinpäätös	1 282 409 839
1984	,,	1 127 467 353

04. *Alkoholijuomavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä alkoholijuomien kulutuksen arvioitua suuremmasta kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	10 000 000
1986	I lisämenoarvio	40 000 000
1986	tuloarvio	3 540 000 000
1985	tilinpäätös	3 212 096 675
1984	,,	3 170 199 884

05. *Virvoitusjuomavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä virvoitusjuomien kulutuksen arvioitua suuremmasta kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	10 000 000
1986	tuloarvio	70 000 000
1985	tilinpäätös	79 801 994
1984	,,	54 107 892

06. *Elintarviketuotteiden valmistevero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 35 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä elintarvikkeiden ja elintarvikeraaka-aineiden tuonnin arvioitua suuremmasta kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	35 000 000
1986	tuloarvio	115 000 000
1985	tilinpäätös	116 370 291
1984	,,	96 270 004

08. *Ravintorasvavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 33 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä siitä, että rasvaraaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ovat olleet alhaisemmalla tasolla kuin on arvioitu.

1986	II lisämenoarvioesitys	33 000 000
1986	tuloarvio	177 000 000
1985	tilinpäätös	165 254 239
1984	,,	129 374 652

11. *Lannoitevero*

Viitaten hallituksen eduskunnalle antamaan esitykseen lannoiteverosta annetun lain 4 ja 13 §:n (811/84) muuttamisesta momentille arvioidaan kertyvän 230 000 000 mk eli 24 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Vähennys aiheutuu siitä, että lannoiteveroa on esityksen mukaan tarkoitus alentaa 1.9.1986 lukien 23 pennistä 19 penniin kilolta. Lakiesityksen mukainen veronalennus on saatettu toistaiseksi voimaan valtioneuvoston päätöksellä. Edellä todetun johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 24 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—24 000 000
1986	tuloarvio	254 000 000
1985	tilinpäätös	187 186 997
1984	,,	129 585 723

13. *Rehuseosvero*

Viitaten hallituksen eduskunnalle antamaan esitykseen rehuseosverosta annetun lain 4 ja 12 §:n (812/84) muuttamisesta momentille arvioidaan kertyvän 105 000 000 mk eli 20 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Vähennys aiheutuu lähinnä siitä, että rehuseosvero on esityksen mukaan tarkoitus alentaa 1.9.1986 lukien 9 penniin kilolta ja edelleen 1.10.1986 lukien 7,5 penniin kilolta. Lakiesityksen mukaiset alennukset on saatettu toistaiseksi voimaan valtioneuvoston päätöksellä. Edellä todetun johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 20 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—20 000 000
1986	tuloarvio	125 000 000
1985	tilinpäätös	172 841 836
1984	,,	139 055 913

10. Muut verot

01. *Leimavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 200 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	200 000 000
1986	tuloarvio	2 950 000 000
1985	tilinpäätös	2 755 111 997
1984	,,	2 274 033 736

03. *Auto- ja moottoripyörävero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 70 000 000 mk. Lisäys aiheutuu lähinnä arvioitua suuremmasta henkilöautojen hintojen noususta.

1986	II lisämenoarvioesitys	70 000 000
1986	tuloarvio	3 150 000 000
1985	tilinpäätös	2 864 122 021
1984	,,	2 677 738 076

19. Muut veronluonteiset tulot

01. *Oy Alko Ab:n ylijäämä*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 60 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä arvioitua suuremmasta oluen ja muiden alkoholijuomien kulutuksen kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	60 000 000
1986	tuloarvio	640 000 000
1985	tilinpäätös	679 521 064
1984	,,	695 653 413

04. *Eräiden maataloustuotteiden markkinoimismaksut*

Viitaten hallituksen eduskunnalle antamaan esitykseen laiksi maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annetun lain (1101/82) muuttamisesta momentille arvioidaan kertyvän 140 000 000 mk eli 25 500 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Esityksen mukaan maidon vientikustannusmaksua on tarkoitus alentaa 1.10.1986 lukien 2,5 pennistä 0,5 penniin litralta. Lakiesityksen mukainen maidon vientikustannusmaksun alennus on saatettu toistaiseksi voimaan valtioneuvoston päätöksellä. Tämän lisäksi on sianlihan vientikustannusmaksu alennettu 1.7.1986 lukien 5 pennistä 1 penniin kilolta. Edellä todetun johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 25 500 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—25 500 000
1986	tuloarvio	165 500 000
1985	tilinpäätös	151 809 823
1984	,,	225 649 289

05. *Varmuusvarastointimaksu*

Momentille arvioidaan kertyvän vuonna 1985 ja sitä ennen voimassa olleen varmuusvarastointimaksusta annetun lain mukaisina maksuina 10 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	10 000 000
1985	tilinpäätös	243 285 006
1984	,,	231 993 538

07. *Maidon kiintiömaksu*

Momentille arvioidaan kertyvän 25 000 000 mk eli 5 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—5 000 000
1986	tuloarvio	30 000 000
1985	tilinpäätös	7 276 471

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

25. Oikeusministeriön hallinnonala

31. *Yksityisoikeudellisista tiedoksiannoista kertyvät tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk haastetiedoksiantojen määrän kasvun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 000 000
1986	tuloarvio	4 500 000
1985	tilinpäätös	4 944 931
1984	,,	4 115 669

47. *Ulosottomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk ulosottoon saapuneiden asioiden määrän kasvun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 000 000
1986	tuloarvio	27 000 000
1985	tilinpäätös	19 089 771

99. *Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 500 000 mk, mikä aiheutuu oikeushallinnon tietojärjestelmien suoritteiden valtion maksuperustelain mukaisten myyntitulojen ja hallinnonalan muiden tulojen kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 500 000
1986	tuloarvio	4 000 000
1985	tilinpäätös	5 929 103
1984	,,	7 768 904

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

64. *Ulosotto- ja haastemiestoimen maksutulot*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 17 000 000 mk seuraavasti:

1. *Ulosottotoimen maksutulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 14 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 45 400 000 mk.

2. *Haastemiestoimen maksutulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 3 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 6 500 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	17 000 000
1986	tuloarvio	34 900 000
1985	tilinpäätös	34 568 642

99. *Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot*

4. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 11 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 11 400 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	11 000 000
1986	tuloarvio	1 460 000
1985	tilinpäätös	13 259 341
1984	,,	26 849 285

27. Puolustusministeriön hallinnonala

20. *Tulot puolustusvoimien irtaimiston myynnistä ja vuokrauksesta*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 3 000 000 mk puolustusvoimien irtaimiston myynnin lisääntymisen johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	3 000 000
1986	tuloarvio	2 000 000
1985	tilinpäätös	10 276 793
1984	,,	9 997 148

27. *Vuokratulot*
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 13 000 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että valtion palvelussuhdeasuntojen uuden katselmus- ja vuokralaskentajärjestelmän perusteella erityisesti syrjäisten palvelussuhdeasuntojen vuokria on alennettu.

1986	II lisämenoarvioesitys	—13 000 000
1986	tuloarvio	59 830 000
1985	tilinpäätös	59 354 576
1984	,,	57 622 551

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

28. *Kuntien osuudet verotuskustannuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 20 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	20 000 000
1986	tuloarvio	278 000 000
1985	tilinpäätös	288 541 625
1984	,,	258 727 184

29. *Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	4 000 000
1986	tuloarvio	75 200 000
1985	tilinpäätös	74 921 888
1984	,,	67 213 768

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	15 000 000
1986	tuloarvio	87 000 000
1985	tilinpäätös	96 279 229
1984	,,	101 546 732

29. Opetusministeriön hallinnonala

60. *Valtion ammatillisten oppilaitosten tulot*

4. *Kuntien korvaukset valtion ammatillisia oppilaitoksia käyvistä oppilaista.* Ammatillisten oppilaitosten rahoituslain (494/83) voimaantulon johdosta arvioidaan alamomentille kertyvän lisäystä 12 000 000 mk kuntien korvauksina valtion ammatillisia oppilaitoksia käyvistä oppilaista. Alamomentin loppusumma on 164 500 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	12 000 000
1986	tuloarvio	235 695 000
1985	tilinpäätös	72 037 907
1984	,,	71 942 895

99. *Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk ennakoitua suurempien valtionosuuksien palautusten johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	10 000 000
1986	tuloarvio	70 000 000
1985	tilinpäätös	59 685 062
1984	,,	69 241 822

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

84. *Valtion eläinlääketieteellisen laitoksen tulot*

1. *Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 000 000 mk seerumien ja rokotteiden arvioitua suuremman käytön johdosta. Vastaavat menot on merkitty momentille 30.84.24. Alamomentin loppusumma on 18 410 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	6 000 000
1986	tuloarvio	12 450 000
1985	tilinpäätös	14 322 112
1984	,,	11 238 868

31. Liikenneministeriön hallinnonala

26. *Tulot tie- ja vesirakennuslaitoksen maksullisesta palvelutoiminnasta*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 5 100 000 mk, mikä aiheutuu ulkopuolisille maksullisena palveluna tehtävien tietöiden lisääntymisestä.

1986	II lisämenoarvioesitys	5 100 000
1986	I lisämenoarvio	2 100 000
1986	tuloarvio	18 650 000
1985	tilinpäätös	15 320 133
1984	,,	46 051 829

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

6. *Muut tulot.* Imatran Voima Oy:n korvaus Kemijoki Oy:n sähköosuudesta jää aikaisemmin arvioitua pienemmäksi. Tämän johdosta alamomentille arvioidaan kertyvän 25 426 000 mk. Vähennys on 5 500 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—5 500 000
1986	I lisämenoarvio	820 000
1986	tuloarvio	38 331 000
1985	tilinpäätös	46 725 022
1984	,,	110 893 152

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

98. *Valtionapujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 850 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista vuosien 1984 ja 1985 valtionosuuksien palautuksista.

1986	II lisämenoarvioesitys	850 000 000
1986	tuloarvio	50 000 000
1985	tilinpäätös	446 632 293
1984	,,	156 188 479

34. Työvoimaministeriön hallinnonala

70. *Palkkaturvamaksujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk. Vastaava menojen lisäys on momentilla 34.89.50.

1986	II lisämenoarvioesitys	15 000 000
1986	tuloarvio	80 000 000
1985	tilinpäätös	87 772 713
1984	,,	63 821 656

Osasto 13

KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUS VALTION RAHALAITOSTEN VOITOSTA

01. Korkotulot

01. *Korot asunto- ja perusparannuslainoista*

Momentille arvioidaan kertyvän 850 000 000 mk eli 120 000 000 mk tuloarviossa ja kevään lisämenoarviossa arvioitua vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 120 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—120 000 000
1986	I lisämenoarvio	—35 000 000
1986	tuloarvio	1 005 000 000
1985	tilinpäätös	799 395 689
1984	,,	699 733 152

07. *Korot talletuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 230 000 000 mk. Lisäys aiheutuu lähinnä talletettuina olevien valtion kassavarojen arvioitua suuremmasta määrästä sekä siitä, että ajoittain poikkeuksellisen korkea päivätalletuskorko on lisännyt myös valtion talletusten korkotuottoa.

1986	II lisämenoarvioesitys	230 000 000
1986	tuloarvio	480 000 000
1985	tilinpäätös	519 441 337
1984	,,	449 748 614

03. Osinkotulot

01. *Osinkotulot valtionenemmistöisistä osakeyhtiöistä*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 24 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	24 000 000
1986	tuloarvio	260 000 000
1985	tilinpäätös	177 909 499
1984	,,	105 966 761

Osasto 14

VALTION LIIKEYRITYKSET

01. Valtionrautatiet

01. *Henkilöliikenteen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 669 600 000 mk eli 100 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Vähennys on seurausta virkamieslakon aiheuttamasta liikenteen menetyksestä.

1986	II lisämenoarvioesitys	—100 000 000
1986	tuloarvio	769 600 000
1985	tilinpäätös	715 995 455
1984	,,	666 203 841

02. *Tavaraliikenteen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 942 100 000 eli 150 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Vähennys on seurausta virkamieslakon aiheuttamasta liikenteen menetyksestä.

1986	II lisämenoarvioesitys	—150 000 000
1986	tuloarvio	2 092 100 000
1985	tilinpäätös	1 939 996 729
1984	,,	1 763 941 688

04. *Sekalaiset tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 115 000 000 mk eli 10 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Vähennys on seurausta virkamieslakon aiheuttamasta liikenteen ja toiminnan supistumisesta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—10 000 000
1986	tuloarvio	125 000 000
1985	tilinpäätös	121 467 821
1984	,,	106 443 534

Kuluvan vuoden ensimmäisessä lisämenoarviossa on Valtionrautateiden käyttötalouden lisärahoitustarpeeksi merkitty 1 026 284 000 mk. Kun käyttötulojen nyt arvioidaan vähenevän 260 000 000 mk ja käyttömenoihin pääluokan 31 kohdalla ehdotetaan lisäystä 11 000 000 mk, lisääntyy käyttötalouden lisärahoitustarve 271 000 000 markalla ja on 1 297 284 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys, lisärahoitustarve	1 297 284 000

1986 I lisämenoarvio,
lisärahoitustarve 1 026 284 000
1986 tuloarvio,
lisärahoitustarve 1 032 884 000
1985 tilinpäätös,
lisärahoitustarve 1 100 071 456
1984 tilinpäätös,
lisärahoitustarve 1 089 133 069

04. Posti- ja telelaitos

01. *Postitoimen liikennetulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 594 000 000 mk eli 53 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Vähennys on seurausta virkamieslakon aiheuttamasta liikenteen menetyksestä.

1986 II lisämenoarvioesitys ..... —53 000 000
1986 tuloarvio 2 647 000 000
1985 tilinpäätös 2 463 459 462
1984 ,, ... 2 265 054 962

03. *Muilta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 287 000 000 mk eli 15 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Vähennys on seurausta virkamieslakon aiheuttamasta liikenteen menetyksestä.

1986 II lisämenoarvioesitys ..... —15 000 000
1986 tuloarvio 302 000 000
1985 tilinpäätös 278 360 936
1984 ,, ... 269 306 274

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on posti- ja telelaitoksen käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 1 782 159 000 mk. Kun käyttötulojen nyt arvioidaan vähenevän 68 000 000 markalla ja käyttömenoista pääluokan 31 kohdalla ehdotetaan vähennettäväksi 29 500 000 mk, vähenee posti- ja telelaitoksen rahoituskate 38 500 000 mk ja on 1 743 659 000 mk.

1986 II lisämenoarvioesitys 1 743 659 000
1986 tuloarvio 1 782 159 000
1985 tilinpäätös 1 692 482 568
1984 ,, ... 1 532 499 717

07. Valtion ravitsemiskeskus

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on valtion ravitsemiskeskuksen käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 16 847 000 mk. Kun käyttömenoista pääluokan 28 kohdalla ehdotetaan vähennettäväksi 275 000 mk, lisääntyy käyttötalouden rahoituskate 275 000 mk ja on 17 122 000 mk.

1986 II lisämenoarvioesitys 17 122 000
1986 tuloarvio 16 847 000
1985 tilinpäätös..... 18 104 187
1984 ,, ... 14 111 005

20. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

02. *Vammaskosken tehtaan tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 14 500 000 mk myynnin arvioitua suuremman kasvun johdosta.

1986 II lisämenoarvioesitys 14 500 000
1986 tuloarvio 57 065 000
1985 tilinpäätös..... 54 599 309
1984 ,, ... 48 758 509

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on puolustusministeriön alaisen teollisuus- ja liiketoiminnan rahoituskatteeksi merkitty 11 405 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 14 500 000 mk ja käyttömenoihin pääluokan 27 kohdalla ehdotetaan lisäystä 13 900 000 mk, lisääntyy käyttötalouden rahoituskate 600 000 mk ja on 12 005 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	12 005 000
1986	tuloarvio	11 405 000
1985	tilinpäätös	7 978 752
1984	,,	17 132 628

45. Metsähallituksen metsät

02. *Puutavaran hankintatulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 70 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän puutavaran hintojen laskun ja vaikeutuneen markkinatilanteen vuoksi, minkä johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 70 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—70 000 000
1986	tuloarvio	1 070 000 000
1985	tilinpäätös	954 521 978
1984	,,	900 118 659

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on metsähallituksen metsien käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 171 814 000 mk. Kun käyttötulojen nyt arvioidaan vähenevän 70 000 000 mk ja käyttömenoihin pääluokan 30 kohdalla ehdotetaan vähennystä 70 000 000 mk, jää käyttötalouden rahoituskate ennalleen ja on 171 814 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	171 814 000
1986	tuloarvio	171 814 000
1985	tilinpäätös	179 019 545
1984	,,	164 344 190

46. Metsäntutkimuslaitoksen metsät

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on metsäntutkimuslaitoksen metsien käyttötalouden lisärahoitustarpeeksi merkitty 20 000 mk. Kun käyttömenoihin pääluokan 30 kohdalla ehdotetaan lisäystä 1 583 000 mk, lisääntyy käyttötalouden lisärahoitustarve 1 583 000 mk ja on 1 603 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys, lisärahoitustarve	1 603 000
1986	tuloarvio, lisärahoitustarve	20 000
1985	tilinpäätös	416 325
1984	,,	194 065

Osasto 15
LAINAT

02. Lainanotto

01. *Uudet valtionlainat*

Eduskunta oikeutti kevään lisämenoarvioesityksen yhteydessä valtioneuvoston ottamaan lisää lainaa 1 840 milj. mk. Lisälainanotolla on tarkoitus rahoittaa vanhojen, ehdoiltaan epäedullisten lainojen ennenaikaiset takaisinmaksut. Tästä määrästä merkittiin takaisinmaksujen rahoitusta varten tuloksi uusiin valtionlainoihin 390 milj. mk. Viitaten momentin 36.07.90 perusteluihin ennenaikaisiin takaisinmaksuihin merkitään lisäystä 2 268 milj. mk, joten v. 1986 ennenaikaisesti irtisanottujen lainojen kokonaismäärä on 2 659 milj. mk.

Viitaten momentin 11.01.01 perusteluihin verotuksen valmistumisen lykkääntyminen vähentää kuluvan vuoden lainanottotarvetta. Kun lainanottotarve on myös muusta syystä lievästi supistunut, arvioidaan ennenaikaisesti irtisanottujen lainojen takaisinmaksun rahoittamisen olevan mahdollista eduskunnan myöntämien kokonaislainanottovaltuuksien puitteissa. Edellä todetun perusteella momentille merkitään lisäystä kevään lisämenoarvion yhteydessä vuodelle 1986 myönnettyjen lisälainanottovaltuuksien nojalla vielä nostettavissa oleva määrä eli 1 450 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 450 000 000
1986	I lisämenoarvio	390 000 000
1986	tuloarvio	11 970 000 000
1985	tilinpäätös	10 776 165 255
1984	,, ...	10 187 621 792

MENOT

Pääluokka 22
EDUSKUNTA

01. Kansanedustajat

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 2 000 000 mk edustajien palkkioista ja korvauksista.

1986	II lisämenoarvioesitys	—2 000 000
1986	menoarvio	36 408 000
1985	tilinpäätös	27 350 393
1984	,,	25 928 368

02. Eduskunnan kanslia

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk, mistä 500 000 mk aiheutuu arvioitua lukuisammista parlamenttivierailuista ja 1 500 000 mk painatusmenojen noususta.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 000 000
1986	menoarvio	17 050 000
1985	tilinpäätös	16 669 396
1984	,,	13 171 089

Pääluokka 23
VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

21. *Ministeriöiden käyttövarat*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 200 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 200 000
1986	menoarvio	4 650 000
1985	tilinpäätös	4 360 468
1984	,,	3 416 142

03. Oikeuskanslerinvirasto

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 60 000 mk toimisto- ja painatusmenojen lisääntymisen johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	60 000
1986	menoarvio	392 000
1985	tilinpäätös	370 982
1984	,,	336 919

Pääluokka 24
ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainministeriö

22. *Tiedotustoiminta* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk yhteispohjoismaisten projektien menoja sekä vienninedistämiseen liittyvän kirjallisuuden hankkimista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	600 000
1986	menoarvio	8 000 000
1985	tilinpäätös	7 600 000
1984	,,	7 110 000

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 840 000 mk rakennusten käyttömenoja varten Merikasarmiin muuton viivästymisen johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 840 000
1986	menoarvio	31 299 000
1985	tilinpäätös	35 429 012
1984	,,	29 202 475

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 140 000 mk Merikasarmin virastotalon turvallisuus- ja valvontalaitteiden hankintoihin kustannusten nousun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	140 000
1986	I lisämenoarvio	1 500 000
1986	menoarvio	9 000 000
1985	tilinpäätös	4 000 000
1984	,,	1 370 000

20. Ulkoasiainhallinnon virat ja toimet

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Kehitysyhteistyöosaston tehtävien lisääntymisen johdosta ehdotetaan 16.12.1986 lukien perustettavaksi ylimääräinen kehitysyhteistyösihteerin toimi (A 22) kehitysyhteistyöhön liittyvien hankintojen suuntaamiseksi yhteistyössä aluepolitiikkaa hoitavien organisaatioiden kanssa työllisyys- ja aluepoliittisin perustein. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	menoarvio	287 577 000
1985	tilinpäätös	280 291 040
1984	,,	251 529 780

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

22. *Suomalaisten valvontajoukkojen ylläpitomenot* (siirtomääräraha)

Viitaten luvun 27.30 perusteluihin momentille ehdotetaan 50 494 200 mk, mistä 49 645 000 mk aiheutuu Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin Lähi-Itään, Golanille ja Libanoniin asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen ja Kyprokselle asetetun suomalaisen osaston palkkaus-, päiväraha-, erityispäiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenoista sekä 849 200 mk valvontajoukkopäivärahojen korottamisesta keskimäärin 5 markalla.

Suomen hallitus jatkaa edelleen toimenpiteitä rauhanturvaamistoiminnasta Suomelle aiheutuvien kulujen korvaamiseksi maallemme siinä laajuudessa kuin Yhdistyneet Kansakunnat on korvausten yleisperusteluista päättänyt. Korvaukset tuloutetaan momentille 12.27.99.

Siltä varalta, että Suomen hallitukselle esitetään pyyntö uuden valvontajoukon lähettämisestä Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin ja Suomen hallitus päättää valvontajoukon asettamisesta, ehdotetaan, että uuden valvontajoukon aiheuttamiin menoihin voidaan

käyttää tässä lisämenoarviossa tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

Käyttösuunnitelma:	mk
Suomalainen osasto Kyproksella	664 200
Suomalainen valvontajoukko Golanilla	21 554 000
Suomalainen valvontajoukko Libanonissa	26 076 000
Yhteiset menot	2 200 000
Yhteensä	50 494 200

1986 II lisämenoarvioesitys 50 494 200

24. *Osallistuminen kansainvälisiin kokouksiin* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 418 000 mk Euroopan luottamusta ja turvallisuutta lisääviä toimia ja aseidenriisuntaa käsittelevän Tukholman konferenssin lopullisia menoja varten sekä Wienin ETYK-seurantakokouksen ja sitä valmistelevien kokousten menoja varten.

1986 II lisämenoarvioesitys 418 000
1986 menoarvio 2 800 000
1985 tilinpäätös 3 000 000
1984 ,, ... 2 677 000

51. *Hädänalaisten Suomen kansalaisten avustaminen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 192 000 mk.

1986 II lisämenoarvioesitys 192 000
1986 menoarvio 200 000
1985 tilinpäätös 149 936
1984 ,, ... 111 689

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

31. Raastuvanoikeudet ja maistraatit

29. *Muut kulutusmenot*

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 500 000 mk rakennusten käyttömenoissa syntyvänä säästönä.

1986 II lisämenoarvioesitys ..... —1 500 000
1986 menoarvio 26 800 000
1985 tilinpäätös 23 865 533
1984 ,, ... 23 640 288

45. Eräät oikeudenhoitomenot

30. *Yleinen oikeusaputoiminta* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 500 000 mk vuoden 1985 lopullisten valtionavustusten maksamiseen.

1986 II lisämenoarvioesitys 3 500 000
1986 menoarvio 25 500 000
1985 tilinpäätös 27 353 969
1984 ,, ... 23 780 725

50. *Maksuton oikeudenkäynti* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 500 000 mk maksuttoman oikeudenkäynnin arvioitua suurempien kustannusten kattamiseksi.

1986 II lisämenoarvioesitys 3 500 000
1986 menoarvio 47 500 000
1985 tilinpäätös 48 650 852
1984 ,, ... 43 890 143

47. Ulosottovirastot

29. *Muut kulutusmenot*

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 2 000 000 mk matkamenoissa ja atk-menoissa syntyvänä säästönä.

1986	II lisämenoarvioesitys	—2 000 000
1986	menoarvio	22 000 000
1985	tilinpäätös	17 143 897
1984	,,	13 437 825

50. Vankeinhoitolaitos

51. *Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen ja määrärahan oikaisun johdosta lisäystä 300 000 mk. Alamomentin loppusumma on 7 278 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	300 000
1986	I lisämenoarvio	400 000
1986	menoarvio	8 283 000
1985	tilinpäätös	8 097 000
1984	,,	7 351 000

52. *Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle toimitilojen perustamis- ja peruskorjausmenoihin* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 180 000 mk Lahden työleirin majoitustilojen rakentamiskustannusten nousun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	180 000
1986	I lisämenoarvio	1 800 000
1986	menoarvio	4 200 000
1985	tilinpäätös	5 450 000
1984	,,	1 660 000

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 30 000 mk teletex-laitteiston hankkimiseksi ulkomaalaistoimistolle.

1986	II lisämenoarvioesitys	30 000
1986	I lisämenoarvio	125 000
1986	menoarvio	130 000
1985	tilinpäätös	74 342
1984	,,	188 000

05. Lääninhallitukset

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk, mikä aiheutuu Oulun lääninhallituksen virastotilojen korjaamisesta johtuvasta kaluston lisä- ja uudistamistarpeesta.

1986	II lisämenoarvioesitys	600 000
1986	menoarvio	6 311 000
1985	tilinpäätös	6 087 731
1984	,,	2 796 850

07. Rekisteritoimistot

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 325 000 mk, mistä 25 000 mk matkamenoihin ja 300 000 mk rakennusten käyttömenoihin.

1986	II lisämenoarvioesitys	325 000
1986	I lisämenoarvio	66 000
1986	menoarvio	6 880 000
1985	tilinpäätös	5 595 340
1984	,,	5 317 992

75. Poliisitoimi

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 31 042 000 mk, mistä 26 500 000 mk aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistuksesta perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkauksiin ja 42 000 mk ehdotettavien tointen muutoksista.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset	+ 26 537 000
Työsuhdepalkat	+ 5 000
Sosiaaliturvamaksu	+ 4 500 000
Yhteensä	+ 31 042 000

Lisäperustelut:

Suojelupoliisi

Suojelutehtävien sekä seuranta- ja tiedonhankintatehtävien hoidon tehostamiseksi ehdotetaan 16.12.1986 lukien perustettavaksi seuraavat ylimääräiset toimet:

	Palkkausluokka
1 kielenkääntäjä	A 21
3 ylitarkastajaa	A 20
2 apulaistarkastajaa	A 19
2 tarkastajaa	A 18
2 ylietsivää	A 13

Työsuhdepalkkoihin ehdotetaan lisäystä 5 000 mk atk-käyttöpäällikön palkkaamiseksi 16.12. 1986 lukien.

1986	II lisämenoarvioesitys	31 042 000
1986	I lisämenoarvio	114 000
1986	menoarvio	1 167 511 000
1985	tilinpäätös	1 120 572 826
1984	,,	1 019 941 925

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk työpaikkaterveydenhuoltomenoja, toimistomenoja ja muita menoja varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	150 000
1986	menoarvio	65 938 000
1985	tilinpäätös	62 671 324
1984	,,	55 569 586

74. *Eräät rakennustyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 220 000 mk Otaniemen poliisiopiston ja merivartiokoulun perusparannustyön kustannusarvion nousun johdosta. Tarkistettu kustannusarvio on 14 220 000 mk, hyötypinta-ala 6 790 m^2 ja vastaava yksikkökustannus 2 094 mk/m^2.

1986	II lisämenoarvioesitys	220 000
1986	menoarvio	7 300 000
1985	tilinpäätös	1 498 418
1984	,,	1 000 000

88. *Huoneisto-osakkeiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 5 825 000 mk Vaajakadun Asuntola Oy -nimisen

yhtiön osakekannan lunastamiseen valtiolle ja yhtiömuodon purkamiseen. Yhtiö omistaa Tampereella kolme valtion asuntolainoittamaa asuntolarakennusta, jotka on vuokrattu valtiolle Tampereen poliisikoulun oppilasasuntoloina käytettäviksi.

Tarkoituksena on lunastaa valtiolle yhtiön 15 000 markan nimellisarvoinen, Tampereen kaupungin omistama osakekanta ja samalla maksaa kaupungin yhtiölle osakepääoman alentamista varten myöntämä 985 000 markan suuruinen laina korkoineen sekä jäljellä oleva valtion asuntolaina 3 107 650 mk. Yhtiömuoto on tarkoitus myöhemmin purkaa ja siinä yhteydessä maksaa takaisin yhtiön muut lainat. Valtion omistukseen siirtyviä asuntolarakennuksia käytetään edelleen poliisikoulun oppilasasuntoloina.

1986 II lisämenoarvioesitys 5 825 000

80. Pelastushallinto

Valtion ja Kuopion kaupungin välillä tehdään esisopimus, jonka mukaan Kuopion kaupunki rakentaa pelastusalan uuden koulutusyksikön toimitilat. Valtio lunastaa toimitilat todellisia rakennuskustannuksia vastaavasta kauppahinnasta siten, että ensimmäinen neljännes kauppahinnasta maksetaan viiden vuoden kuluttua rakennuksen siirtymisestä valtion hallintaan ja loput kolmena seuraavana vuonna. Maksut ajoittuvat aikaisintaan vuosille 1994—1997. Maksamattomalle kauppahinnalle valtio maksaa tilojen käyttöönsaannista lukien vuotuista korkoa, joka on yhtä prosenttiyksikköä korkeampi kuin Suomen Pankin peruskorko. Rakennushankkeen hyötypinta-ala on noin 11 500 m^2 ja kustannusarvio noin 61 milj. markkaa.

Koulutuksen uudelleenjärjestelyssä väestönsuojelun johtajien koulutus jää Lohjalla sijaitsevan Väestönsuojelukoulun tehtäväksi ja palopäällystön koulutus toteutetaan Espoossa Valtion Paloopistossa. Ruotsinkielinen koulutus järjestetään erikseen päätettävällä tavalla.

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk alueellisesta palomieskoulutuksesta aiheutuvia menoja varten.

1986 II lisämenoarvioesitys	100 000
1986 menoarvio	3 306 000
1985 tilinpäätös	2 537 255
1984 ,, ...	2 336 657

90. Rajavartiolaitos

10. *Kiinteistöjen käyttö* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 2 200 000 mk energian hinnan laskun johdosta syntyneenä säästönä.

1986 II lisämenoarvioesitys	—2 200 000
1986 I lisämenoarvio	—1 373 000
1986 menoarvio	33 500 000
1985 tilinpäätös	31 283 491
1984 ,, ...	28 578 340

23. *Huoltomenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk lämpöpukujen, suojahaalareiden ja anorakkipukujen työllisyyttä edistävään hankintaan.

1986 II lisämenoarvioesitys	800 000
1986 menoarvio	22 480 000
1985 tilinpäätös	18 597 631
1984 ,, ...	17 858 119

70. *Kaluston ja välineiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 8 450 000 mk seuraavasti:

a) Momentille ehdotetaan lisäystä 5 050 000 mk rajavartiolaitoksen Agusta Bell 412-tyyppisen helikopterin vaurioiden korjaamiseksi.

b) Työllisyyttä edistävää kahden partioveneen hankintaa varten momentille ehdotetaan lisäystä 3 400 000 mk.

1986 II lisämenoarvioesitys	8 450 000
1986 I lisämenoarvio	10 000 000
1986 menoarvio	84 160 000
1985 tilinpäätös	57 740 000
1984 ,,	45 100 000

77. *Laiturit, ampumaradat ja muut rakenteet* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 310 000 mk, mistä 1 100 000 mk aiheutuu Valassaarten sataman rakentamisen kustannusarvion noususta ja 210 000 mk työllisyyttä edistävästä rajapylväiden hankinnasta.

1986 II lisämenoarvioesitys	1 310 000
1986 menoarvio	6 130 000
1985 tilinpäätös	4 250 000
1984 ,,	6 600 000

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 31 451 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset	20 567 000
Tilapäisten ja erityisryhmien palkkiot	10 047 000
Työsuhdepalkat	96 000
Kausi-, ruuhka- yms. apulaisten palkkaukset	41 000
Sosiaaliturvamaksu	700 000
Yhteensä	31 451 000

1986 II lisämenoarvioesitys	31 451 000
1986 menoarvio	1 479 702 000
1985 tilinpäätös	1 434 588 322
1984 ,,	1 317 572 385

14. Asevelvollisten ylläpitomenot

22. *Vaatetus ja puhtaanapito* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 12 000 000 mk tekstiili- ja vaatetusteollisuuden heikentyneen työllisyyskehityksen johdosta kertausharjoitus- ja varusmieskoulutuksessa käytettävän vaatetuksen sekä kankaiden hankkimiseksi.

1986 II lisämenoarvioesitys	12 000 000
1986 menoarvio	102 698 000
1985 tilinpäätös	96 677 996
1984 ,,	98 772 975

23. *Terveydenhuolto* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk lähinnä puolustusvoimien ulkopuolelta hankittavien terveydenhuoltopalveluiden ja apteekkitavaroiden hankintamenojen lisääntymisen johdosta.

1986 II lisämenoarvioesitys	1 500 000
1986 menoarvio	15 228 000
1985 tilinpäätös	15 360 733
1984 ,,	13 674 338

20. Perushankintamenot

18. *Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 18 200 000 mk indeksien ja valuuttakurssien muutosten johdosta aiempien hankintasopimusten maksuja varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	18 200 000
1986	I lisämenoarvio	97 200 000
1986	menoarvio	867 000 000
1985	tilinpäätös	650 600 000
1984	,,	644 550 000

25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot

16. *Uusinta* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 49 300 000 mk seuraavasti:

a) Metalliteollisuuden heikentyvän työllisyyden johdosta sekä vanhentuneena käytöstä poistettavan kenttätykkikaluston uusimiseksi ja sen käyttöön liittyvän materiaalin hankkimiseksi ehdotetaan, että vuonna 1986 saadaan tehdä sopimuksia ja tilauksia 24 000 000 markan arvosta. Tilausvaltuudesta aiheutuisi maksuja vuonna 1986 10 000 000 mk ja vuonna 1987 14 000 000 mk. Vuoden 1986 rahoitusosuutta varten momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk.

b) Indeksien ja valuuttakurssien muutosten johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 39 300 000 mk aiempien hankintasopimusten maksuja varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	49 300 000
1986	I lisämenoarvio	13 400 000
1986	menoarvio	643 500 000
1985	tilinpäätös	731 700 000
1984	,,	652 000 000

17. *Uusinta käytöstä poistetun tilalle* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk käytöstä poistetun tai myydyn irtaimen omaisuuden tilalle tarvittavan varustuksen hankintaa ja korjauksia, myynnistä aiheutuvia kuluja sekä vuokratun omaisuuden korjauksia varten, kuitenkin enintään siinä määrin kuin myynnistä ja vuokrauksesta kertyy tuloja. Vastaava lisäys tuloihin ehdotetaan momentille 12.27.20.

1986	II lisämenoarvioesitys	3 000 000
1986	menoarvio	2 000 000
1985	tilinpäätös	10 249 259
1984	,,	9 799 973

18. *Telakkateollisuuden työllisyyttä tukevat hankinnat* (siirtomääräraha)

Kotimaisen telakka- ja veneveistämöteollisuuden tukemiseksi ja merikuljetuskaluston peruskorjaamiseksi ehdotetaan, että saadaan tehdä vuonna 1986 sopimuksia ja tilauksia 20 000 000 markan arvosta. Tästä tilausvaltuudesta aiheutuisi maksuja vuonna 1986 8 000 000 mk ja vuonna 1987 12 000 000 mk. Edellä olevan johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 8 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	8 000 000
1986	I lisämenoarvio	—500 000
1986	menoarvio	6 223 000
1985	tilinpäätös	24 025 000
1984	,,	30 853 000

27. Kiinteistömenot

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 600 000 mk seuraavasti:

Lisäys käyttösuunnitelmaan:

Rakennustyö	Hyötypinta-ala m²	Kustannusarvio mk	Kustannusarvio mk/m²	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
33. Varuskunnan rakennustyöt, Laukaa				7 000 000	4 600 000
1. Asekorjaamon laajennus	2 175	10 500 000	4 828		
2. Asekorjaamon perusparannus	2 080	4 100 000	1 971		

Lisäperustelut:

Kunnan työllisyyden tukemiseksi voidaan asekorjaamon rakennustoimintaa lisätä. Talonrakennusalan työttömyysaste paikkakunnalla oli 12,7 % heinäkuussa 1986.

1986	II lisämenoarvioesitys	4 600 000
1986	I lisämenoarvio	6 500 000
1986	menoarvio	128 200 000
1985	tilinpäätös	123 170 000
1984	,,	126 200 000

77. *Sotilasalueiden ja -laitteiden rakennustyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 000 000 mk käynnissä olevien suojarakennustöiden jatkamiseen niillä alueilla, joilla rakennusalan työllisyys on heikko.

1986	II lisämenoarvioesitys	4 000 000
1986	menoarvio	42 000 000
1985	tilinpäätös	41 000 000
1984	,,	41 000 000

88. *Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 500 000 mk Haminan varuskunnan harjoitusaluehankinnan edellyttämiä maanlunastustoimia varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 500 000
1986	menoarvio	9 000 000
1985	tilinpäätös	9 500 000
1984	,,	10 600 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö

Viitaten eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen laiksi Suomen osallistumisesta Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistoimintaan annetun lain (514/84) muuttamisesta suomalaisten valvontajoukkojen määrärahat budjetoidaan siten, että ulkoasiainministeriön hallinnonalan pääluokassa momentille 24.99.22 osoitetaan määrärahat suomalaisten valvontajoukkojen ylläpitomenoihin ja puolustusministeriön hallinnonalan pääluokassa tämän luvun momentille 22 osoitetaan määrärahat suomalaisten valvontajoukkojen hallinto- ja varustamismenoihin.

22. *Suomalaisten valvontajoukkojen hallinto- ja varustamismenot* (siirtomääräraha)

Momentin nimike on muutettu.

Momentille ehdotetaan 13 910 000 mk, mistä 8 090 000 mk aiheutuu Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin Lähi-Itään, Golanille ja Libanoniin asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen ja Kyprokselle asetetun suomalaisen osaston varustamis- ja huoltomenoista, 4 610 000 mk kuljetuksista sekä 1 210 000 mk hallinto- ja muista menoista.

Suomen hallitus tulee edelleen jatkamaan toimenpiteitä rauhanturvaamistoiminnasta Suomelle aiheutuvien kulujen korvaamiseksi maallemme siinä laajuudessa kuin Yhdistyneet Kansakunnat on korvausten yleisperusteluista päättänyt. Korvaukset tuloutetaan momentille 12.27.99.

Siltä varalta, että Suomen hallitukselle tullaan esittämään pyyntö uuden valvontajoukon lähettämisestä Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin ja Suomen hallitus päättää valvontajoukon asettamisesta, ehdotetaan, että uuden valvontajoukon aiheuttamiin menoihin voidaan käyttää tässä lisämenoarviossa tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

1986	II lisämenoarvioesitys	13 910 000
1986	I lisämenoarvio	61 150 000
1985	tilinpäätös	123 762 000
1984	,,	110 420 000

90. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

22. *Vammaskosken tehdas* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 13 900 000 mk kysynnän arvioitua suuremman kasvun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	13 900 000
1986	menoarvio	50 000 000
1985	tilinpäätös	54 593 398
1984	,,	40 333 403

Pääluokka 28
VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

07. Eläkkeet

05. *Vakinaiset eläkkeet sekä perhe-eläkkeet ja hautausavut* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 130 000 000 mk eläkkeiden arvioitua suuremman lukumäärän kasvun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	130 000 000
1986	menoarvio	3 909 780 000
1985	tilinpäätös	3 679 337 065
1984	,,	3 333 644 139

06. *Ylimääräiset eläkkeet* (arviomääräraha)

2. *Vuoden kuluessa myönnetyt ylimääräiset eläkkeet.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk. Alamomentin määrärahasta on tarkoitus myöntää Helsingin yliopistolliselle keskussairaalaliitolle 1.1.1985 siirretyn Suomen Punaisen Ristin huuli- ja suulakihalkiokeskuksen palveluksesta viimeistään 1.1.1985 eläkkeelle siirtyneille henkilöille, jotka saavat Suomen Punaisen Ristin eläkesäännön mukaisia lisäeläkkeitä, mainittuja lisäeläkkeitä vastaavat ylimääräiset eläkkeet. Alamomentin loppusumma on enintään 4 193 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	100 000
1986	I lisämenoarvio	520 000
1986	menoarvio	70 061 000
1985	tilinpäätös	61 032 062
1984	,,	57 118 811

18. Verohallinto

27. *Automaattinen tietojenkäsittely*

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk, mikä aiheutuu lisääntyneistä systeemityöstä ja käyttötehtävistä suoritettavista korvauksista. Kun momentilta voidaan laitteistotoimitusten viivästymisen vuoksi vähentää 945 000 mk tietojenkäsittelylaitteiden huolto- ja vuokramaksuina, lisäys on 2 055 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 055 000
1986	I lisämenoarvio	1 000 000
1986	menoarvio	56 000 000
1985	tilinpäätös	51 474 273
1984	,,	47 323 912

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 200 000 mk puhelinkeskusten hankkimiseksi Turun ja Espoon verovirastoihin.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 200 000
1986	menoarvio	26 100 000
1985	tilinpäätös	12 735 000
1984	,,	10 200 000

37. Eräät hinnanerokorvaukset

40. *Eräiden valmisteverolakien mukaiset hinnanerokorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 141 000 000 mk, mistä 44 000 000 mk arvioidaan tarvittavan ns. vapaakauppatuotteiden, 5 000 000 mk vientimaltaiden, 50 000 000 mk lihajalosteiden ja 42 000 000 mk muiden jalostettujen maataloustuotteiden raaka-aineiden hinnanerokorvauksiin.

1986	II lisämenoarvioesitys	141 000 000
1986	menoarvio	560 000 000
1985	tilinpäätös	676 503 822
1984	,,	576 263 353

40. Tullilaitos

27. *Tietojen koneellinen käsittely*

Momentille ehdotetaan lisäystä 585 000 mk, mikä johtuu pääasiassa kevään 1986 virkamieslakon vaikutuksista tullilaitoksen automaattiseen tietojenkäsittelyyn, erityisesti ulkomaankauppatilaston tuotantoon sekä tullilaskutukseen.

1986	II lisämenoarvioesitys	585 000
1986	menoarvio	4 800 000
1985	tilinpäätös	5 019 485
1984	,,	4 947 145

71. *Kaluston, puhelimien ja muiden välineiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 220 000 mk säteilynmittauslaitteiden hankintaa varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	220 000
1986	menoarvio	5 700 000
1985	tilinpäätös	3 280 000
1984	,,	2 600 000

52. Tilastokeskus

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk painatusmenojen kasvun ja lisätilojen vuokraamisen johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	800 000
1986	menoarvio	14 399 000
1985	tilinpäätös	13 987 000
1984	,,	12 989 996

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk uuden ajantarkkailu- ja kulunvalvontalaitteiston hankkimista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	300 000
1986	menoarvio	3 100 000
1985	tilinpäätös	6 180 000
1984	,,	1 000 000

64. Eräät valtion kiinteistömenot

70. *Kiinteistöjen työkoneiden ja kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk Leivonmäen Selänpohjan alueen rakennusten kalustamista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	500 000
1986	I lisämenoarvio	840 000
1986	menoarvio	12 100 000
1985	tilinpäätös	5 690 000
1984	,,	4 300 000

76. *Virastotalojen rakentaminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 700 000 mk.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:

Rakennus	Hyötypinta-ala m²	Kustannusarvio mk	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
1. Merikasarmi, Helsinki				
II vaihe		85 800 000	84 200 000	1 600 000
— uudisrakennus	8 419			
— peruskorjaus (sairaalarakennus)	844			
— suoja	1 089			
30. Kittilän virastotalo		8 800 000	8 700 000	100 000
— uudisrakennus	1 294			
— peruskorjaus	416			
			Yhteensä	1 700 000

Lisäperusteluina esitetään seuraavaa:

1. Merikasarmin virastotalon II vaiheen kustannusarvio on tarkistettu ottaen huomioon rakennusaikaisista työhäiriöistä maksettavat korvaukset ja atk-verkon rakentamisesta aiheutuvat lisäkustannukset.

30. Kittilän virastotalon kustannusarvio on tarkistettu ottaen huomioon kevään 1986 työhäiriöistä maksettavat korvaukset.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 700 000
1986	I lisämenoarvio	2 700 000
1986	menoarvio	150 583 000
1985	tilinpäätös	156 570 000
1984	,,	144 057 000

80. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

60. *Valtion osuus erorahastosta johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 375 000 mk, mikä aiheutuu työttömyyskassojen keskuskassaan maksettavan määrän noususta 0,085 prosentista 0,145 prosenttiin työnantajan maksamien työpalkkojen määrästä vuonna 1986 sekä vuosien 1984 ja 1985 korjauseristä.

1986	II lisämenoarvioesitys	3 375 000
1986	menoarvio	4 900 000
1985	tilinpäätös	4 473 412
1984	,,	6 592 988

95. *Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten menoarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 6 310 000 mk tie- ja vesirakennuslaitoksen matkakustannusten

korvauksista, asuntoeduista yms. suorittamatta jääneitä tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n 1 momentin 8 kohdan nojalla annetun verohallituksen päätöksen ja lääninverovirastojen päätösten mukaan vuonna 1986 maksuunpantavia ennakonpidätyksiä ja sosiaaliturvamaksuja varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	6 310 000
1986	menoarvio	3 000 000
1985	tilinpäätös	4 397 038
1984	,,	1 286 464

97. *Tileistä poistot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 11 000 000 mk opintotukilain 6 §:n 3 momentin muutoksen (274/86) johdosta, jonka perusteella luovutaan vuosina 1976—85 takaajana maksettujen kuolleiden henkilöiden opintolainojen perinnästä ja näistä tehdyt tulorästivaraukset poistetaan tileistä.

1986	II lisämenoarvioesitys	11 000 000
1986	menoarvio	7 000 000
1985	tilinpäätös	2 399 040
1984	,,	14 854 881

85. Kansainväliset rahoitusyhteisöt

66. *Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 33 000 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että osa vuodelle 1985 arvioiduista lunastuksista siirtyi kuluvalle vuodelle.

1986	II lisämenoarvioesitys	33 000 000
1986	menoarvio	170 000 000
1985	tilinpäätös	98 829 795
1984	,,	115 650 519

87. Asuntosäästöpalkkiot

53. *Asuntosäästöpalkkiot* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että arvioitua pienempi määrä tallettajia saavuttaa säästötavoitteensa kuluvan vuoden aikana.

1986	II lisämenoarvioesitys	—5 000 000
1986	menoarvio	35 000 000
1985	tilinpäätös	8 288 763
1984	,,	6 559 487

94. Valtion ravitsemiskeskus

29. *Käyttömenot* (arviomääräraha)

Viitaten momentin 28.94.83 perusteluihin momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 275 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—275 000
1986	menoarvio	270 000 000
1985	tilinpäätös	235 655 912
1984	,,	209 607 376

83. *Asuntolainoitettujen vuokra-asuntojen hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 275 000 mk asuntolainoitettujen vuokra-asuntojen hankkimisesta aiheutuvan, työnantajan suoritettavaksi kuuluvan lainaosuuden suorittamista varten. Vastaavasti voidaan momentilta 28.94.29 vähentää 275 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	275 000

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot

63. *Lähdeveron perimisvelvollisuuden laiminlyömisen vuoksi maksuunpantujen maksujen korvaaminen eräissä tapauksissa*

Momentille ehdotetaan 1 000 000 mk. Momentin määrärahaa saadaan käyttää suoritetuissa verotarkastuksissa todetun, rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/78) mukaisen lähdeveron perimisvelvollisuuden laiminlyömisen vuoksi eräiden taiteellisesti merkittävien kulttuuritapahtumien järjestäjille syntyneen maksuvelvollisuuden aiheuttaman, ennalta arvaamattoman taloudellisen tilanteen korjaamiseksi.

1986 II lisämenoarvioesitys 1 000 000

Pääluokka 29
OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

02. Luterilainen kirkko

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk lähinnä vuokrien korotusten, kirkolliskokouksista aiheutuvien menojen ja arvioitua suurempien ilmoituskulujen johdosta.

1986 II lisämenoarvioesitys 150 000
1986 menoarvio 2 250 000
1985 tilinpäätös 2 237 859
1984 ,, ... 2 111 645

10. Korkeakoulut

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk lähinnä lisääntyneiden työterveydenhuollon kustannusten ja puhelinkulujen nousun johdosta.

1986 II lisämenoarvioesitys 800 000
1986 menoarvio 53 000 000
1985 tilinpäätös 51 118 124
1984 ,, ... 46 851 551

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 070 000 mk, mistä 400 000 mk Helsingin yliopiston rakennuksen Bulevardi 18 peruskorjauksen ja 170 000 mk Åbo Akademin Vaasan opettajankoulutusyksikön rakennustöiden lakoista aiheutuneiden kustannusten nousun johdosta sekä 500 000 mk Lapin korkeakoulun I rakennusvaiheen urakoitsijan konkurssin johdosta. Vastaavasti jätetään käyttämättä ja vuodelle 1987 siirtämättä 1 400 000 mk vuoden 1985 menoarviossa momentille Tampereen yliopiston Anttilan kiinteistön muutostöihin osoitetusta määrärahasta.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:

Rakennus	Hyöty-ala m²	Kustannusarvio mk	mk/m²	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
1. Helsingin yliopisto, Bulevardi 18, peruskorjaus	3 350	26 400 000	7 881	28 247 000 (peruuntunut n. 2 247 000)	400 000
11. Åbo Akademi, opettajankoulutusyksikkö, Vaasa					
— lisärakennus	2 693	15 970 000	5 930	18 130 000 (peruuntunut 1 830 000)	170 000
— muutostyö		500 000			
12. Lapin korkeakoulu I rakennusvaihe	5 076	31 500 000	6 206	31 000 000	500 000
				Yhteensä	1 070 000

1986	II lisämenoarvioesitys	1 070 000
1986	I lisämenoarvio	1 390 000
1986	menoarvio	100 227 000
1985	tilinpäätös	94 780 000
1984	,,	95 820 000

75. *Perusparannukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk Joensuun yliopiston päärakennuksen muutostöitä varten. Muutostöiden tarkistettu kustannusarvio on 1 330 000 mk. Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty 1 180 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	150 000
1986	I lisämenoarvio	1 280 000
1986	menoarvio	8 530 000
1985	tilinpäätös	14 920 000
1984	,,	8 850 000

11. Valtion harjoittelukoulut

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 510 000 mk Joensuun normaalikoulun yläasteen muutostöitä varten. Urakkatarjouksiin pohjautuva kustannusarvio on 1 330 000 mk ja vastaava yksikkökustannus on 5 115 mk/m². Hanketta varten on aikaisemmin myönnetty 820 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	510 000
1986	menoarvio	7 500 000
1985	tilinpäätös	7 690 000
1984	,,	13 900 000

37. Muut korkeakoulumenot

27. *Korkeakoulujen yhteinen atk-toiminta*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk EUREKA-ohjelman osallistumismaksun suorittamiseksi. Vastaavasti momentilta 29.37.28 voidaan vähentää 100 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	100 000
1986	I lisämenoarvio	2 000 000
1986	menoarvio	7 800 000
1985	tilinpäätös	7 243 170
1984	,,	6 989 498

28. *Tieteellisten kirjastojen atk-toiminta*

Momentilta ehdotetaan momentin 29.37.27 perusteluihin viitaten vähennettäväksi 100 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—100 000
1986	menoarvio	2 700 000
1985	tilinpäätös	1 881 876
1984	,,	1 864 857

39. Valtion opintotukikeskus

52. *Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 15 000 000 mk, mikä aiheutuu yleisen korkokannan alentamisen vaikutuksesta korkotukimenoihin.

1986	II lisämenoarvioesitys	—15 000 000
1986	I lisämenoarvio	—13 000 000
1986	menoarvio	236 100 000
1985	tilinpäätös	217 010 450
1984	,,	198 369 238

55. *Opintoraha* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 18 000 000 mk lähinnä aikaisempina vuosina tapahtuneen opintorahan saajamäärien ennakoitua suuremman kasvun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	18 000 000
1986	menoarvio	643 950 000
1985	tilinpäätös	584 000 000
1984	,,	503 300 000

42. Eräät valtion oppilaitokset

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 70 000 mk Suomalais-venäläisen koulun lisärakennuksen lakon vuoksi kohonneiden kustannusten johdosta. Hankkeen laajuus on 1 499 m^2 ja tarkistettu kustannusarvio 10 970 000 mk, jolloin yksikkökustannukset ovat 7 318 mk/m^2. Tarkoitukseen on aikaisemmin myönnetty 10 900 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	70 000
1986	I lisämenoarvio	1 600 000
1986	menoarvio	7 400 000
1985	tilinpäätös	1 200 000
1984	,,	500 000

43. Lukiot

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk määrärahan jälkeenjääneisyyden sekä lukioiden iltalinjojen ylioppilaskirjoitusten palkkiollisen valvonnan kasvun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	200 000
1986	menoarvio	1 050 000
1985	tilinpäätös	1 196 352
1984	,,	969 679

30. *Valtionosuus lukioiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 25 000 000 mk seuraavasti:

a) Opettajien palkkausmenoihin tarkoitettua valtionosuutta varten ehdotetaan lisäystä 45 000 000 mk, mikä aiheutuu aikaisempina vuosina tapahtuneista palkkojen tarkistuksista ja loppuerien määrän kasvusta.

b) Koulumatka- ja oppilasasuntolamenoihin tarkoitettua valtionosuutta ehdotetaan vähennet-

täväksi 25 000 000 mk kuljetettavien oppilaiden ennakoitua pienemmän määrän johdosta.

c) Muiden käyttömenojen valtionosuuteen ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk, mikä aiheutuu oppilaskohtaisen käyttömenon ennakoitua korkeammasta tasosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	25 000 000
1986	menoarvio	874 311 000
1985	tilinpäätös	799 895 893
1984	,,	741 907 521

46. Peruskoulut

30. *Valtionosuus peruskoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Lakisidonnainen valtionosuus.* Alamomentille merkitään lisäystä 65 000 000 mk seuraavasti:

a) Opettajien palkkausmenoihin tarkoitetusta valtionosuudesta ehdotetaan vähennettäväksi 19 000 000 mk.

b) Kuljetus- ja majoituskustannuksiin sekä koulunkäyntiavustajien palkkauskustannuksiin tarkoitettuun valtionosuuteen ehdotetaan lisäystä 3 100 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista koulunkäyntiavustajien palkkauskustannuksista. Kun alamomentilta voidaan vähentää 1 100 000 mk kuljetuskustannusten ennakoitua pienemmän nousun johdosta, lisäys on 2 000 000 mk.

c) Muiden käyttömenojen valtionosuuteen ehdotetaan lisäystä 82 000 000 mk, mikä aiheutuu oppilaskohtaisen käyttömenon ennakoitua korkeammasta tasosta.

Alamomentin loppusumma on 5 423 320 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	65 000 000
1986	I lisämenoarvio	1 040 000
1986	menoarvio	5 359 680 000
1985	tilinpäätös	5 039 109 422
1984	,,	4 585 908 650

34. *Valtionosuus peruskoulujen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Rakennustöiden aientamiseksi suhdannesyistä ehdotetaan vuonna 1986 myönnettävien rakentamislupien valtionosuuskiintiötä lisättäväksi 40 000 000 markalla. Tästä arvioidaan aiheutuvan menoja vuonna 1987 23 000 000 mk ja myöhempinä vuosina 17 000 000 mk. Rakentamisluvat on tarkoitus myöntää työllisyyden hoidon ja koulutilojen tarpeen kannalta kiireellisille hankkeille. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	I lisämenoarvio	5 000 000
1986	menoarvio	86 000 000
1985	tilinpäätös	79 965 985
1984	,,	79 952 945

51. Lastentarhanopettajaopistot

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 70 000 mk Oulun lastentarhanopettajaopiston peruskorjauksen lakon vuoksi kohonneiden kustannusten johdosta. Hankkeen laajuus on 2 805 m^2 ja tarkistettu kustannusarvio 11 970 000 mk eli 4 267 mk/m^2. Tarkoitukseen on aikaisemmin myönnetty 11 900 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	70 000
1986	I lisämenoarvio	2 600 000
1986	menoarvio	7 900 000
1985	tilinpäätös	2 500 000

56. Kirjastotoimi

30. *Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 28 000 000 mk, mikä aiheutuu valtionosuuden perusteena olevan asukaskohtaisen käyttömenon ennakoitua korkeammasta tasosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	28 000 000
1986	menoarvio	390 100 000
1985	tilinpäätös	383 238 770
1984	,,	342 412 879

57. Yhteiskunnallinen sivistystyö

30. *Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 14 000 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 2 600 000 mk siirtona alamomentille 2 tällä alamomentilla ennakoitua pienempien palkkausmenojen johdosta. Alamomentin loppusumma on 192 866 000 mk.

2. *Valtionosuus ja -avustus muihin käyttökustannuksiin.* Alamomentille ehdotetaan loppusuoritusten käsittelyn nopeuttamisen johdosta lisäystä 16 600 000 mk, mistä 2 600 000 mk on siirtoa alamomentilta 1. Alamomentin loppusumma on 91 253 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	14 000 000
1986	menoarvio	270 119 000
1985	tilinpäätös	261 559 873
1984	,,	228 982 945

50. *Kansanopistojen valtionapu* (arviomääräraha)

1. *Lakisidonnainen valtionapu.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 4 195 000 mk ennakoitua suuremman loppusuoritusten määrän johdosta. Lisäyksessä on otettu vähennyksenä huomioon 1 155 000 mk, mikä aiheutuu kodinhoitajakoulutuksen siirtymisestä 1.8.1986 lukien ammattikasvatushallituksen alaisiin sosiaalialan oppilaitoksiin. Alamomentin loppusumma on 173 750 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	4 195 000
1986	menoarvio	170 255 000
1985	tilinpäätös	165 232 600
1984	,,	151 040 572

60. Valtion ammatilliset oppilaitokset

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk koneiden ja kaluston sekä opetusvälineiden hankkimiseksi kotimaiselta teollisuudelta työllisyyden hoitamista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	5 000 000
1986	I lisämenoarvio	9 200 000
1986	menoarvio	71 500 000
1985	tilinpäätös	68 050 000
1984	,,	55 050 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 121 000 mk seuraavasti:

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Rakennus	Hyötypinta-ala m²	Kustannusarvio mk	Kustannusarvio mk/m²	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
4. Vammaisten ammattikoulut					
4.3 Perttulan erityisammattikoulu					
— peruskorjaus	714	2 439 000	3 416	1 390 200	1 049 000
4.4 Alavuden erityisammattikoulu					
— uudisrakennus	325	1 672 000	5 145	—	1 672 000
5. Valtion metsä- ja puutalousoppilaitokset					
5.2 Jämsänkosken metsäkonekoulu					
— uudisrakennus	4 629	21 350 000	4 612	21 200 000	150 000
10. Terveydenhuoltoalan oppilaitokset					
10.1 Kotkan sairaanhoito-oppilaitos					
— uudisrakennus	4 697	23 100 000	4 918	23 000 000	100 000
10.2 Mikkelin sairaanhoito-oppilaitos					
— uudisrakennus	5 343	25 650 000	4 801	25 500 000	150 000
				Yhteensä	3 121 000

Lisäperusteluina esitetään seuraavaa:

4.3. Määräraha on myönnetty aikaisemmin momentilta 33.45.74.

5.2, 10.1 ja 10.2. Määräraha tarvitaan kevään lakoista aiheutuneita kustannuksia varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	3 121 000
1986	menoarvio	113 470 000
1985	tilinpäätös	146 982 000
1984	,,	124 880 000

61. Ammattikasvatushallituksen koulutilat ja metsät

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk Kujalan koulutilan Lahdessa tulipalossa tuhoutuneen rehuvaraston rakentamista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	800 000
1986	menoarvio	11 200 000
1985	tilinpäätös	10 380 000
1984	,,	12 500 000

65. Kunnalliset ammatilliset oppilaitokset

30. *Valtionosuus käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 60 000 000 mk seuraavasti:

a) Ammatillisten oppilaitosten rehtorien ja opettajien palkkausmenoihin tarkoitettua valtionosuutta varten merkitään lisäystä 40 000 000 mk, mistä 30 000 000 mk aiheutuu vuonna 1985 toteutuneesta opettajien palvelussuhteen ehtojen tarkistuksesta, keskiasteen koulunuudistuksen aiheuttamasta palkkauskustannusten lisääntymisestä ja aikaisempiin vuosiin kohdistuvista loppusuorituksista sekä 10 000 000 mk eräiden ammatillisten oppilaitosten opettajien suunnittelutuntien käyttöönoton aiheuttamasta opetustuntimäärän lisääntymisestä.

b) Vuokrista ja vuokra-arvoista aiheutuvien kustannusten valtionosuutta varten merkitään lisäystä 10 000 000 mk, mikä aiheutuu arvioitua suuremmista vuokra-arvoista.

c) Muiden menojen valtionosuutta varten

merkitään lisäystä 10 000 000 mk, mikä aiheutuu määrärahan oikaisusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	60 000 000
1986	I lisämenoarvio	8 397 000
1986	menoarvio	1 040 964 000
1985	tilinpäätös	998 982 996
1984	,,	887 031 982

67. Yksityiset ammatilliset oppilaitokset

50. *Valtionavustus käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään vähennystä 15 000 mk seuraavasti:

Ammatillisten oppilaitosten rehtorien ja opettajien palkkausmenoihin tarkoitetusta valtionavustuksesta merkitään momentille vähennystä 15 000 mk ATK-instituutin yhden viran siirtona alamomentille 29.69.33.1.

Kuluvan vuoden ensimmäisessä lisämenoarviossa on perustettu kahdeksan uutta valtionavustukseen oikeuttavaa vararehtorin tai opettajan tointa perustettaviin sosiaalialan oppilaitoksiin. Ehdotetaan, että vararehtorin tointen sijasta saadaan perustaa rehtorin toimet. Tämän johdosta momentille ei merkitä lisäystä.

1986	II lisämenoarvioesitys	—15 000
1986	I lisämenoarvio	—3 417 000
1986	menoarvio	129 244 000
1985	tilinpäätös	192 114 251
1984	,,	171 702 974

69. Ammatillinen kurssitoiminta ja ammatilliset erikoisoppilaitokset

27. *Työllisyyskoulutus* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 81 500 000 mk, mistä 78 000 000 mk aiheutuu aikaisempina vuosina tapahtuneesta kustannusten noususta ja määrärahan oikaisusta sekä 3 500 000 mk työllisyyskoulutuksen määrällisen tavoitteen lisäämisestä työllisyystilanteen heikentymisen johdosta. Samalla momentilta 34.50.50 säästyy 40 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	81 500 000
1986	menoarvio	582 885 000
1985	tilinpäätös	567 200 008
1984	,,	589 952 346

33. *Kunnallisten ja yksityisten ammattioppilaitosten muut ammattikurssit*

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 015 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus ja -avustus kurssiosaston johtajan palkkaukseen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 015 000 mk kurssiosaston johtajien tai vastaavien palkkauksen valtionosuuteen ja -avustukseen, mistä 1 000 000 mk aiheutuu määrärahan oikaisusta ja 15 000 mk ATK-instituuttiin perustettavan kurssiosaston johtajan palkkauksesta siirtona momentilta 29.67.50. Alamomentin loppusumma on 3 255 000 mk.

2. *Valtionavustus muihin käyttökustannuksiin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä kauppaoppilaitosten kurssitoiminnan laajentamisesta. Alamomentin loppusumma on 24 980 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 015 000
1986	menoarvio	26 220 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk kevään 1986 lakoista aiheutuneiden kustannusten johdosta Rovaniemen ammatillisen kurssikeskuksen Kemijärven toimipisteen laajennus- ja muutostöiden loppuunsaattamista varten. Hankkeen kustannusarvio on 5 300 000 mk. Tarkoitukseen on aikaisemmin myönnetty 5 200 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	100 000
1986	I lisämenoarvio	1 100 000
1986	menoarvio	400 000
1985	tilinpäätös	5 790 000
1984	,,	9 800 000

74. Oppisopimuslakiin perustuva ammattikoulutus

30. *Valtionosuus kunnille ja kuntainliitoille* (arviomääräraha)

1. *Valtionosuus kunnille ja kuntainliitoille.* Työllisyyden hoitamiseksi ja valtioneuvoston 29.1.1986 tekemän koulutustakuujärjestelmän kehittämistä koskevan periaatepäätöksen toimeenpanon johdosta ehdotetaan palkattavaksi kaksi päätoimista koulutustarkastajaa ja kaksi toimistovirkailijaa. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1986	menoarvio	3 830 000
1985	tilinpäätös	3 097 595
1984	,,	2 582 232

40. *Korvaus työnantajille* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 18 000 000 mk seuraavasti:

1. *Korvaus oppi- ja koulutussopimuksen tehneille työnantajille.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 24 600 000 mk, mistä 6 600 000 mk aiheutuu siirrosta alamomentille 2 ja 18 000 000 mk oppisopimusten ja koulutussopimusten arvioitua pienemmästä määrästä. Alamomentin loppusumma on 101 600 000 mk.

2. *Lisäkorvaus työnantajille kehitysalueella.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 600 000 mk siirtona alamomentilta 1. Alamomentin määrärahaa saadaan käyttää lisäkorvauksiin työnantajille kehitysalueella. Alamomentin loppusumma on 11 800 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—18 000 000
1986	menoarvio	131 400 000
1985	tilinpäätös	65 538 618
1984	,,	54 341 685

76. Ammattikasvatuksen muut menot

21. *Ammatillisen koulutuksen väliaikainen laajentaminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 30 000 000 mk oppilaskohtaisten kustannusten nousun sekä koulutusajan pidentymisen aiheuttaman arvioitua suuremman oppilasmäärän johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	30 000 000
1986	I lisämenoarvio	8 000 000
1986	menoarvio	200 000 000
1985	tilinpäätös	239 390 133
1984	,,	241 566 653

53. *Eräät valtionavut*

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk Aitoon kotitalouskeskikoulun toiminnan turvaamiseksi myönnettävänä ylimääräisenä valtionavustuksena.

1986	II lisämenoarvioesitys	300 000
1986	I lisämenoarvio	925 000
1986	menoarvio	645 000
1985	tilinpäätös	454 091
1984	,,	426 707

88. Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen

50. *Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk seuraavasti:

1. *Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat ja tutkimussopimukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk Tshernobylin ydinvoimalaonnettomuuden seurantatutkimuksen rahoittamista varten. Alamomentin loppusumma on 76 500 000 mk.

2. *Kansainvälinen tutkimusyhteistyö.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk Euroopan Avaruusjärjestön (ESA) tutkimusohjelmiin osallistumisesta aiheutuneiden maksujen suorittamiseksi. Alamomentin loppusumma on 12 800 000 mk.

1986 II lisämenoarvioesitys	1 000 000
1986 menoarvio	91 300 000
1985 tilinpäätös	117 900 000
1984 ,,	102 000 000

90. Taiteen tukeminen

53. *Eräät lisäavustukset taiteen tukemiseen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 100 000 mk, mistä 500 000 mk ylimääräiseen avustukseen Savonlinnan oopperajuhlia varten ja 600 000 mk avustuksena Tampereen Työväen Teatteri Oy:lle.

1986 II lisämenoarvioesitys	1 100 000
1986 menoarvio	12 395 000
1985 tilinpäätös	3 530 000
1984 ,,	1 990 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että Ateneum-rakennuksen peruskorjaukseen ja laajennukseen osoitetusta määrärahasta voidaan käyttää enintään 550 000 mk naapuritonttien kanssa tehtyjen rasitesopimusten mukaisten korvausten suorittamiseen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986 menoarvio	43 400 000
1985 tilinpäätös	23 200 000
1984 ,,	10 000 000

91. Urheilun ja nuorisonkasvatustyön tukeminen

54. *Valtionapu urheiluun ja liikuntakasvatustyöhön*

Momentille on myönnetty 15 000 mk ehdollisena määrärahana käytettäväksi erityisavustuksena Pieksämäen Moottorikerho ry:n toiminnan avustamiseen. Kun Pieksämäen Moottorikerho -nimistä yhdistystä ei ole, momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että kyseinen 15 000 markan määräraha voidaan käyttää erityisavustuksena Pieksämäen Urheiluautoilijat ry:lle radan päällystämiseen ja sosiaalitilojen rakentamiseen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986 menoarvio	430 000

93. Arkistolaitos

70. *Kaluston ja laitteiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Mikkelin maakunta-arkiston tilahankkeen lykkäytymisen johdosta momentin määräraha ehdotetaan muutettavaksi siirtomäärärahaksi. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986 menoarvio 800 000
1985 tilinpäätös 347 689
1984 ,, ... 280 069

98. Kansainvälinen yhteistyö

26. *Suomen kielen ja kulttuurin tuntemuksen edistäminen ulkomailla*

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk ulkomaisissa yliopistoissa toimivien suomen kielen ja Suomen kulttuurin ulkomaanlehtoreiden ja vierailevien professoreiden palkkausten tarkistusten johdosta.

1986 II lisämenoarvioesitys 150 000
1986 menoarvio 4 150 000
1985 tilinpäätös 4 090 326
1984 ,, ... 3 705 187

99. Opetusministeriön hallinnonalan muut menot

57. *Mielipidelehtien tukeminen*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että mielipidelehtien jakelun järjestämiseen tarkoitettua enintään 50 000 markan määrärahaa saadaan käyttää myös vähälevikkisen lehdistön jakelua koskevaan selvitystyöhön ja jakelua edistäviin tukitoimiin. Momentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1986 menoarvio 1 750 000
1985 tilinpäätös 1 350 000
1984 ,, ... 1 300 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

08. Maataloushallinto

24. *Kasvintarkastustoiminnan erillismenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk lähinnä kasvinsuojelulain (127/81) nojalla maksettavien korvausten arvioitua suuremman määrän johdosta.

1986 II lisämenoarvioesitys 1 500 000
1986 menoarvio 568 000
1985 tilinpäätös 1 239 945
1984 ,, ... 574 259

12. Valtion siementarkastuslaitos

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 80 000 mk lähinnä idätyspaperin hinnan nousun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	80 000
1986	menoarvio	684 000
1985	tilinpäätös	767 240
1984	,,	377 894

15. Valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitos

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 135 000 mk laitoksen uusien laboratoriotilojen kalustamista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	135 000
1986	I lisämenoarvio	700 000
1986	menoarvio	220 000
1985	tilinpäätös	210 000
1984	,,	199 935

17. Valtion hevosjalostuslaitos

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk lähinnä rehukustannusten ja maa- ja metsätalouden muiden kustannusten nousun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	50 000
1986	I lisämenoarvio	180 000
1986	menoarvio	1 420 000
1985	tilinpäätös	1 549 026
1984	,,	1 057 478

31. Maataloustuotteiden hintatuki

46. *Öljykasvituotannon tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 75 000 000 mk, mikä aiheutuu öljykasvien viljelyalan lisäämisestä ja maailmanmarkkinahintatason laskusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	75 000 000
1986	menoarvio	208 000 000
1985	tilinpäätös	202 499 999
1984	,,	164 498 027

47. *Tärkkelystuotannon tukeminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 11 800 000 mk, mistä enintään 10 500 000 mk voidaan käyttää vuonna 1986 poikkeuksellisen hyvän perunasadon johdosta korotetun tuenalaisen perunatärkkelyksen määrän markkinoinnin tukemiseen ja enintään 1 300 000 mk tärkkelysmakeuttajiksi valmistettavan ohratärkkelyksen hinnanalennuskorvauksia varten. Tärkkelysmakeuttajien tuen lisäys aiheutuu keväällä toteutetusta sokeriveron korotuksesta, jota vastaavat tulot kertyvät momentille 11.08.09.

1986	II lisämenoarvioesitys	11 800 000
1986	menoarvio	127 000 000
1985	tilinpäätös	54 962 628
1984	,,	69 483 186

32. Maataloustuotteiden vientituki ja tuotannon tasapainottamistoimenpiteet

41. *Maataloustuotannon tasapainottamismenot*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan käyttää maa- ja metsätalousministeriön tarkemmin määräämin perustein enintään 300 000 mk luopumiseläkelain mukaisen järjestelmän tiedottamiseen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	menoarvio	390 400 000
1985	tilinpäätös	372 952 704
1984	,,	304 212 991

33. Maatilatalouden rakenteen kehittäminen

40. *Nuorten viljelijöiden tukeminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 15 000 000 mk käytettäväksi käynnistystuen maksamisesta nuorille viljelijöille annetun valtioneuvoston päätöksen (278/86) mukaisiin tilanpidon aloittamisen yhteydessä maksettaviin avustuksiin.

1986	II lisämenoarvioesitys	15 000 000
1986	menoarvio	127 500 000
1985	tilinpäätös	110 500 000
1984	,,	86 000 000

42. *Valtion osuus luopumiseläkelain mukaisista menoista* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 833 000 mk luopumiseläkelaissa (16/74) tarkoitettujen vuoden 1985 vahvistettujen kustannusten sekä vuoden 1986 tarkistetun valtionosuuden maksamiseen.

1986	II lisämenoarvioesitys	4 833 000
1986	menoarvio	49 500 000
1985	tilinpäätös	47 343 697
1984	,,	43 966 153

44. *Avustus turkistarhaajien korkokustannuksiin* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 15 000 000 mk käytettäväksi valtioneuvoston tarkemmin määräämin perustein kertaluonteisina avustuksina turkistalouden poikkeuksellisen heikon kannattavuuden johdosta turkistarhaajien käyttöpääoman korkokustannusten alentamiseen. Avustusta on tarkoitus maksaa turkistalouden myyntiyhtiöiden myöntämille kausiluotoille enintään 3,5 prosentin korkoa vastaava määrä ja luottolaitosten myöntämille lyhytaikaisille luotoille enintään 5 prosentin korkoa vastaava määrä.

1986	II lisämenoarvioesitys	15 000 000

49. *Maatalouden korkotukilainojen menot* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että luottolaitokset saisivat vuonna 1986 myöntää maatilalaissa tarkoitettuja korkotukilainoja enintään 750 000 000 mk eli lisäystä 100 000 000 mk. Edellä olevan johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk. Kun momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 18 000 000 mk Suomen Pankin peruskoron alentumisen johdosta, vähennys on 16 500 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—16 500 000
1986	I lisämenoarvio	—10 000 000
1986	menoarvio	153 000 000
1985	tilinpäätös	123 453 439
1984	,,	111 403 267

60. *Siirto maatilatalouden kehittämisrahastoon*

Momentille ehdotetaan lisäystä 20 000 000 mk siirtona maatilatalouden kehittämisrahastoon käytettäväksi rahaston varoilla suoritettavaan maatilalain mukaiseen maanostotoimintaan ja oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain mukaisiin lunastuksiin.

1986	II lisämenoarvioesitys	20 000 000
1986	menoarvio	435 000 000
1985	tilinpäätös	480 000 000
1984	,,	520 000 000

37. Kalatalous

41. *Kalastuslain mukaiset maksut* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 945 000 mk seuraavasti:

1. *Kalatalouden edistäminen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 145 000 mk lohensäätelytoimenpiteiden vaikutusten seurantaa koskevaa tutkimusta varten. Vastaava ylijäämä on kertynyt valtiolle vuosina 1983—85 kerätyistä kalastuksenhoitomaksuista. Alamomentin loppusumma on 12 645 000 mk.

2. *Pilkintämaksut.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 5 800 000 mk pilkintämaksuista vuosina 1983, 1984 ja 1985 kertyneiden tulojen jakamiseksi tähän mennessä järjestäytyneille kalastusalueille. Alamomentin loppusumma on 12 200 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	5 945 000
1986	menoarvio	18 900 000
1985	tilinpäätös	11 826 758
1984	,,	11 114 179

48. *Eräät korvaukset ja maksut*

Momentille ehdotetaan lisättäväksi alamomentti 3 ja lisäystä 790 000 mk seuraavasti:

3. *Korvaukset lohenkalastuksen rajoitusten johdosta.* Alamomentille ehdotetaan 790 000 mk käytettäväksi valtioneuvoston tarkemmin määräämin perustein lohenkalastuksen rajoittamisesta annetun asetuksen (302/86) aiheuttamien taloudellisten menetysten korvaamiseen kalastajille.

1986	II lisämenoarvioesitys	790 000
1986	menoarvio	550 000
1985	tilinpäätös	179 900
1984	,,	20 937

38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk riistantutkimusosaston muuttokustannusten ja radioaktiivisuustutkimusten johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	100 000
1986	I lisämenoarvio	200 000
1986	menoarvio	4 150 000
1985	tilinpäätös	3 399 696
1984	,,	2 934 966

75. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 250 000 mk Ahvenjärven tutkimusaseman peruskorjaustöiden suunnittelua ja kiireellisten korjaustöiden suorittamista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	250 000

40. Vesihallinto

43. *Eräät vesioikeudelliset korvaukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 6 150 000 mk Saimaassa vuonna 1984 toteutetusta poikkeusjuoksutuksesta aiheutuneesta energianmenetyksestä neuvostoliittolaisille voimalaitoksille maksettavan kokonaiskorvauksen suorittamista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	6 150 000
1986	I lisämenoarvio	2 280 000
1984	tilinpäätös	4 409 000

77. *Vesistötyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 600 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Työkohde	Aloitusvuosi	Työn kokonaiskustannusarvio mk	Valtion osuus edellisestä mk	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
06. *Kuopion vesi- ja ympäristöpiiri*					
11. Vesihuoltotyö, Luikonlahden runkovesijohto, Kaavi	1986	3 500 000	2 000 000	—	500 000
07. *Pohjois-Karjalan vesi- ja ympäristöpiiri*					
01. Niittylahti—Hammaslahden syöttövesijohto, Pyhäselkä	1986	1 900 000	900 000	—	300 000
10. *Kokkolan vesi- ja ympäristöpiiri*					
24. Vesihuoltotyö, Pitkäkangas—Nivalan yhdysvesijohto, Haapajärvi	1986	17 500 000	6 900 000	—	800 000
11. *Oulun vesi- ja ympäristöpiiri*					
21. Tähjänjoen perkaus, Haarajoen perkaus ja Merijärven eteläpuolisen penkereen korotus, Merijärvi	1986	7 400 000	7 180 000	—	1 000 000
13. *Lapin vesi- ja ympäristöpiiri*					
13. Ivalon pengerrys, Inari	1983	7 880 000	7 880 000	3 400 000	1 000 000
				Yhteensä	3 600 000

Lisäperusteluina esitetään seuraavaa:

06. *Kuopion vesi- ja ympäristöpiiri*

11. Vesihuoltotyö, Luikonlahden runkovesijohto, Kaavi

Kaavin kk:n itäpuolisilla haja-asutusalueilla on kirkonkylän—Luikonlahden tienvarressa sekä Retusen, Luikonlahden ja Rauvantaipaleen kylissä asutus melko tiivistä. Alueella on puutetta riittävästä ja hyvästä käyttövedestä. Suoritettujen selvitysten perusteella tarkoituksenmukaisimmaksi ratkaisuksi on osoittautunut runkovesijohdon rakentaminen kirkonkylältä Luikonlahteen, jolloin saadaan myös runkovesijohdon varrella olevan asutuksen vedensaanti turvatuksi. Runkovesijohtosuunnitelman kustannusarvio on 3 500 000 mk, mistä valtion osuus on 2 000 000 mk.

07. *Pohjois-Karjalan vesi- ja ympäristöpiiri*

1. Vesihuoltotyö, Niittylahti—Hammaslahden yhdysvesijohto, Pyhäselkä

Pyhäselän kunnan vesihuollon yleissuunnitelmaa laadittaessa on Niittylahdesta etelään sijaitsevan asutuksen vedensaannissa ilmennyt ongelmia sekä veden laadussa että riittävyydessä. Joensuun kaupungista johdetaan jo nykyisin vettä Pyhäselän kunnan Reijolan ja Niittylahden alueiden vedentarpeen tyydyttämiseen. Yhdistämällä Niittylahteen ulottuva vesijohto Hammaslahden vesijohtoverkkoon saadaan turvatuksi Reijolan ja Hammaslahden väliselle haja-asutukselle hyvälaatuisen käyttöveden riittävä saanti. Yhdysvesijohtosuunnitelman kustannusarvio on 1 900 000 mk, mistä valtion osuus on 900 000 mk.

10. *Kokkolan vesi- ja ympäristöpiiri*

24. Vesihuoltotyö, Pitkäkangas—Nivalan yhdysvesijohto, Haapajärvi ja Nivala

Haapajärven talousvesi otetaan nykyisin 8 km keskustaajamasta kaakkoon sijaitsevasta Varisperän vedenottamosta. Nivalan vedenhankinta perustuu pääosin Oy Vesikolmiolta ostettavaan veteen, joka pumpataan Sievissä olevasta Kiiskilän vedenottamosta. Haapajärvellä on vaikeuksia saada riittävästi käyttövettä taajaman luoteispuolelle, lähinnä Oksavalle. Nivalan nykyinen vedenhankinta käy riittämättömäksi lähivuosina. Kalajokilaakson vedenhankinnan yleissuunnitelman mukaan Haapajärven Pitkäkankaan pohjavesiva-

rojen hyödyntäminen on pitkällä aikavälillä varmin vaihtoehto. Yhdysvesijohdon kautta tullaan johtamaan vettä Haapajärven keskustaajamaan ja Oksavalle sekä Nivalan keskustaajamaan ja Karvoskylälle. Hankkeen vaikutukset ulottuvat välillisesti myös Ylivieskan alueelle. Yhdysvesijohto Pitkäkangas—Nivala on alueellisesti tarkoituksenmukainen vedenhankintaratkaisu, jonka toteutumista nopeutetaan toteuttamalla hanke valtion vesihuoltotyönä. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 17 500 000 mk, mistä valtion osuus on 6 900 000 mk.

11. *Oulun vesi- ja ympäristöpiiri*

21. Tähjänjoen perkaus, Haarajoen perkaus ja Merijärven eteläpuolisen penkereen korotus, Merijärvi

Perattava Tähjänjoen osa on yli 8 km pituinen. Perkauksen keskeinen kohta on noin 3,5 km pituinen kallioleikkaus. Merijärven kirkon kohdalle rakennetaan pohjapato, jolla estetään pohjaveden aleneminen kuivana aikana nykyisestään ja vältetään maakerrosten kuivumisesta aiheutuva happamuushaitta sekä myös haitallinen ruohottuminen. Happamuus- ym. vedenlaatuhaittojen vähentämiseksi ja virkistyskäytön edistämiseksi on tarkoitus johtaa Pyhäjoesta Tynkilän yläpuolelta Tähjänjokeen alivirtaamakausina vettä 0,2—0,5 m^3/s. Tätä varten rakennetaan Alijoen kohdalle penkereen läpi alijohto.

Haarajoki on Tynkilän alapuolella sijaitseva noin 1,5 km pituinen tulvauoma, jossa ei kesäaikana virtaa lainkaan vettä. Haarajoen syventämisellä poistetaan Haaralan—Tuomelan yksityistiesillan luona sijaitseva kapeikko ja puhdistetaan Haarajoen yläosa sekä lisäksi uusitaan Haarajoen silta.

Haarajoen perkaus ei yksistään takaa riittävää turvallisuutta Merijärven kirkonkylän liian alaville paikoille rakennetuille asunnoille. Tulvariskin vuoksi myös eteläpuolen pengertä korotetaan ja vahvistetaan.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 7 400 000 mk, josta valtion vesistötyön osuus on 7 180 000 mk. Tähjänjoen perkauksen välitön hyötyalue on 340 ha peltoa. Tästä noin 240 ha on jo nykyisin vaikeasti viljeltävissä. Hankkeella luodaan edellytykset viiden erillisen kuivatushankkeen toimeenpanolle, joiden hyötyala on yhteensä 270 ha. Hankkeen arvioitu kokonaishyöty on noin 8 150 000 mk.

Tähjänjoen kunnossapidosta vastaa ojitusyhtiö. Haaralan—Tuomelan tiekunta huolehtii Haarajoen sillan kunnossapidosta. Merijärven kunta huolehtii penkereen alitusjohdon sekä Tähjänjoen pohjapadon kunnossapidosta. Kunta kunnostaa taajaman kohdalla pohjapadon yläpuolisen suvannan ranta-alueet ja vastaa rantojen jatkuvasta hoidosta.

13. *Lapin vesi- ja ympäristöpiiri*

13. Ivalon pengerrys, Inari

Hankkeen tarkoituksenmukainen eteneminen edellyttää lisävaroja jo kuluvan vuoden puolella, jolloin hankkeesta olisi hyötyä vuoden 1987 kevättulvien torjunnassa.

1986	II lisämenoarvioesitys	3 600 000
1986	menoarvio	37 150 000
1985	tilinpäätös	41 550 000
1984	,,	48 840 000

50. Yleismetsätalous

25. *Pohjois-Suomen siemenhankinta* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 20 000 000 mk käytettäväksi metsähallituksen tarkemmin määräämin perustein männyn ja kuusen siemenen hankintaa varten Lapin, Koillis-Suomen, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan piirimetsälautakuntien alueella.

1986	II lisämenoarvioesitys	20 000 000

77. *Yleiset uittoväylätyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 780 000 mk työllisyyttä tukevia, Lieksan ja Iin kuntien alueilla tehtäviä uittoväylätöitä varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 780 000
1986	menoarvio	3 000 000
1985	tilinpäätös	3 250 000
1984	,,	4 920 000

58. Yksityismetsätalous

40. *Valtionapu metsänparannustöiden yleismenoihin*

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 240 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 785 000 mk vireillä olevan organisaatiomuutoksen takia täyttämättä jätettyjen toimien johdosta. Alamomentin loppusumma on 31 378 000 mk.

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 545 000 mk eläkemenojen nousun johdosta. Alamomentin loppusumma on 19 189 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—240 000
1986	menoarvio	50 807 000
1985	tilinpäätös	46 277 830
1984	,,	43 296 535

41. *Valtionapu keskusmetsälautakunnille*

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk, mistä 300 000 mk aiheutuu eläkemenojen noususta ja 500 000 mk Keskusmetsälautakunta Tapion muuttoon liittyvistä kustannuksista. Alamomentin loppusumma on 6 354 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	800 000
1986	menoarvio	13 430 000
1985	tilinpäätös	12 894 000
1984	,,	12 209 500

42. *Valtionapu piirimetsälautakunnille*

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 800 000 mk eläkemenojen nousun johdosta. Alamomentin loppusumma on 45 782 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 800 000
1986	I lisämenoarvio	190 000
1986	menoarvio	117 577 000
1985	tilinpäätös	109 913 500
1984	,,	100 060 730

44. *Valtionapu metsänparannustöihin* (siirtomääräraha)

1. *Metsänparannuslain mukaiset avustukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 4 000 000 mk avustusten osuuden lisäämiseksi metsänparannustöiden valtion tukemassa rahoituksessa, jotta työllisyysnäkökohdat voidaan ottaa huomioon tarkoituksenmukaisesti metsänparannushankkeita kohdennettaessa. Alamomentin loppusumma on 175 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	4 000 000
1986	menoarvio	200 000 000
1985	tilinpäätös	199 000 000
1984	,,	176 200 000

83. *Metsänparannuslainat* (siirtomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 4 000 000 mk alamomentille 30.58.44.1 ehdotettua lisäystä vastaavasti.

1986	II lisämenoarvioesitys	—4 000 000
1986	menoarvio	181 500 000
1985	tilinpäätös	172 500 000
1984	,,	165 300 000

70. Maatalouden tutkimuskeskus

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 250 000 mk, mikä aiheutuu Tshernobylin ydinvoimalaonnettomuuden johdosta aloitetun tutkimusprojektin hankinnoista.

1986	II lisämenoarvioesitys	250 000
1986	menoarvio	4 500 000
1985	tilinpäätös	4 000 000
1984	,,	5 000 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 770 000 mk talonrakennushankkeiden rakentamista varten sekä työtaistelutoimenpiteistä johtuneiden korvauksien maksamiseen.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:

Rakennus	Hyötypinta-ala m²	Kustannusarvio mk	Kustannusarvio mk/m²	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
1. Kasvinjalostusosasto, kasvihuone ja työtilat, Jokioinen	3 591	23 320 000	6 494	13 400 000	220 000
3. Etelä-Pohjanmaan tutkimusasema, rakennustyöt, Ylistaro	908	4 350 000	4 791	4 300 000	50 000
7. Etelä-Savon tutkimusasema, viljankuivaamo ja varastorakennus, Mikkelin mlk	—	1 500 000	—	—	1 500 000
				Yhteensä	1 770 000

1986	II lisämenoarvioesitys	1 770 000
1986	I lisämenoarvio	300 000
1986	menoarvio	16 570 000
1985	tilinpäätös	5 050 000
1984	,,	4 500 000

84. Valtion eläinlääketieteellinen laitos

24. *Ulkomaiset seerumit ja rokotusaineet* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk seerumien ja rokotusaineiden lisääntyneen käyttötarpeen johdosta. Vastaava tulo on merkitty alamomentille 12.30.84.1.

1986	II lisämenoarvioesitys	6 000 000
1986	menoarvio	8 010 000
1985	tilinpäätös	10 785 000
1984	,,	7 662 816

95. Metsähallituksen metsät

21. *Liiketoiminnan käyttömenot* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 70 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi. Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmistä puutavaran hankintakustannuksista.

1986	II lisämenoarvioesitys	—70 000 000
1986	menoarvio	723 000 000
1985	tilinpäätös	614 741 712
1984	,,	589 506 671

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 260 000 mk toimitilojen korjausta ja rakentamista ja muita työllisyyttä tukevia hankkeita varten Enon, Sodankylän, Posion, Rovaniemen ja Kolarin kunnissa.

1986	II lisämenoarvioesitys	260 000
1986	menoarvio	1 500 000
1985	tilinpäätös	2 400 000
1984	,,	2 000 000

88. *Maan hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 63 000 000 mk maa-alueiden ostamiseksi Oy Rosenlew Ab:ltä valtion metsätaloutta varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	63 000 000
1986	menoarvio	7 000 000
1985	tilinpäätös	7 000 000
1984	,,	8 085 400

96. Metsäntutkimuslaitoksen metsät

22. *Puun tuotannon ja hankinnan menot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 583 000 mk hankintahakkuutöiden lisäyksen ja myrskytuhopuiden korjuun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 583 000
1986	menoarvio	6 289 000
1985	tilinpäätös	6 296 702
1984	,,	4 157 530

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

48. *Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 790 000 mk käytettäväksi poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain (284/83) 2 §:n mukaisiin vuoden 1986 tulvavahinkojen ja kustannusten korvauksiin sekä korvausten suorittamiseen piirimetsälautakunnille niiden sanotun lain 4 §:n 2 momentin nojalla maatalouslautakunnille antamasta asiantuntija-avusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	790 000
1985	tilinpäätös	3 760 000
1984	,,	11 000 000

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenneministeriö

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk, mistä 200 000 mk aiheutuu Suomen osuudesta yhteispohjoismaisen satelliittihankkeen tutkimiseen ja 200 000 mk lähinnä toimistomenojen arvioitua suuremmasta kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	400 000
1986	menoarvio	2 650 000
1985	tilinpäätös	2 461 118
1984	,,	2 914 836

24. Tiet

77. *Yleisten teiden tekeminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 32 300 000 mk. Määrärahan lisäys mahdollistaa työllisyyden hoidon tehostamisen talvikaudella 1986/1987.

Lisäys ehdotetaan jaettavaksi alamomenteille ja niiden käyttösuunnitelmiin seuraavasti:

Käyttösuunnitelma:

	Pituus km Kestoaika	Kust.arv. 1 000 mk	Jo budjetoitu 1 000 mk	Arvioidut kustannukset v. 1987 mk
4. *Kymen tie- ja vesirakennuspiiri*				
6. Vt 6 välillä Imatra—Parikkala, Imatra, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti	50,40 1985—87	34 800	20 400	2 000 000
6. *Pohjois-Karjalan tie- ja vesirakennuspiiri*				
11. Pt 15594 ja 15596 Kemie—Kirkkoniemi, Tohmajärvi	5,38 + 1,20 1986—87	7 200	—	3 900 000
7. *Kuopion tie- ja vesirakennuspiiri*				
22. Mt 5821 välillä Lapinlahti—Pällikäs, Lapinlahti	12,10 1986—87	5 500	300	2 000 000
8. *Keski-Suomen tie- ja vesirakennuspiiri*				
16. Pt 16825 välillä Pylkönmäen kunnan raja—Kolkanlahti, Saarijärvi, Pylkönmäki	10,60 1986—87	1 500	—	1 500 000
9. *Vaasan tie- ja vesirakennuspiiri*				
18. Mt 6921 välillä Koskue—Ylivalli, Jalasjärvi	9,70 + 0,10 1985—87	10 000	2 800	1 200 000
19. Mt 6991 välillä Paavola—Ylikylä ja Mt 6992 Salmen silta, Lapua, Kuortane	6,8 + 0,2 1986—89	6 000	—	800 000
10. *Keski-Pohjanmaan tie- ja vesirakennuspiiri*				
12. Pt Vattukylä—Eskolanniemi, Haapavesi	2,95 1986—87	6 500	—	2 500 000
11. *Oulun tie- ja vesirakennuspiiri*				
10. Vt 5 välillä Kainuun piirin raja—Vesala, Taivalkoski, Kuusamo	49,20 1985—87	18 300	6 600	4 000 000
12. *Kainuun tie- ja vesirakennuspiiri*				
8. Vt 5 Kajaanin kaupungin kohdalla, Kajaani	9,10 + 4,30 1984—89	94 200	42 820	4 000 000
13. *Lapin tie- ja vesirakennuspiiri*				
20. Vt 4 välillä Vuojärvi—Lismanaavan tiehaara, Sodankylä	14,90 1986—87	14 000	5 800	4 400 000
			Yhteensä	26 300 000

15. *Tutkimus- ja suunnittelu.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk teiden ja siltojen tie- ja rakennussuunnitelmien laatimista varten. Lisäksi määrärahaa käytetään esisuunnitelmien laatimiseen ja tieverkkosuunnitteluun. Alamomentin loppusumma on 179 400 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	32 300 000
1986	I lisämenoarvio	5 000 000
1986	menoarvio	1 520 000 000
1985	tilinpäätös	1 297 000 000
1984	,,	1 205 000 000

78. *Ulkopuolisille tehtävät työt* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk, mikä aiheutuu maksullisena palveluna ulkopuolisille tehtävien tietöiden määrän lisääntymisestä. Töistä perittävät maksuperustelain mukaiset kustannukset tuloutetaan momentille 12.31.26.

1986	II lisämenoarvioesitys	5 000 000
1986	I lisämenoarvio	12 000 000
1986	menoarvio	60 000 000
1985	tilinpäätös	52 129 185
1984	,,	43 488 474

88. *Maa-alueiden hankinta ja tielain mukaiset korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 9 000 000 mk käytettäväksi tielain mukaisiin korvauksiin, maa-alueiden hankintaan ja maanmittausmaksuihin. Lisäys aiheutuu maanmittausmaksulain (475/85) muutoksesta sekä ennakoitua korkeammasta maan hintatasosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	9 000 000
1986	menoarvio	105 000 000
1985	tilinpäätös	106 011 966
1984	,,	104 460 155

27. Vesitiet

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk käytettäväksi konkurssin vuoksi keskeneräiseksi jääneen luotaus- ja työaluksen rakentamiseen. Aluksen kokonaishinnaksi arvioidaan noin 4 000 000 mk, mistä 2 500 000 mk myönnettiin vuoden 1983 kolmannessa lisämenoarviossa.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 500 000
1986	menoarvio	2 000 000
1985	tilinpäätös	2 500 000
1984	,,	2 900 000

40. Autorekisterikeskus

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi työsuhdepalkoista 52 500 mk toimistoapulaisen palkkana.

1986	II lisämenoarvioesitys	—52 500
1986	menoarvio	83 618 000
1985	tilinpäätös	77 638 187
1984	,,	69 073 109

50. *Valtionapu kokeiluluonteisen radan rakentamiseen* (siirtomääräraha)

Liikenneministeriö on laatinut suunnitelmia ajoharjoitteluratojen rakentamisesta. Jotta hankkeiden toteuttamisesta voitaisiin saada käytännön kokemuksia mm. ratojen ylläpidon järjestämisestä ja siitä aiheutuvista kustannuksista, ehdotetaan momentille myönnettäväksi 320 000 mk käytettäväksi liikenneministeriön vahvistettavien perusteiden mukaisesti Imatralle rakennettavan kokeiluluonteisen ajoharjoitteluradan rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin myönnettävää valtionapua varten. Tarkoituksena on, että radan rakentamisesta vastaava yhteisö huolehtisi myös radan kunnossapidosta. Radan käytöstä olisi mahdollista periä myös maksuja.

1986	II lisämenoarvioesitys	320 000

47. Ilmailuhallinto

14. *Kunnossapito- ja käyttömenot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 400 000 mk, mistä 3 100 000 mk aiheutuu lentoasemien kunnossapitotarpeen arvioitua suuremmasta kasvusta ja 1 300 000 mk lisääntyneestä viesti- ja sähkötoiminnan huolto- ja käyttömenoista.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Lentoasemien kunnossapito- ja käyttömenojen palkat	700 000
Lentoasemien muut kunnossapito- ja käyttömenot	2 400 000
Ilmailuviestitoiminnan palkat	250 000
Ilmailuviestitoiminnan huolto- ja muut käyttömenot	1 050 000
Yhteensä	4 400 000

1986	II lisämenoarvioesitys	4 400 000
1986	menoarvio	105 000 000
1985	tilinpäätös	101 400 000
1984	,,	96 000 000

90. Valtionrautatiet

05. *Eläkkeet* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 21 000 000 mk, mikä aiheutuu eläkkeiden tarkistuksista.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Vakinaiset eläkkeet sekä ennen myönnetyt ylimääräiset eläkkeet	9 600 000
Perhe-eläkkeet ja hautausavut	11 400 000
Yhteensä	21 000 000

1986	II lisämenoarvioesitys	21 000 000
1986	menoarvio	1 081 046 000
1985	tilinpäätös	1 025 030 987
1984	,,	948 931 206

22. *Liikenteen hoito* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 10 000 000 mk, mikä aiheutuu virkamieslakon johdosta supistuneista liikenteenhoitomenoista.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:	mk
Energia	—17 000 000
Muut menot	+ 7 000 000
Yhteensä	—10 000 000

1986	II lisämenoarvioesitys	—10 000 000
1986	menoarvio	803 900 000
1985	tilinpäätös	766 010 435
1984	,,	708 555 161

60. *Siirto Valtionrautateiden uudistusrahastoon*

Kun lain mukaisesti Valtionrautateiden uudistusrahastoon siirretään määräraha, joka vastaa 35 % tässä lisämenoarvioesityksessä muita sijoitusmenoja varten ehdotetuista määrärahoista, momentille ehdotetaan uudistusrahastoon siirtoa varten lisäystä 2 730 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 730 000
1986	I lisämenoarvio	17 778 000
1986	menoarvio	189 325 000
1985	tilinpäätös	185 514 000
1984	,,	174 262 300

70. *Työkoneiden, autojen yms. kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk liikenteen hoidossa tarvittavien kotimaisten kuormatilojen, autojen ja työkoneiden hankkimista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	3 000 000
1986	menoarvio	44 100 000
1985	tilinpäätös	16 610 000
1984	,,	15 500 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 300 000 mk

työllisyyssyistä aikaistettuja suunniteltuja peruskorjauskohteita varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 300 000
1986	menoarvio	23 500 000
1985	tilinpäätös	5 000 000
1984	,,	7 000 000

78. *Ratojen parantaminen ja teollisuusraiteiden rakentaminen* (siirtomääräraha)

1. *Ratojen perusparantaminen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 3 500 000 mk työllisyyssyistä aikaistettavien käyttösuunnitelmassa eriteltyjen hankkeiden parannustöitä varten. Työt toteutetaan talvikaudella 1986/87. Alamomentin loppusumma on 175 800 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

	Arvioitu valmistumisvuosi	Kustannusarvio 1 000 mk	Jo budjetoitu 1 000 mk	Ehdotetaan mk
Oulu—Kontiomäki, perusparannustyöt	1987	3 000	—	3 000 000
Pieksämäki—Varkaus, parannustyöt	1987	500	—	500 000
			Yhteensä	3 500 000

1986	II lisämenoarvioesitys	3 500 000
1986	I lisämenoarvio	3 000 000
1986	menoarvio	216 500 000
1985	tilinpäätös	219 300 000
1984	,,	191 800 000

94. Posti- ja telelaitos

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:	mk
Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset	—10 000 000
Tilapäisten ja erityisryhmien palkkiot	+ 4 000 000
Työsuhdepalkat	+ 1 000 000
Yhteensä	— 5 000 000

1986	II lisämenoarvioesitys	— 5 000 000
1986	menoarvio	2 925 791 000
1985	tilinpäätös	2 742 746 056
1984	,,	2 538 823 806

05. *Eläkkeet* (arviomääräraha)

1. *Vakinaiset eläkkeet ja ennen myönnetyt ylimääräiset eläkkeet.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk arvioitua suuremman tarpeen johdosta. Alamomentin loppusumma on 431 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	6 000 000
1986	menoarvio	496 000 000
1985	tilinpäätös	445 734 150
1984	,,	392 160 932

12. *Moottoriajoneuvojen ja postivaunujen käyttö ja kunnossapito sekä autovarikkotoiminta* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi polttoainemenoista 7 000 000 mk arvioitua pienemmän tarpeen johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—7 000 000
1986	menoarvio	128 200 000
1985	tilinpäätös	123 241 008
1984	,,	111 761 059

22. *Postiliikenteen hoito* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 25 000 000 mk arvioitua pienemmän tarpeen ja valuuttakurssien muutoksen johdosta.

Vähennykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Laiva- ja lentoyhtiöille ulkomaisen postin kuljetuksista	— 9 000 000
Kansainvälisen liikenteen hoidosta aiheutuvat korvaukset	—16 000 000
Yhteensä	—25 000 000

1986 II lisämenoarvioesitys	—25 000 000
1986 menoarvio	190 000 000
1985 tilinpäätös	149 103 248
1984 ,,	151 049 498

29. *Muut käyttömenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan muut menot postimerkkien valmistuskustannusten arvioitua suuremman kasvun johdosta.

1986 II lisämenoarvioesitys	1 500 000
1986 menoarvio	249 480 000
1985 tilinpäätös	268 806 370
1984 ,,	238 264 321

60. *Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon*

Kun lain mukaisesti posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon siirretään määräraha, joka vastaa 35 % tässä lisämenoarvioesityksessä muita sijoitusmenoja varten ehdotetuista määrärahoista, momentille ehdotetaan lisäystä 2 030 000 mk.

1986 II lisämenoarvioesitys	2 030 000
1986 I lisämenoarvio	10 517 000
1986 menoarvio	274 298 000
1985 tilinpäätös	260 921 000
1984 ,,	232 551 000

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 800 000 mk käytettäväksi uusien pienehköjen talonrakennushankkeiden toteuttamiseen ja rakennusten perusparannustöihin työllisyyden kannalta vaikeilla alueilla. Näitä hankkeita on tarkoitus rahoittaa myös uudistusrahaston varoista.

1986 II lisämenoarvioesitys	5 800 000
1986 menoarvio	75 000 000
1985 tilinpäätös	78 725 000
1984 ,,	85 840 000

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot

40. *Eräät valtionavut* (siirtomääräraha)

Momentin määräraha ehdotetaan muutettavaksi siirtomäärärahaksi. Muutostarve aiheutuu siitä, että momentin määrärahalla avustettavan Rautatiemuseon säätiön lisärakennustyöt ovat viivästyneet ja säätiölle myönnetty 2 milj. markan avustus tulee maksettavaksi pääosin vuonna 1987. Momentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1986 menoarvio	3 050 000
1985 tilinpäätös	1 432 814
1984 ,,	175 000

42. *Linja-autojen linjaliikenteen tuki* (siirtomääräraha)

Linja-autoliikenteen harjoittajille oli ennen energiaverotuksen uudistamista mahdollisuus saada palautuksena dieselöljyn hintaan sisältyvä veroa vastaava määrä. Energiaverotuksen uudistus 1.8.1986 lukien muutti dieselöljyn verotuskäytäntöä. Koska uuden käytännön mukaista liikevaihtovero-osuutta ei voida palauttaa liikennöitsijöille, on taksojen korotuspaineen kompensoimiseksi tarkoitus maksaa tukea linjaliikenteelle polttoaineveron palautuksen yhteydessä. Momentin määrärahaa saadaan käyttää valtioneuvoston määräämin perustein kilometriperusteisen tuen maksamiseen linja-autoliikenteen harjoittajille piiritullikamarien maksaman polttoaineveron palautuksen yhteydessä. Edellä olevan johdosta momentille ehdotetaan myönnettäväksi 8 400 000 mk linja-autojen linjaliikenteen tukea varten.

1986 II lisämenoarvioesitys	8 400 000

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Kauppa- ja teollisuusministeriö

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 207 000 mk, mistä 50 000 mk matkoihin, 30 000 mk toimistomenoihin ja 127 000 mk veroihin.

1986	II lisämenoarvioesitys	207 000
1986	I lisämenoarvio	950 000
1986	menoarvio	6 700 000
1985	tilinpäätös	6 571 623
1984	,,	5 876 792

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk atk-laitteiden ja ohjelmistojen hankkimiseksi testaus- ja laskentatehtäviä sekä energiapolitiikan valmistelun ja seurannan tehtäviä varten.

Vastaavasti voidaan momentin 32.55.21 vuoden 1983 siirtomäärärahasta jättää käyttämättä 400 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	400 000
1986	menoarvio	400 000
1985	tilinpäätös	418 869
1984	,,	169 649

02. Teollisuuspiirit

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Uudenmaan läänin teollisuuspiirin Karjaan paikallistoimiston henkilöstörakenteen kehittämiseksi ehdotetaan 16.12.1986 lukien perustettavaksi sopimuspalkkainen yritystutkijan virka (S 21). Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa ylimääräinen yritysneuvojan toimi (A 18). Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	menoarvio	14 026 000
1985	tilinpäätös	12 959 501
1984	,,	12 057 057

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk rakennusten käyttömenoja varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	50 000
1986	menoarvio	6 003 000
1985	tilinpäätös	5 354 978
1984	,,	4 625 759

06. Varmuusvarastointi

Varmuusvarastojen rakentamiseen vuosina 1983—85 momentille 32.06.77 myönnetyistä siirtomäärärahoista peruuntuu sekä jätetään vuodelle 1987 siirtämättä yhteensä 40 961 300 mk, mikä tuloutetaan momentille 12.39.04.

41. *Korkotuki turvavarastojen perustamiseen ja ylläpitämiseen* (arviomääräraha)

Turvavarastolain (970/82) ja luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/77, muut. 518/82) mukaisten uusien turvavarastointilainojen määrän arvioidaan jäävän ennakoitua pienemmäksi. Tämän johdosta momentille merkitään vähennystä 7 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—7 000 000
1986	menoarvio	10 000 000
1985	tilinpäätös	1 338 580
1984	,,	784 042

60. *Siirto varmuusvarastorahastoon*

Viitaten momentin 11.19.05 perusteluihin momentille ehdotetaan 10 000 000 mk siirtona varmuusvarastorahastoon öljytuotteiden hankkimiseksi valtion varmuusvarastoihin.

1986	II lisämenoarvioesitys	10 000 000
1985	tilinpäätös	197 000 000
1984	,,	220 000 000

10. Merenkulkulaitos

77. *Turvalaitteiden rakentaminen ja väylätyöt* (siirtomääräraha)

Merikarvian sataman vaikutuspiirissä olevien tuotantolaitosten kuljetusmahdollisuuksien edistämiseksi momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk Merikarvian väylän syventämiseksi 3,5 metristä 4,2 metriin ja turvalaitteiden lisäämiseksi. Väylätöiden ja turvalaitteiden kustannusarvio on yhteensä 5 500 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 000 000
1986	menoarvio	50 310 000
1985	tilinpäätös	70 640 000
1984	,,	48 800 000

39. Teknillinen tarkastuskeskus

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk, mistä 200 000 mk matka- ja toimistomenoihin sekä 100 000 mk atk-menoihin.

1986	II lisämenoarvioesitys	300 000
1986	I lisämenoarvio	335 000
1986	menoarvio	9 200 000
1985	tilinpäätös	7 973 121
1984	,,	7 204 306

42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus

21. *Eräät tutkimustoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 560 000 mk tutkimuslaitteiden siirtoa ja asennusta varten uusiin tiloihin.

1986	II lisämenoarvioesitys	560 000
1986	menoarvio	19 383 000
1985	tilinpäätös	8 320 000
1984	,,	7 115 000

46. Teknisen ja kaupallisen tutkimuksen tukeminen

25. *Kansallisen mittajärjestelmän kehittäminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk käytettäväksi mittauspalvelutoiminnasta annetussa asetuksessa (489/78) tarkoitettujen kansallisten mittauspaikkojen toiminnan kehittämiseen ja tukemiseen.

1986 II lisämenoarvioesitys	1 000 000
1986 menoarvio	400 000

49. Kehitysaluerahasto Oy

43. *Luotto- ja kurssitappioiden korvaaminen* (arviomääräraha)

Rahoitusmarkkinoilla tapahtuneiden muutosten johdosta valtioneuvoston päätös on tarkoitus kumota aikanaan kurssitappioiden korvaamista koskevien sitoumusten yhteydessä tehdyllä päätöksellä, jonka mukaan Kehitysaluerahasto Oy:n tulee soveltaa määrättyä lainansaajan liikevaihdosta ja viennistä riippuvaa suhdetta markkamääräisen ja valuuttamääräisen luotonannon kesken. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986 menoarvio	41 000 000
1985 tilinpäätös	41 000 000
1984 ,,	34 159 073

44. *Avustus Kehitysaluerahasto Oy:lle kehitysyhtiöiden osakkeiden merkitsemistä varten*

Vuosina 1980—1986 on menoarvioihin sisältynyt yhteensä 12 000 000 markan määrärahat avustusten myöntämiseksi Kehitysaluerahasto Oy:lle Keraspo Oy ja Lakespo Oy -nimisten kehitysyhtiöiden osakkeiden merkitsemiseen. Keraspo Oy:n osakepääoma on nykyisin 10 000 000 mk ja Lakespo Oy:n 7 000 000 mk. Kehitysaluerahasto Oy:n yksin omistamat yhtiöt on perustettu kokeiluluonteisesti.

Kehitysyhtiöiden toiminnan parantamiseksi on tarkoitus selvittää yhtiöiden omistuspohjan laajentamista. Tämän vuoksi ehdotetaan, että Kehitysaluerahasto Oy saisi myydä ja luovuttaa ilman avustusten palautusvelvollisuutta omistamiensa kehitysyhtiöiden osake-enemmistönkin jo kokeiluaikana edellyttäen, että uudet osakkaat ovat yritysten kehittämistoimintaa harjoittavia yrityksiä. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986 menoarvio	2 000 000
1985 tilinpäätös	1 500 000
1984 ,,	1 500 000

50. Teollisuuden edistäminen

23. *Teollistamistutkimukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk sahateollisuuden erikoistumisen asiantuntijaselvityksen käynnistämiseksi ja neuvontatyön tekemiseen.

1986 II lisämenoarvioesitys	600 000
1986 menoarvio	1 200 000
1985 tilinpäätös	1 155 000
1984 ,,	1 100 000

42. *Valtionavustus Kotimaisen Työn Liitto ry:lle*

Momentin perusteluja ehdotetaan täydennettäväksi siten, että momentille vuoden 1986 ensimmäisessä lisämenoarviossa osoitettu 1 000 000 markan määräraha voidaan myöntää kokonaan avustuksena Kotimaisen Työn Liitto ry:lle lähinnä kotimaisten kestokulutustavaroiden kysynnän edistämiskampanjointiin edellyttämättä yhdistyksen jäsenten osallistumista kampanjasta aiheutuviin kustannuksiin. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	I lisämenoarvio	1 000 000
1986	menoarvio	2 392 000
1985	tilinpäätös	2 300 000
1984	,,	3 040 000

48. *Liikevaihtoveron huojennusta vastaavat avustukset kunnille ja kiinteistöyrityksille* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 9 000 000 mk uusien teollisuusrakennusten liikevaihtoveron huojennusta kompensoivien avustusten myöntämiseksi kunnille ja kiinteistöyrityksille tuotantorakennushankkeita varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	9 000 000
1986	menoarvio	15 000 000
1985	tilinpäätös	5 000 000
1984	,,	50 000 000

83. *Laina Ajokki Oy:lle* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 7 000 000 mk lainan myöntämiseksi valtion varoista Ajokki Oy -nimiselle linja-auton koreja valmistavalle osakeyhtiölle. Laina olisi pitkäaikainen ja sen korko määräytyisi yhtiön tuloksen perusteella. Lainan korkojen ja lyhennysten maksaminen alkaisi vuonna 1997 ja riippuisi yhtiön oman vapaan pääoman kehityksestä. Laina annettaisiin vakuuksia vaatimatta. Muut lainaehdot jäisivät valtioneuvoston määrättäviksi.

1986	II lisämenoarvioesitys	7 000 000

51. Tuotantotoiminnan alueellinen edistäminen

49. *Kehitysalueiden tuotantotoiminnan tukeminen* (arviomääräraha)

Tuotantotoiminnan alueellisesta tukemisesta annetun lain (533/81) sekä kehitysalueiden tuotantotoiminnan tukemisesta annetun lain (452/75, muut. 323/79) nojalla myönnettyjen avustusten vuonna 1986 tapahtuvan maksatuksen arvioidaan jäävän ennakoitua pienemmäksi, minkä johdosta momentille merkitään vähennystä 10 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	— 10 000 000
1986	I lisämenoarvio	— 23 200 000
1986	menoarvio	370 000 000
1985	tilinpäätös	312 600 330
1984	,,	313 799 308

55. Energiatalous

21. *Eräät energiahuollon tutkimus-, suunnittelu- ja valvontatoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk, mikä aiheutuu ydinvoimalaonnettomuuden vaikutusten selvittämisestä kotimaassa sekä osallistumisesta vastaaviin kansainvälisiin hankkeisiin.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 000 000
1986	menoarvio	68 205 000
1985	tilinpäätös	62 414 000
1984	,,	60 770 000

40. *Investointiavustukset kotimaisen energian tuotannon ja energiansäästön edistämiseen* (arviomääräraha)

Kotimaisen energian tuotannon ja energiansäästön edistämisestä annetun lain (858/84) nojalla voidaan antaa sitoumuksia avustusten antamisesta kotimaisia polttoaineita käyttäville energiantuotantolaitoksille, vesistön tai maaperän lämpöä hyödyntäville energiantuotantolaitoksille, tuulta tai aurinkoa hyödyntäville energiantuotantolaitoksille sekä yritysten energiansäästöinvestointeihin taikka jätelämmön talteenottoon liittyviin muutostöihin. Työllisyyden tukemiseksi on tarpeen nopeuttaa eräiden hankkeiden toteuttamista, minkä vuoksi avustussitoumusten enim-

mäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 40 000 000 markalla. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	menoarvio	34 000 000
1985	tilinpäätös	14 655 385
1984	,,	35 712 905

41. *Avustukset maaseudun sähköistämiseen* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan käyttää enintään 2 500 000 mk avustuksen myöntämiseksi Muonion Sähköosuuskunnalle Ruotsin puolelle rakennettavan 40 kV:n syöttöjohdon ja tarpeellisten laitteiden rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	menoarvio	17 500 000
1985	tilinpäätös	20 050 000
1984	,,	28 050 000

85. Ulkomaankaupan edistäminen

40. *Valtionavustus viennin edistämiseen* (siirtomääräraha)

Toimialoittaiset ja maittaiset vientinäkymät edellyttävät erityisesti työllisyyssyistä viennin edistämisen tehostamista, minkä johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 20 000 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Vientituotteiden markkinoinnin edistäminen	8 000 000
Yritysten yksittäiset näyttelyosallistumiset	4 000 000
Toimialoittain toteutettavat vienninedistämistapahtumat	8 000 000
Yhteensä	20 000 000

1986	II lisämenoarvioesitys	20 000 000
1986	I lisämenoarvio	12 000 000
1986	menoarvio	110 000 000
1985	tilinpäätös	107 000 000
1984	,,	99 000 000

60. *Siirrot rahastoihin* (arviomääräraha)

1. *Siirto vientitakuurahastoon.* Vientitakuulain (479/62) nojalla toimivan Vientitakuulaitoksen antamien takuusitoumusten aiheuttamia korvausmenoja varten alamomentille ehdotetaan lisäystä 15 000 000 mk. Lisäys aiheutuu poliittisista ja kaupallisista riskeistä johtuneista odotettua suuremmista korvauksista. Alamomentin loppusumma on 155 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	15 000 000
1986	I lisämenoarvio	100 000 000
1986	menoarvio	40 100 000
1985	tilinpäätös	—
1984	,,	112 200 000

90. Valtion hankintakeskus

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk rakennusalan lakosta Pitäjänmäen keskusvaraston rakennustöissä aiheutuneiden lisäkustannusten maksamiseen.

1986	II lisämenoarvioesitys	150 000
1986	menoarvio	2 390 000
1985	tilinpäätös	10 500 000
1984	,,	1 000 000

99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut menot

08. *Komiteat ja asiantuntijat* (arviomääräraha)

Momentin määräraha ehdotetaan muutettavaksi arviomäärärahaksi.

1986	menoarvio	250 000
1985	tilinpäätös	296 014
1984	,,	200 344

Pääluokka 33
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk lähinnä ennakoitua suuremmista toimistomenoista johtuen.

1986	II lisämenoarvioesitys	200 000
1986	I lisämenoarvio	200 000
1986	menoarvio	6 040 000
1985	tilinpäätös	5 400 000
1984	,,	5 066 984

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 135 000 mk lähinnä kopiokoneiden uusimista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	135 000
1986	I lisämenoarvio	350 000
1986	menoarvio	520 000
1985	tilinpäätös	233 000
1984	,,	127 806

14. Tapaturmavirasto

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 114 000 mk vuokramenojen ennakoitua suuremmasta noususta johtuen.

1986	II lisämenoarvioesitys	114 000
1986	menoarvio	8 967 000
1985	tilinpäätös	7 674 727
1984	,,	6 389 651

15. Perhekustannusten tasaus

30. *Valtionosuus kunnille lasten kotona tapahtuvan hoidon tukemiseen* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 85 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—85 000 000
1986	menoarvio	279 000 000
1985	tilinpäätös	104 287 534

16. Yleinen perhe-eläke

50. *Yleinen perhe-eläke* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 15 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—15 000 000
1986	menoarvio	286 000 000
1985	tilinpäätös	284 941 609
1984	,,	285 686 252

17. Työttömyysturva

50. *Valtionosuus työttömyyskassoille* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 62 000 000 mk, mikä aiheutuu työttömien määrän kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	62 000 000
1986	menoarvio	893 000 000
1985	tilinpäätös	784 202 726
1984	,,	168 903 799

51. *Työttömyysturvalain mukainen perusturva* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 85 000 000 mk, mikä aiheutuu työttömien määrän kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	85 000 000
1986	I lisämenoarvio	50 000 000
1986	menoarvio	1 225 000 000
1985	tilinpäätös	1 200 000 000
1984	,,	692 277 699

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 105 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—105 000 000
1986	menoarvio	1 175 000 000
1985	tilinpäätös	718 062 805
1984	,,	1 430 008 063

19. Eläkevakuutus

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 63 000 000 mk, mikä aiheutuu vuoden 1985 valtion osuuden loppuerästä ja ennakoitua suuremmista menoista.

1986	II lisämenoarvioesitys	63 000 000
1986	menoarvio	1 064 800 000
1985	tilinpäätös	947 200 000
1984	,,	836 600 000

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 43 000 000 mk, mikä aiheutuu vuoden 1985 valtion osuuden loppuerästä, ennakoitua pienemmistä maksutuloista ja ennakoitua suuremmista eläkemenoista.

1986	II lisämenoarvioesitys	43 000 000
1986	menoarvio	272 900 000
1985	tilinpäätös	290 178 191
1984	,,	310 217 683

20. Yrittäjien tapaturmavakuutus

53. *Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 3 500 000 mk, mikä aiheutuu vuoden 1985 valtion osuuden loppuerästä ja ennakoitua suuremmista menoista.

1986	II lisämenoarvioesitys	3 500 000
1986	menoarvio	22 300 000
1985	tilinpäätös	20 400 000
1984	,,	20 747 241

22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot

58. *Entisten sotavankien terveystarkastus* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk terveystarkastusten loppuun saattamiseksi.

1986	II lisämenoarvioesitys	150 000
1986	I lisämenoarvio	300 000
1986	menoarvio	500 000
1984	tilinpäätös	1 200 000

27. Kunnallinen toimeentuloturva

30. *Valtionosuus kunnille toimeentuloturvan kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 132 120 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä ennakoitua suuremmista toimeentulotuen menoista.

1986	II lisämenoarvioesitys	132 120 000
1986	menoarvio	291 500 000
1985	tilinpäätös	317 963 377
1984	,,	238 965 401

28. Muu toimeentuloturva

30. *Valtionosuus kunnille huoltoapulain mukaisiin kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 2 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista vuonna 1983 aiheutuneiden kustannusten valtionosuuksien loppueristä.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 000 000
1986	menoarvio	32 340 000
1985	tilinpäätös	30 024 352

51. *Invalidiraha* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 12 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta. Säästö aiheutuu lähinnä invalidirahan saajien ennakoitua vähäisemmästä lukumäärästä.

1986	II lisämenoarvioesitys	—12 000 000
1986	menoarvio	108 700 000
1985	tilinpäätös	92 074 280
1984	,,	91 274 757

32. Kuntien järjestämät sosiaalipalvelut

30. *Valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 157 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista sosiaalipalvelujen menoista sekä palkkauskustannusten noususta.

1986	II lisämenoarvioesitys	157 000 000
1986	I lisämenoarvio	7 960 000
1986	menoarvio	4 110 788 000
1985	tilinpäätös	3 946 592 367
1984	,,	3 423 763 838

31. *Valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen perustamiskustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 10 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta. Säästö aiheutuu valtionosuuden maksatuksen siirtymisestä myöhempään ajankohtaan hankkeiden toteutumisaikatauluista johtuen.

1986	II lisämenoarvioesitys	—10 000 000
1986	menoarvio	78 000 000
1985	tilinpäätös	35 620 668
1984	,,	1 670 950

33. Yksityisten yhteisöjen sosiaalipalvelut

51. *Valtionavustus yksityisten sosiaalihuollon palvelujen tuottajien käyttökustannuksiin*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 200 000 mk, mistä 1 000 000 mk kertaluonteisena avustuksena Sylvia-kotiyhdistyksen toiminnan tukemista varten ja 200 000 mk Itsenäisyyden juhlavuoden lastenrahaston säätiön peruspääomaa varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 200 000
1986	I lisämenoarvio	4 000 000
1986	menoarvio	30 810 000
1985	tilinpäätös	31 704 951
1984	,,	15 710 559

38. Lasten päivähoito

30. *Valtionosuus kunnille lasten päiväkotien käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 2 425 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien loppueristä.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 425 000
1986	menoarvio	18 100 000
1985	tilinpäätös	13 607 708
1984	,,	15 322 358

31. *Valtionosuus kunnille ohjatusta perhepäivähoidosta aiheutuviin käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 1 570 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien loppueristä.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 570 000
1986	menoarvio	19 500 000
1985	tilinpäätös	14 316 972
1984	,,	13 232 279

40. Valtion koulukodit

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 400 000 mk Sippolan koulukodin perhekotiosastoja 1—2 varten. Kummankin hyötypinta-ala on 240 m^2 sekä kustannusarvio 1 200 000 mk eli 5 000 mk/m^2.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 400 000
1986	menoarvio	3 700 000
1985	tilinpäätös	2 475 000
1984	,,	500 000

41. Lasten ja nuorten kasvatus ja huolto

33. *Valtion korvaus kunnille kasvatuskorvauksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 2 257 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden kustannusten valtion korvausten loppueristä.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 257 000
1986	menoarvio	6 200 000
1985	tilinpäätös	10 721 656
1984	,,	6 261 594

46. Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto

30. *Valtionosuus kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 776 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien loppueristä.

1986	II lisämenoarvioesitys	776 000
1986	menoarvio	2 400 000
1985	tilinpäätös	2 703 853
1984	,,	1 974 545

57. Lomatoiminta

30. *Valtionosuus kunnille maatalousyrittäjien lomituspalvelujen ja pienyrittäjien vuosilomajärjestelmän hallintomenoihin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 4 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista vuoden 1985 valtionosuuden loppueristä.

1986	II lisämenoarvioesitys	4 000 000
1986	menoarvio	20 425 000
1985	tilinpäätös	19 528 222
1984	,,	13 722 865

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien vuosilomalomituksen kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 33 500 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—33 500 000
1986	menoarvio	530 000 000
1985	tilinpäätös	452 678 820
1984	,,	409 742 012

41. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien sijaisapulomituksen kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 35 400 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—35 400 000
1986	menoarvio	233 000 000
1985	tilinpäätös	190 828 711
1984	,,	156 396 175

43. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien viikkovapaatoiminnan kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 15 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua pienemmistä maatalousyrittäjien viikkovapaatoiminnan kustannuksista.

1986	II lisämenoarvioesitys	—15 000 000
1986	menoarvio	47 000 000
1985	tilinpäätös	23 322 250
1984	,,	14 300 000

63. Valtion mielisairaalat

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 487 000 mk lääkkeiden velvoitevarastointilain edellyttämän varastointivelvollisuuden täyttämisestä sekä ennakoitua suuremmista menoista johtuen.

1986	II lisämenoarvioesitys	487 000
1986	menoarvio	14 000 000
1985	tilinpäätös	28 832 177
1984	,,	26 706 079

65. Kansanterveyslaitos

21. *Eräät valvonta- ja tutkimustoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk kuluvana vuonna aloitettujen radioisotooppitutkimusten jatkamista varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	100 000
1986	menoarvio	1 705 000
1985	tilinpäätös	1 582 000
1984	,,	1 100 000

68. Säteilyturvakeskus

21. *Eräät valvonta- ja tutkimustoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk, mikä aiheutuu tehostetun valvonta- ja tutkimustoiminnan menoista.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 000 000
1986	menoarvio	5 000 000
1985	tilinpäätös	3 875 000
1984	,,	3 000 000

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk, mikä aiheutuu lisääntyneistä valvonta- ja tutkimustehtävistä sekä tarkastusosaston muutosta johtuvista menoista.

1986	II lisämenoarvioesitys	600 000
1986	menoarvio	10 901 000
1985	tilinpäätös	9 671 493
1984	,,	8 783 276

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 945 000 mk uuden puhelinvaihteen hankintaa varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	945 000
1986	menoarvio	2 800 000
1985	tilinpäätös	2 600 000
1984	,,	2 350 000

72. Keskussairaaloiden rakentaminen

74. *Keskussairaaloiden rakentaminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 150 000 mk Turun yliopistollisen keskussairaalan tulevaan laajennukseen tarvittavan ns. Kupittaan Saven alueen oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, alueen vartioimiskustannuksia sekä alueella olevien rakennusten purkamista ja hallintaan kuuluvista tehtävistä aiheutuvia kustannuksia varten.

1986	II lisämenoarvioesitys	150 000
1984	tilinpäätös	500 000

75. Kunnallinen kansanterveystyö

30. *Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 4 077 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien loppueristä.

1986	II lisämenoarvioesitys	4 077 000
1986	menoarvio	46 000 000
1985	tilinpäätös	37 476 653
1984	,,	38 347 911

76. Kunnallinen erikoissairaanhoito

30. *Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 2 725 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien loppueristä.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 725 000
1986	menoarvio	17 700 000
1985	tilinpäätös	16 132 926
1984	,,	28 582 808

77. Kuntien järjestämä ympäristöterveydenhuolto

30. *Valtionosuus kunnille ympäristöterveydenhuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 3 565 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ympäristöterveydenhuollon menoista sekä palkkauskustannusten noususta.

1986	II lisämenoarvioesitys	3 565 000
1986	menoarvio	133 656 000
1985	tilinpäätös	128 534 186
1984	,,	115 977 600

78. Kuntien järjestämä kansanterveystyö

30. *Valtionosuus kunnille kansanterveystyön käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 64 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta palkkauskustannusten noususta. Kun momentilta vähennetään 115 000 000 mk ennakoitua pienempien kansanterveystyön menojen johdosta, vähennys on 51 000 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	—51 000 000
1986	I lisämenoarvio	100 000
1986	menoarvio	3 394 488 000
1985	tilinpäätös	3 050 420 331
1984	,,	2 617 163 800

79. Kuntien järjestämä erikoissairaanhoito

30. *Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoidon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 218 500 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista erikoissairaanhoidon menoista sekä palkkauskustannusten noususta.

1986	II lisämenoarvioesitys	218 500 000
1986	I lisämenoarvio	—100 000
1986	menoarvio	3 863 389 000
1985	tilinpäätös	3 922 768 970
1984	,,	3 350 910 562

32. *Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 28 135 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista menoista.

1986	II lisämenoarvioesitys	28 135 000
1986	menoarvio	265 000 000
1985	tilinpäätös	259 331 686
1984	,,	233 616 000

34. *Valtion korvaus erikoissairaanhoitolaitoksille mielentilatutkimuspotilaiden sekä valtion täydellisessä huollossa olevien potilaiden hoitoon* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 4 183 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä ennakoitua suuremmasta mielentilatutkimuspotilaiden lukumäärän kasvusta.

1986	II lisämenoarvioesitys	4 183 000
1986	menoarvio	8 000 000
1985	tilinpäätös	9 377 346
1984	,,	5 935 908

85. Terveydenhuollon muut menot

50. *Terveydenhoitolain mukaiset korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 390 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta korvaustapausten määrästä.

1986	II lisämenoarvioesitys	390 000
1986	menoarvio	600 000
1985	tilinpäätös	622 636
1984	,,	477 882

88. Kunnallinen alkoholitarkastus

30. *Valtionosuus kunnille alkoholitarkastajien toiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 5 000 mk, mikä aiheutuu kuuden sijasta enintään kahdentoista uuden sivuviran perustamisesta vuonna 1986. Kun momentilta samalla ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 mk, momentin loppusumma jää ennalleen.

1986	menoarvio	6 311 000
1985	tilinpäätös	5 591 664
1984	,,	5 004 154

Pääluokka 34
TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA

06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Lempäälään perustettavaan työvoimatoimistoon ehdotetaan 16.12.1986 lukien perustettavaksi ylimääräinen toimistonjohtajan toimi (A 18). Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	I lisämenoarvio	964 000
1986	menoarvio	167 401 900
1985	tilinpäätös	151 444 242
1984	,,	136 934 581

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk rakennusten käyttömenojen kasvun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	2 000 000
1986	I lisämenoarvio	2 000 000
1986	menoarvio	46 415 000
1985	tilinpäätös	42 772 988
1984	,,	40 036 526

50. Työllisyyden hoito

30. *Valtionapu kunnille ja kuntainliitoille työttömyyden lieventämiseen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk käytettäväksi kunnalliseen työllistämistukeen.

1986	II lisämenoarvioesitys	5 000 000
1986	I lisämenoarvio	20 000 000
1985	tilinpäätös	599 870 939
1984	,,	509 222 460

50. *Työllisyyskoulutuksen koulutus- ja erityistuki* (arviomääräraha)

Viitaten momenttien 29.69.27 ja 34.50.63 perusteluihin momentilta säästyy ja jätetään käyttämättä 40 500 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi tältä momentilta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—40 500 000
1986	menoarvio	389 480 000
1985	tilinpäätös	326 428 697
1984	,,	296 588 663

61. *Valtionapu työttömyyden lieventämiseen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 000 mk käytettäväksi yrittäjäksi ryhtyvän työttömän tukemiskokeiluun, yritysten työhönottotukeen ja muuhun valtionapuun.

Käyttöönotettavaa yritysten työhönottotukea voidaan myöntää valtioneuvoston määräämin perustein yritysten lisätessä työvoimaansa. Tarkoituksena on työllistää tuen avulla keskimäärin 3 000 työtöntä työnhakijaa talvi—kevätkautena 1986—1987.

Käyttösuunnitelman kohtaan muu valtionapu ehdotettua lisäystä voidaan käyttää myös teollisuuden rakennemuutosten aiheuttamien häiriöiden lieventämiseksi työttömien, työttömyysuhan alaisten ja muiden henkilöiden työllistämiseksi valtioneuvoston määräämin perustein.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Yrittäjäksi ryhtyvän työttömän tukemiskokeilu	15 000 000
Yritysten työhönottotuki	30 000 000
Muu valtionapu	5 000 000
Yhteensä	50 000 000

1986	II lisämenoarvioesitys	50 000 000
1986	I lisämenoarvio	8 000 000
1986	menoarvio	295 000 000
1985	tilinpäätös	248 862 651
1984	,,	212 332 485

62. *Työllisyysperusteinen valtionapu investointeihin* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 30 000 000 mk käytettäväksi kuntien, kuntainliittojen ja muiden yhteisöjen työllisyysperusteisten investointien rahoittamiseen vaikeimmilla työttömyysalueilla. Lisäystä voidaan käyttää mm. Kolarissa sijaitsevan Laurinojan malmion käytön valmistaviin töihin.

1986	II lisämenoarvioesitys	30 000 000
1986	I lisämenoarvio	25 000 000
1986	menoarvio	125 160 000
1985	tilinpäätös	126 500 000
1984	,,	70 000 000

63. *Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjauksen erityismenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk seuraavasti:

1. *Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjaus erityislaitoksissa.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk. Vastaava säästö on esitetty momentilla 34.50.50. Alamomentin loppusumma on 3 320 000 mk.

2. *Muut erityismenot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 350 000 mk. Vastaava säästö on esitetty momentilla 34.50.50. Alamomentin loppusumma on 4 451 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	500 000
1986	menoarvio	7 271 000
1985	tilinpäätös	6 631 868
1984	,,	6 087 929

64. *Työrajoitteisten työhön sijoittamisen erityismenot*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa saadaan käyttää työrajoitteisten henkilöiden työhön sijoituksesta, työhön valmentautumisesta ja niihin liittyvistä tutkimuksista aiheutuviin kustannuksiin. Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	menoarvio	12 000 000
1985	tilinpäätös	11 325 000
1984	,,	12 089 000

71. *Työllisyysperusteiset hankinnat* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 17 000 000 mk käytettäväksi valtion virastojen ja laitosten työllisyysperusteisiin hankintoihin silloin, kun nämä hankinnat suuntautuvat vaikeimmille työttömyysalueille tai sellaisille alueille, joiden työllisyys on äkillisesti heikentynyt.

1986	II lisämenoarvioesitys	17 000 000

77. *Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 70 000 000 mk työttömyyden torjumiseen ja työttömyyden alueellisten erojen lieventämisen kannalta tarpeellisiin työkohteisiin.

1986	II lisämenoarvioesitys	70 000 000
1986	I lisämenoarvio	50 000 000
1986	menoarvio	365 000 000
1985	tilinpäätös	464 270 480
1984	,,	554 668 818

89. Palkkaturva

50. *Palkkaturva* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 15 000 000 mk. Vastaavasti momentille 12.34.70 on merkitty 15 000 000 mk lisäystä tuloihin.

1986	II lisämenoarvioesitys	15 000 000
1986	menoarvio	80 100 000
1985	tilinpäätös	87 986 614
1984	,,	63 914 045

99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut menot

25. *Kansainvälinen yhteistyö*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk käytettäväksi perustettavan etujärjestöistä riippumattoman Euroopan työllisyyskomission kustannuksiin. Tarkoituksena on, että etujärjestöjen ohella Länsi-Euroopan hallitukset osallistuvat komission toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin.

Komissio selvittää Länsi-Euroopan korkeana jatkuneen työttömyyden rakenteellisia syitä sekä etsii työttömyyden poistamiseksi sellaisia ratkaisumalleja, joilla on laajaa kannatusta ao. maitten hallitusten, työmarkkinajärjestöjen ja talouselämän keskuudessa.

1986	II lisämenoarvioesitys	100 000
1986	menoarvio	1 363 000
1985	tilinpäätös	814 009
1984	,,	798 764

50. *Korvaus liikennöitsijöille siviilipalvelusmiesten lomamatkalipuista* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk ilmaismatkojen lisääntymisen ja hintojen kohoamisen johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	200 000
1986	menoarvio	1 456 000
1985	tilinpäätös	1 492 078
1984	,,	1 642 589

Pääluokka 35
YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Rikkipäästöjen vähentämisohjelmaan liittyvien valtioneuvoston päätösten ja ohjeiden viimeistelyä ja täytäntöönpanoa varten ehdotetaan työsuhdepalkkoihin lisäystä 13 000 mk ylitarkastajan ja erikoistutkijan palkkaamiseksi 16.12.1986 lukien 31.12.1990 asti.

1986	II lisämenoarvioesitys	13 000
1986	menoarvio	23 506 000
1985	tilinpäätös	21 578 494
1984	,,	19 379 597

26. *Kansainvälinen yhteistyö*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 090 000 mk Helsingin komission sihteeristön uusiin tiloihin muuton aiheuttamien varsinaisten muuttokustannusten, uuteen huoneistoon tehtyjen kalustehankintojen sekä vuokran ja ylläpitokustannusten nousun johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	1 090 000
1986	I lisämenoarvio	260 000
1986	menoarvio	4 250 000
1985	tilinpäätös	3 905 700
1984	,,	1 544 821

15. Luonnonsuojelu ja luonnon virkistyskäyttö

31. *Valtionavustus kunnille ulkoilureittien perustamiseen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 180 000 mk valtakunnallisesti tai seudullisesti merkittävien ulkoilureittien perustamiseen.

1986	II lisämenoarvioesitys	180 000
1986	menoarvio	600 000
1985	tilinpäätös	480 000
1984	,,	480 000

20. Luonnonsuojelualueiden perustaminen ja hoito

74. *Luonnonsuojelualueiden talonrakennustyöt* (siirtomääräraha)

3. *Metsäntutkimuslaitoksen luonnonsuojelualueiden talonrakennustyöt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk Pyhätunturin kansallispuiston valvonta- ja tutkimusrakennuksen rakentamista varten. Alamomentin loppusumma on 300 000 mk.

1986	II lisämenoarvioesitys	150 000
1986	menoarvio	4 550 000
1985	tilinpäätös	3 500 000
1984	,,	1 500 000

25. Vesi- ja ympäristöhallinto

40. *Teollisuuden vesiensuojeluinvestointien korkotuki* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 2 000 000 mk teollisuuden korkotukilainojen arvioitua pienemmän tarpeen johdosta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—2 000 000
1986	menoarvio	8 100 000
1985	tilinpäätös	4 496 995
1984	,,	2 840 545

77. *Vesiensuojelutyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 500 000 mk työllisyyttä edistäviin vesiensuojelutöihin sekä vesistöjen virkistyskäyttöä palveleviin rakennustöihin.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Työkohde	Aloitusvuosi	Työn kokonaiskustannusarvio mk	Valtion osuus edellisestä mk	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
03. *Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri*					
2. Ikaalisten syöttövesijohto ja siirtoviemäri, Ikaalinen	1986	11 300 000	1 900 000	—	500 000
04. *Kymen vesi- ja ympäristöpiiri*					
2. Siikalahden järjestely, Parikkala	1986	2 400 000	2 400 000	930 000	770 000
3. Summan—Haminan siirtoviemäri, Vehkalahti ja Hamina	1986	5 400 000	1 100 000	—	1 100 000
08. *Vaasan vesi- ja ympäristöpiiri*					
2. Storströmmenin ruoppaus, Mustasaari	1986	600 000	600 000	—	600 000
09. *Keski-Suomen vesi- ja ympäristöpiiri*					
3. Jämsän—Patalahden siirtoviemäri ja yhdysvesijohto, Jämsä	1986	1 700 000	800 000	—	800 000
11. *Oulun vesi- ja ympäristöpiiri*					
6. Ruukin siirtoviemärit, Ruukki	1986	3 400 000	1 500 000	—	800 000
7. Jaaranlammen kunnostus, Kiiminki	1986	1 060 000	690 000	—	690 000

13. *Lapin vesi- ja ympäristöpiiri*

5. Vaalajärven kunnostus, Sodankylä.....	1986	430 000	240 000	—	240 000
				Yhteensä	5 500 000

Lisäperusteluina esitetään seuraavaa:

03. *Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri*

2. Vesihuoltotyö, Ikaalisten syöttövesijohto ja siirtoviemäri, Ikaalinen

Ikaalisten kaupungin keskustaajaman länsipuolella sijaitsevan Kilvakkalan taajaman jätevesien käsittelyä ei ole hoidettu asianmukaisesti. Keskustaajaman vedenhankintaan käytettävän Heinistön pohjavedenottamon antoisuus on käymässä riittämättömäksi. Uusi pohjavedenottamo on suunniteltu rakennettavaksi Vatulan pohjavesiesiintymään noin yhdeksän kilometrin päähän keskustaajamasta. Vatulasta on saatavissa riittävästi hyvälaatuista pohjavettä keskustan vedentarpeisiin. Kilvakkalan taajama sijaitsee suunnitellun syöttövesijohdon varressa, jolloin sijoittamalla syöttövesijohdon kanssa samaan kaivantoon siirtoviemäri saadaan jätevedet johdetuiksi Ikaalisten keskuspuhdistamolle ja jätevesikuorma pois Kelminselältä. Syöttövesijohto ja siirtoviemärisuunnitelman kustannusarvio on 11 300 000 mk, josta valtion osuus on 1 900 000 mk. Hanke voidaan toteuttaa talvikaudella 1986/87.

04. *Kymen vesi- ja ympäristöpiiri*

3. Vesihuoltotyö, Summa—Haminan siirtoviemäri, Vehkalahti ja Hamina

Haminan kaupungin jätevedet johdetaan nykyisin puhdistamattomina Haminanlahteen. Vehkalahden kunnan Summan alueen jätevedet käsitellään lammikkopuhdistamossa. Haminan seudun vesihuollon yleissuunnitelmassa on esitetty Haminan ja Vehkalahden kaava-alueiden jätevedet johdettavaksi Haminan Nuutniemeen rakennettavalle puhdistamolle. Summa—Haminan siirtoviemärin rakentamisella päästään jätevesien keskitettyyn puhdistukseen ja saadaan jätevedet johdetuksi vesiensuojelun kannalta tarkoituksenmukaisempaan purkupaikkaan. Vesiensuojelusuunnitelman kustannusarvio on 5 400 000 mk, josta valtion osuus on 1 100 000 mk.

08. *Vaasan vesi- ja ympäristöpiiri*

2. Storströmmenin ruoppaus, Mustasaari

Storströmmen on maan kohoamisen johdosta madaltunut ja liettynyt niin, että veden virtaus salmen läpi on hyvin vähäistä. Myös veneellä kulku on estynyt lähes täysin soutuvenettä suuremmilta veneiltä.

Hankkeen tarkoituksena on parantaa salmen eteläpuolisen Köklotfjärdenin vedenvaihtuvuutta ja avata veneellä kulkuun riittävä venereitti. Hankkeesta on hyötyä kalastukselle ja loma-asutukselle. Ruopattavan uoman pohjaleveydeksi on suunniteltu 5,0 m ja syvyydeksi pääosaltaan 2,0 m keskivedenkorkeudesta mitattuna. Ruoppausta tarvitaan noin 700 m matkalla, minkä lisäksi poistetaan haitallisia kiviä. Meriveden korkeuden vaihteluista aiheutuvien virtaamien on laskettu kymmenkertaistuvan nykyisestä ruoppauksen jälkeen. Salmen ylittää uusi metsäautotie, jonka silta-aukolta edellytettiin vesioikeuden päätöksessä vähintään 5,4 m leveyttä ja vähintään 2,0 m korkeutta keskivedenkorkeudesta mitattuna.

Kaivutyöt on suunnitelmassa ajoitettu talveksi. Hankkeesta aiheutuu vain vähäistä haittaa veden samenemisena, koska se voidaan tehdä pääosin työpatojen suojassa. Uoman oikaisun vaikutuksia Köklotfjärdenin veden laatuun on tarkoitus seurata ottamalla vesi- ja pohjaeläinnäytteitä. Sekä kaivu että massojen läjitys tapahtuvat jakokuntien yhteismaille. Jakokuntien suostumukset toteuttamiselle on saatu.

Hanke voidaan toteuttaa talvikaudella 1986/87. Hankkeen arvioidut kustannukset ovat 600 000 mk. Se on tarkoitus toteuttaa kokonaan valtion varoin. Veneilyreitin merkinnästä ja sen ylläpidosta vastaa myöhemmin tehtävän sopimuksen mukaan Mustasaaren kunta paikallisten veneilyseurojen avustuksella. Vesioikeuden lupaa ei hankkeelle tarvita.

09. *Keski-Suomen vesi- ja ympäristöpiiri*

3. Vesihuoltotyö, Jämsän—Patalahden siirtoviemäri ja yhdysvesijohto, Jämsä

Jämsän kaupungin Patalahden alueella olevien ja sinne suunniteltujen loma- ja matkailuyritysten jätevesien käsittelemiseksi on parhaaksi rat-

kaisuksi katsottu jätevesien johtaminen Jämsän kaupungin verkkoon, koska Patalahden vesistö ei kestä näköpiirissä olevaa jätevesien lisäkuormitusta. Samalla on mahdollista liittää yhteisen viemärin piiriin myöskin alueen haja-asutus. Viemärin kanssa samaan kaivantoon tullaan asentamaan myös vesijohto, jolloin talousveden hankinnassa olevat ongelmat saadaan poistetuksi. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 1 700 000 mk, josta valtion osuus on 800 000 mk.

11. *Oulun vesi- ja ympäristöpiiri*

6. Vesihuoltotyö, Ruukin siirtoviemärit, Ruukki

Ruukin kunnassa sijaitseviin Ruukin ja Paavolan taajamiin on rakennettu viemäriverkko, mutta jätevesien käsittely on järjestetty ainoastaan Ruukin taajamassa. Laaditun jätevesien käsittelyn yleissuunnitelman mukaan tarkoituksenmukaisin ratkaisu on Paavolan jätevesien johtaminen Ruukin puhdistamolle, mikä on myös vesiensuojelullisesti edullisin vaihtoehto. Siirtoviemärisuunnitelman kustannusarvio on 3 400 000 mk, josta valtion osuus on 1 500 000 mk. Hanke voidaan toteuttaa talvikaudella 1986/87.

7. Jaaranlammen kunnostus, Kiiminki

Jaaranlammen kunnostuksen tarkoituksena on kunnostaa Kiimingin kirkonkylän keskustassa yhtenäinen lampiketju, joka elävöittäisi maisemaa ja loisi mahdollisuuksia virkistyskäyttöön. Hankkeeseen sisältyy ruoppausta, neljän settipadon ja pumppaamon rakentaminen, kahden tierummun uusiminen sekä läjitysalueiden viimeistelyä ja istutustöitä. Hanke palvelee koko Kiimingin keskeistä kaava-aluetta, jossa on mm. kuntakeskus. Kunnostuksen jälkeen vaihtuu nykyisin matalan veden aikana lammissa seisova vesi kesäaikanakin noin kerran viikossa, lisäksi saadaan maisemaan sopivia vesipintoja. Alueen maisemallinen arvo ja asukkaiden viihtyvyys lisääntyvät.

Kiimingin kunnan hakemuksesta on hanke saanut 29.3.1985 vesioikeuden luvan, joka on lainvoimainen. Lupapäätökseen sisältyy vesistön tarkkailuvelvoite.

Hankkeen kustannusarvio on 1 060 000 mk. Kiimingin kunnan osuudeksi tästä esitetään 370 000 mk, jolloin valtion osuudeksi jäisi 690 000 mk. Kunnan osuuteen kuuluvat raivaus- ja verhoustyöt, läjitysalueiden kunnostus, nurmetus, istutukset, rumpujen materiaalin toimittaminen sekä pumppaamon rakentaminen. Kunnossapito jää myös Kiimingin kunnalle.

13. *Lapin vesi- ja ympäristöpiiri*

5. Vaalajärven kunnostus, Sodankylä

Vaalajärvi sijaitsee Vaalajärven kylässä ja sen vedet laskevat Vaalajoen, Jeesiöjoen ja Kitisen kautta Kemijokeen. Sen pinta-ala on 13 km^2 ja nykyinen keskisyvyys noin 2 m. Järven kasvillisuus on viime aikoina voimakkaasti lisääntynyt. Vaalajärven kylän asutus on sijoittunut järven ympärille ja järvessä harjoitetaan merkittävää kotitarvekalastusta. Järven rehevöityminen on vaikeuttanut kalastusta ja vähentänyt saaliita sekä heikentänyt järven virkistyskäytön mahdollisuuksia.

Suunnitelman mukaan järven luusuaan rakennetaan pohjapato, vesikasvillisuutta poistetaan niittämällä (35 ha) ja samalla rakennetaan kylätoimikunnan esittämä uimaranta, mitä ei kylässä aikaisemmin ole ollut. Padon alle jäävän vesialueen omistaa jakokunta, mikä on hankkeen vireillepanija. Pohjapadon avulla järven kesänaikainen alivedenkorkeus nousee 0,30 m ja keväinen alivedenkorkeus 0,60 m.

Hankkeen arvioidut toteuttamiskustannukset vuonna 1987 ovat 430 000 mk. Työstä on tarkoitus rahoittaa valtion vesistötyönä pohjapadon rakentaminen, jonka kustannukset ovat 240 000 mk. Sodankylän kunta vastaa uimarannan rakentamiskustannuksista ja vesikasvillisuuden poistosta, jotka maksavat 190 000 mk. Kunta tulee ennen työn aloittamista tekemään sitoumuksen oman työosuutensa suorittamisesta. Hankkeen hoito- ja kunnossapitovastuu jää kunnalle.

Työn edellyttämät suostumukset maanomistajilta on saatu. Sodankylän kunta on 31.10.1983 saanut hankkeelle Pohjois-Suomen vesioikeuden luvan, joka korkeimman hallinto-oikeuden ja vesiylioikeuden vuonna 1984 antamien päätösten mukaan on jäänyt lainvoimaiseksi. Vesihallitus on hyväksynyt hankkeen suunnitelman 4.2.1981.

1986	II lisämenoarvioesitys	5 500 000
1986	I lisämenoarvio	400 000
1986	menoarvio	8 760 000
1985	tilinpäätös	8 550 000
1984	,,	1 500 000

26. Öljyvahinkojen torjunta

29. *Öljyntorjuntakaluston korjaus ja kunnossapito* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk vajaatyöllistetyillä telakoilla tehtäviä öljyntorjunta-alusten muutostöitä varten. Määrärahasta 2 000 000 mk käytetään Saimaalla toimivan väyläalus Kummelin öljynkeruukapasiteetin laajentamiseen noin 100 m^3:ksi ja öljyntorjuntavalmiuksien kehittämiseen siten, että alus täyttää Saimaan olosuhteiden asettamat öljyntorjuntavaatimukset. Muutostöiden kustannukset korvataan valtiolle öljysuojarahaston varoista.

1986 II lisämenoarvioesitys 6 000 000
1986 menoarvio 800 000

70. *Kaluston ja teknillisten laitteiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Öljyvahinkojen torjuntavalmiuden tehostamiseksi ja Saimaan tutkimuksen kehittämiseksi ehdotetaan, että saadaan tehdä sopimuksia ja tilauksia 12 000 000 markan arvosta yhden öljyntorjunta- ja tutkimusaluksen hankkimiseksi. Suunnitelman mukaan alus on uudentyyppinen arviolta 25 metrin pituinen, alle 150 bruttorekisteritonnin vetoinen monikäyttöalus. Hankinnan aiheuttamista kustannuksista on tarkoitus korvata 60 prosenttia öljysuojarahastosta.

Aluksen käyttökustannuksista vastaavat ao. tutkimuslaitokset ja muut aluksen käyttäjät käyttöaikaa vastaavasti. Tilausvaltuudesta aiheutuisi maksuja vuonna 1987 8 000 000 mk ja vuonna 1988 4 000 000 mk. Momentille ei ehdoteta tämän johdosta lisäystä.

1986 menoarvio 23 000 000
1985 tilinpäätös 8 000 000
1984 ,, ... 6 800 000

30. Kaavoitus- ja rakennustoimi

23. *Kiinteistötietojärjestelmän kehittäminen*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan käyttää palkkauksiin 315 000 mk. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986 menoarvio 1 540 000
1985 tilinpäätös 1 440 000
1984 ,, ... 1 364 716

34. *Valtionavustukset kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden rakennusten säilyttämiseen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisättäväksi alamomentit 4 ja 5 sekä lisäystä 2 400 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionavustus teollisuusrakennusten korjauskokeiluun.* Pohjan Ruukkiteollisuus Oy:n taloudellinen tilanne on huomattavan heikko. Yhtiön toiminnan jatkuvuuden ja tulevan kehityksen turvaamiseksi ehdotetaan alamomentille lisäystä 1 000 000 mk avustuksena Pohjan kunnalle käytettäväksi yhtiön toiminnan tukemiseen valtioneuvoston tarkemmin määräämin ehdoin. Alamomentin loppusumma on 3 600 000 mk.

4. *Valtionavustus Juankosken ruukinalueen säilyttämiseen.* Alamomentille ehdotetaan 700 000 mk avustuksena Juankosken kunnalle Juankosken ruukinalueen säilyttämiseen. Valtionavustusta myönnettäisiin enintään 60 % rakennusten ja niiden välittömän ympäristön säilyttämisen edellyttämiin korjauksiin.

5. *Valtionavustus Outokummun kaivosalueen säilyttämiseen.* Alamomentille ehdotetaan 700 000 mk avustuksena Outokummun kaupungille Outokummun vanhan kaivosmiljöön säilyttämiseen. Valtionavustusta myönnettäisiin enintään 60 % rakennusten ja niiden välittömän ympäristön säilyttämisen edellyttämiin toimenpiteisiin.

1986 II lisämenoarvioesitys 2 400 000
1986 menoarvio 3 300 000
1985 tilinpäätös 2 500 000
1984 ,, ... 2 500 000

45. Asuntotoimi

56. *Avustukset energiataloudelliseen korjaustoimintaan* (siirtomääräraha)

Rakennusalan työllisyyden tukemiseksi momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk energiataloudellisiin korjaustoimenpiteisiin ensisijaisesti vaikeimmilla työttömyysalueilla.

1986	II lisämenoarvioesitys	10 000 000
1986	menoarvio	44 000 000
1985	tilinpäätös	57 000 000
1984	,,	55 000 000

63. *Vuokra-asuntolainojen korkotuki* (arviomääräraha)

Koska vuokra-asuntojen hankkimista, rakentamista tai peruskorjausta varten otettujen korkotukilainojen myöntämisvaltuus on osoittautunut riittämättömäksi, ehdotetaan korkotuen piiriin hyväksyttävien lainojen enimmäismäärää korotettavaksi 50 000 000 markalla eli 250 000 000 markkaan. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	menoarvio	9 000 000
1985	tilinpäätös	829 884
1984	,,	388 010

83. *Asuntolainat*

Aravarakentamiseen käytettävissä oleva asuntolainojen myöntämisvaltuus on aiempina vuosina täysimääräisesti käytetty ja myös tänä vuonna tullaan käyttösuunnitelman mukainen myöntämisvaltuus kokonaan käyttämään. Hyväksytyt rakennushankkeet ovat kuitenkin toteutuneet mm. rakennusalan lakkojen johdosta odotettua hitaammin, minkä johdosta myös vuodelle 1986 arvioidusta jo myönnettyjen lainojen maksatuksesta osa siirtyy myöhemmäksi. Tämän vuoksi määrärahasta arvioidaan säästyvän ja jäävän käyttämättä 300 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—300 000 000
1986	menoarvio	2 425 000 000
1985	tilinpäätös	2 011 921 877
1984	,,	2 250 590 758

86. *Lainat peruskorjauksiin ja perusparannuksiin*

Rakennusalan työttömyyden vähentämiseksi ehdotetaan ylimääräisenä suhdannepoliittisena toimenpiteenä perusparannuslainoituksen myöntämisvaltuuteen lisäystä 40 000 000 mk. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1986	I lisämenoarvio	10 000 000
1986	menoarvio	354 000 000
1985	tilinpäätös	266 196 540

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

51. *Avustukset eräiden myrskyvahinkojen korvaamiseen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 200 000 mk käytettäväksi myrskyn rakennuksille aiheuttamien sellaisten ennalta arvaamattomien vahinkojen osittaiseen korvaamiseen, joihin ei ole mahdollista saada korvausta vakuutuksesta tai muualta ja jossa korvauksen suorittamista on pidettävä hakijan taloudelliseen tilaan nähden kohtuullisena.

1986	II lisämenoarvioesitys	200 000

Pääluokka 36

VALTIONVELKA

01. Kotimaisen velan korko

90. *Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 12 700 000 mk, mistä 11 000 000 mk aiheutuu vuonna 1986 rahalaitoksilta otettavien velkasitoumuslainojen määrän jäämisestä arvioitua pienemmäksi ja 1 700 000 mk Kansaneläkelaitokselta otettujen lainojen korkotason alenemisesta.

1986	II lisämenoarvioesitys	—12 700 000
1986	I lisämenoarvio	42 368 000
1986	menoarvio	2 161 444 000
1985	tilinpäätös	2 090 545 330
1984	,,	1 720 566 364

07. Ulkomaisen velan kuoletus

90. *Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus* (arviomääräraha)

Viitaten momentin 15.02.01 perusteluihin ensimmäisen lisämenoarvion antamisen jälkeen ulkomaisten lainojen irtisanomiset ja ennenaikaiset takaisinmaksut lisäävät ulkomaisia kuoletuksia 2 268 277 000 mk. Kun toisaalta eräiden lainojen kuoletuksia on siirtynyt 59 700 000 mk maksettavaksi myöhempinä vuosina ja valuuttakurssien muuttumisen johdosta momentilta arvioidaan säästyvän 12 200 000 mk, merkitään momentille lisäystä 2 196 377 000 mk.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:

Lainavaluutan nimi	Kuoletus mk
Dollarilainat	1 397 326 300
Puntalainat	— 7 640 500
Saksanmarkkalainat	23 990 700
Floriinilainat	4 313 200
Sveitsinfrangilainat	270 400 300
Ranskanfrangilainat	36 833 000
Jenilainat	471 154 000
Yhteensä	2 196 377 000

1986	II lisämenoarvioesitys	2 196 377 000
1986	I lisämenoarvio	328 845 000
1986	menoarvio	3 622 604 000
1985	tilinpäätös	1 616 206 572
1984	,,	1 621 132 924

Edellä esitetyn nojalla ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä seuraavat lisäykset ja muutokset vuoden 1986 tulo- ja menoarvioon.

Muutoksia vuoden 1986 tulo- ja menoarvioon

TULOT

Osasto 11

	mk
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	**1 558 500 000**
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	**575 000 000**
01. Tulo- ja varallisuusvero, lisäystä	600 000 000
02. Merimiesvero, vähennystä	— 5 000 000
04. Arpajaisvero, vähennystä	— 20 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	**605 000 000**
01. Liikevaihtovero, lisäystä	550 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, lisäystä	55 000 000
06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut	**—80 000 000**
01. Tuontitulli, vähennystä	—60 000 000
09. Tasausvero, vähennystä	—20 000 000
08. Valmisteverot	**149 000 000**
01. Tupakkavero, lisäystä	30 000 000
03. Olutvero, lisäystä	75 000 000
04. Alkoholijuomavero, lisäystä	10 000 000
05. Virvoitusjuomavero, lisäystä	10 000 000
06. Elintarviketuotteiden valmistevero, lisäystä	35 000 000
08. Ravintorasvavero, lisäystä	33 000 000
11. Lannoitevero, vähennystä	—24 000 000
13. Rehuseosvero, vähennystä	—20 000 000

10. Muut verot	**270 000 000**
01. Leimavero, lisäystä	200 000 000
03. Auto- ja moottoripyörävero, lisäystä	70 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	**39 500 000**
01. Oy Alko Ab:n ylijäämä, lisäystä	60 000 000
04. Eräiden maataloustuotteiden markkinoimismaksut, vähennystä	—25 500 000
05. Varmuusvarastointimaksu	10 000 000
07. Maidon kiintiömaksu, vähennystä	— 5 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	**953 100 000**
25. Oikeusministeriön hallinnonala	**3 500 000**
31. Yksityisoikeudellisista tiedoksiannoista kertyvät tulot, lisäystä	1 000 000
47. Ulosottomaksut, lisäystä	1 000 000
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	1 500 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	**28 000 000**
64. Ulosotto- ja haastemiestoimen maksutulot, lisäystä	17 000 000
99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	11 000 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	**—10 000 000**
20. Tulot puolustusvoimien irtaimiston myynnistä ja vuokrauksesta, lisäystä	3 000 000
27. Vuokratulot, vähennystä	—13 000 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	**39 000 000**
28. Kuntien osuudet verotuskustannuksista, lisäystä	20 000 000
29. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista, lisäystä	4 000 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	15 000 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	**22 000 000**
60. Valtion ammatillisten oppilaitosten tulot, lisäystä	12 000 000
99. Opetusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	10 000 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	**6 000 000**
84. Valtion eläinlääketieteellisen laitoksen tulot, lisäystä	6 000 000

31. Liikenneministeriön hallinnonala	**5 100 000**
26. Tulot tie- ja ja vesirakennuslaitoksen maksullisesta palvelutoiminnasta, lisäystä	5 100 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	**—5 500 000**
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot, vähennystä	—5 500 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	**850 000 000**
98. Valtionapujen palautukset, lisäystä	850 000 000
34. Työvoimaministeriön hallinnonala	**15 000 000**
70. Palkkaturvamaksujen palautukset, lisäystä	15 000 000

Osasto 13

13. KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUS VALTION RAHALAITOSTEN VOITOSTA	**134 000 000**
01. Korkotulot	**110 000 000**
01. Korot asunto- ja perusparannuslainoista, vähennystä	—120 000 000
07. Korot talletuksista, lisäystä	230 000 000
03. Osinkotulot	**24 000 000**
01. Osinkotulot valtionenemmistöisistä osakeyhtiöistä, lisäystä	24 000 000

Osasto 14

14. VALTION LIIKEYRITYKSET	**—37 625 000**

01. Valtionrautatiet

01. Henkilöliikenteen tulot, vähennystä	—100 000 000
02. Tavaraliikenteen tulot, vähennystä	—150 000 000
04. Sekalaiset tulot, vähennystä	— 10 000 000
Käyttötulot yhteensä	—260 000 000
Käyttömenot (31.90.01—29)	11 000 000
Käyttötalouden lisärahoitustarve, lisäystä	271 000 000

04. Posti- ja telelaitos

01. Postitoimen liikennetulot, vähennystä	— 53 000 000	
03. Muilta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset, vähennystä	— 15 000 000	
Käyttötulot yhteensä	— 68 000 000	
Käyttömenot (31.94.01—29)	— 29 500 000	
Käyttötalouden rahoituskate, vähennystä		—38 500 000

07. Valtion ravitsemiskeskus

Käyttömenot (28.94.01—29)	— 275 000	
Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä		275 000

20. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

02. Vammaskosken tehtaan tulot, lisäystä	14 500 000	
Käyttötulot yhteensä	14 500 000	
Käyttömenot (27.90.05—24)	13 900 000	
Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä		600 000

45. Metsähallituksen metsät

02. Puutavaran hankintatulot, vähennystä	— 70 000 000	
Käyttötulot yhteensä	— 70 000 000	
Käyttömenot (30.95.01—29)	— 70 000 000	
Käyttötalouden rahoituskate, lisäystä		—

46. Metsäntutkimuslaitoksen metsät

Käyttömenot (30.96.01—29)	1 583 000
Käyttötalouden lisärahoitustarve, lisäystä	1 583 000

Osasto 15

15. LAINAT	**1 450 000 000**
02. Lainanotto	**1 450 000 000**
01. Uudet valtionlainat, lisäystä	1 450 000 000

Lisäys tuloihin: 4 057 975 000

MENOT

Pääluokka 22

	mk
22. EDUSKUNTA	—
01. Kansanedustajat (010)	**—2 000 000**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä	—2 000 000
02. Eduskunnan kanslia (010)	**2 000 000**
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	2 000 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTO	**1 260 000**
01. Valtioneuvosto (010)	**1 200 000**
21. Ministeriöiden käyttövarat, lisäystä	1 200 000
03. Oikeuskanslerin virasto (010)	**60 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	60 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	**54 684 200**
01. Ulkoasiainministeriö (030)	**3 580 000**
22. Tiedotustoiminta (siirtomääräraha), lisäystä	600 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	2 840 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	140 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot (030)	**51 104 200**
22. Suomalaisten valvontajoukkojen ylläpitomenot (siirtomääräraha)	50 494 200
24. Osallistuminen kansainvälisiin kokouksiin (siirtomääräraha), lisäystä	418 000
51. Hädänalaisten Suomen kansalaisten avustaminen (arviomääräraha), lisäystä	192 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**3 980 000**
31. Raastuvanoikeudet ja maistraatit (090)	**—1 500 000**
29. Muut kulutusmenot, vähennystä	—1 500 000
45. Eräät oikeudenhoitomenot (090)	**7 000 000**
30. Yleinen oikeusaputoiminta (arviomääräraha), lisäystä	3 500 000
50. Maksuton oikeudenkäynti (arviomääräraha), lisäystä	3 500 000
47. Ulosottovirastot (090)	**—2 000 000**
29. Muut kulutusmenot, vähennystä	—2 000 000
50. Vankeinhoitolaitos (100)	**480 000**
51. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen, lisäystä	300 000
52. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle toimitilojen perustamis- ja peruskorjausmenoihin (siirtomääräraha), lisäystä	180 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	**46 652 000**
01. Sisäasiainministeriö (050)	**30 000**
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	30 000
05. Lääninhallitukset (050)	**600 000**
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	600 000
07. Rekisteritoimistot (050)	**325 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	325 000
75. Poliisitoimi (080)	**37 237 000**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	31 042 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	150 000
74. Eräät rakennustyöt (siirtomääräraha), lisäystä	220 000
88. Huoneisto-osakkeiden hankkiminen (siirtomääräraha)	5 825 000
80. Pelastushallinto (110)	**100 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	100 000

90. Rajavartiolaitos (120)	**8 360 000**
10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha), vähennystä	— 2 200 000
23. Huoltomenot (arviomääräraha), lisäystä	800 000
70. Kaluston ja välineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	8 450 000
77. Laiturit, ampumaradat ja muut rakenteet (siirtomääräraha), lisäystä	1 310 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**148 461 000**
12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot (160)	**31 451 000**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	31 451 000
14. Asevelvollisten ylläpitomenot (160)	**13 500 000**
22. Vaatetus ja puhtaanapito (siirtomääräraha), lisäystä	12 000 000
23. Terveydenhuolto (arviomääräraha), lisäystä	1 500 000
20. Perushankintamenot (160)	**18 200 000**
18. Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt (siirtomääräraha), lisäystä	18 200 000
25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot (160)	**60 300 000**
16. Uusinta (siirtomääräraha), lisäystä	49 300 000
17. Uusinta käytöstä poistetun tilalle (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000
18. Telakkateollisuuden työllisyyttä tukevat hankinnat (siirtomääräraha), lisäystä	8 000 000
27. Kiinteistömenot (160)	**11 100 000**
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha), lisäystä	4 600 000
77. Sotilasalueiden ja -laitteiden rakennustyöt (siirtomääräraha), lisäystä	4 000 000
88. Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus (siirtomääräraha), lisäystä	2 500 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö (030)	**13 910 000**
22. Suomalaisten valvontajoukkojen hallinto- ja varustamismenot (siirtomääräraha)	13 910 000

90. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta (150)

22. Vammaskosken tehdas (arviomääräraha), lisäystä 13 900 000

Käyttömenot: 13 900 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	**328 420 000**
07. Eläkkeet (950)	**130 100 000**
05. Vakinaiset eläkkeet sekä perhe-eläkkeet ja hautausavut (arviomääräraha), lisäystä	130 000 000
06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha), lisäystä	100 000
18. Verohallinto (020)	**3 255 000**
27. Automaattinen tietojenkäsittely, lisäystä	2 055 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	1 200 000
37. Eräät hinnanerokorvaukset (670)	**141 000 000**
40. Eräiden valmisteverolakien mukaiset hinnanerokorvaukset (arviomääräraha), lisäystä	141 000 000
40. Tullilaitos (020)	**805 000**
27. Tietojen koneellinen käsittely, lisäystä	585 000
71. Kaluston, puhelimien ja muiden välineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	220 000
52. Tilastokeskus (050)	**1 100 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	800 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	300 000
64. Eräät valtion kiinteistömenot (050)	**2 200 000**
70. Kiinteistöjen työkoneiden ja kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	500 000
76. Virastotalojen rakentaminen (siirtomääräraha), lisäystä	1 700 000
80. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot (990)	**20 685 000**
60. Valtion osuus erorahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	3 375 000
95. Lakiin tai asetukseen perustuvat menot, joita varten menoarvioon ei ole erikseen merkitty määrärahaa (arviomääräraha), lisäystä	6 310 000
97. Tileistä poistot (arviomääräraha), lisäystä	11 000 000
85. Kansainväliset rahoitusyhteisöt (040)	**33 000 000**
66. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha), lisäystä	33 000 000

87. Asuntosäästöpalkkiot (540)		**—5 000 000**
53. Asuntosäästöpalkkiot (arviomääräraha), vähennystä		—5 000 000
94. Valtion ravitsemiskeskus (050)		
29. Käyttömenot (arviomääräraha), vähennystä	—275 000	
Käyttömenot: —275 000		
83. Asuntolainoitettujen vuokra-asuntojen hankkiminen (siirtomääräraha)		275 000
Sijoitusmenot: 275 000		
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot (020)		**1 000 000**
63. Lähdeveron perimisvelvollisuuden laiminlyömisen vuoksi maksuunpantujen maksujen korvaaminen eräissä tapauksissa		1 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		**309 286 000**
02. Luterilainen kirkko (310)		**150 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		150 000
10. Korkeakoulut (240)		**2 020 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		800 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		1 070 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha), lisäystä		150 000
11. Valtion harjoittelukoulut (220)		**510 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		510 000
37. Muut korkeakoulumenot (240)		**—**
27. Korkeakoulujen yhteinen atk-toiminta, lisäystä		100 000
28. Tieteellisten kirjastojen atk-toiminta, vähennystä		—100 000
39. Valtion opintotukikeskus (260)		**3 000 000**
52. Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki (arviomääräraha), vähennystä		— 15 000 000
55. Opintoraha (arviomääräraha), lisäystä		18 000 000
42. Eräät valtion oppilaitokset (220)		**70 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		70 000

43. Lukiot (220)	**25 200 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	200 000
30. Valtionosuus lukioiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	25 000 000
46. Peruskoulut (220)	**65 000 000**
30. Valtionosuus peruskoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	65 000 000
51. Lastentarhanopettajaopistot (230)	**70 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	70 000
56. Kirjastotoimi (280)	**28 000 000**
30. Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	28 000 000
57. Yhteiskunnallinen sivistystyö (250)	**18 195 000**
30. Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	14 000 000
50. Kansanopistojen valtionapu (arviomääräraha), lisäystä	4 195 000
60. Valtion ammatilliset oppilaitokset (230)	**8 121 000**
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	5 000 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	3 121 000
61. Ammattikasvatushallituksen koulutilat ja metsät (230)	**800 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	800 000
65. Kunnalliset ammatilliset oppilaitokset (230)	**60 000 000**
30. Valtionosuus käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	60 000 000
67. Yksityiset ammatilliset oppilaitokset (230)	**— 15 000**
50. Valtionavustus käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	— 15 000
69. Ammatillinen kurssitoiminta ja ammatilliset erikoisoppilaitokset (250)	**83 615 000**
27. Työllisyyskoulutus (arviomääräraha), lisäystä	81 500 000
33. Kunnallisten ja yksityisten ammattioppilaitosten muut ammattikurssit, lisäystä	2 015 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	100 000

74. Oppisopimuslakiin perustuva ammattikoulutus (230)	**—18 000 000**
40. Korvaus työnantajille (arviomääräraha), vähennystä	—18 000 000
76. Ammattikasvatuksen muut menot (230)	**30 300 000**
21. Ammatillisen koulutuksen väliaikainen laajentaminen, lisäystä	30 000 000
53. Eräät valtionavut, lisäystä	300 000
88. Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen (270)	**1 000 000**
50. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha), lisäystä	1 000 000
90. Taiteen tukeminen (290)	**1 100 000**
53. Eräät lisäavustukset taiteen tukemiseen, lisäystä	1 100 000
93. Arkistolaitos (280)	**—**
70. Kaluston ja laitteiden hankkiminen (siirtomääräraha)	—
98. Kansainvälinen yhteistyö (030)	**150 000**
26. Suomen kielen ja kulttuurin tuntemuksen edistäminen ulkomailla, lisäystä	150 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**241 526 000**
08. Maataloushallinto (670)	**1 500 000**
24. Kasvintarkastustoiminnan erillismenot (arviomääräraha), lisäystä	1 500 000
12. Valtion siementarkastuslaitos (660)	**80 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	80 000
15. Valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitos (660)	**135 000**
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	135 000
17. Valtion hevosjalostuslaitos (660)	**50 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	50 000

31. Maataloustuotteiden hintatuki (670)	**86 800 000**
46. Öljykasvituotannon tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	75 000 000
47. Tärkkelystuotannon tukeminen, lisäystä	11 800 000
33. Maatilatalouden rakenteen kehittäminen (670)	**38 333 000**
40. Nuorten viljelijöiden tukeminen (siirtomääräraha), lisäystä	15 000 000
42. Valtion osuus luopumiseläkelain mukaisista menoista (arviomääräraha), lisäystä	4 833 000
44. Avustus turkistarhaajien korkokustannuksiin (siirtomääräraha)	15 000 000
49. Maatalouden korkotukilainojen menot (arviomääräraha), vähennystä	—16 500 000
60. Siirto maatilatalouden kehittämisrahastoon, lisäystä	20 000 000
37. Kalatalous (690)	**6 735 000**
41. Kalastuslain mukaiset maksut (arviomääräraha), lisäystä	5 945 000
48. Eräät korvaukset ja maksut, lisäystä	790 000
38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (690)	**350 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	100 000
75. Talonrakennukset (siirtomääräraha)	250 000
40. Vesihallinto (560)	**9 750 000**
43. Eräät vesioikeudelliset korvaukset (siirtomääräraha)	6 150 000
77. Vesistötyöt (siirtomääräraha), lisäystä	3 600 000
50. Yleismetsätalous (680)	**21 780 000**
25. Pohjois-Suomen siemenhankinta (siirtomääräraha)	20 000 000
77. Yleiset uittoväylätyöt (siirtomääräraha), lisäystä	1 780 000
58. Yksityismetsätalous (680)	**2 360 000**
40. Valtionapu metsänparannustöiden yleismenoihin, vähennystä	—240 000
41. Valtionapu keskusmetsälautakunnille, lisäystä	800 000
42. Valtionapu piirimetsälautakunnille, lisäystä	1 800 000
44. Valtionapu metsänparannustöihin (siirtomääräraha), lisäystä	4 000 000
83. Metsänparannuslainat (siirtomääräraha), vähennystä	—4 000 000
70. Maatalouden tutkimuskeskus (660)	**2 020 000**
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	250 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	1 770 000
84. Valtion eläinlääketieteellinen laitos (670)	**6 000 000**
24. Ulkomaiset seerumit ja rokotusaineet (arviomääräraha), lisäystä	6 000 000

95. Metsähallituksen metsät (680)

21. Liiketoiminnan käyttömenot (arviomääräraha), vähennystä ..... —70 000 000

Käyttömenot: —70 000 000

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä 260 000
88. Maan hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä 63 000 000

Sijoitusmenot: 63 260 000

96. Metsäntutkimuslaitoksen metsät (680)

22. Puun tuotannon ja hankinnan menot (arviomääräraha), lisäystä 1 583 000

Käyttömenot: 1 583 000

Lisäys käyttötalouden lisärahoitustarpeeseen **1 583 000**

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot (650) **790 000**

48. Poikkeuksellisten tulvien aihettamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha) 790 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA 350 627 500

01. Liikenneministeriö (710) **400 000**

29. Muut kulutusmenot, lisäystä 400 000

24. Tiet (720) **46 300 000**

77. Yleisten teiden tekeminen (siirtomääräraha), lisäystä 32 300 000
78. Ulkopuolisille tehtävät työt (arviomääräraha), lisäystä 5 000 000
88. Maa-alueiden hankinta ja tielain mukaiset korvaukset (arviomääräraha), lisäystä 9 000 000

27. Vesitiet (730) **1 500 000**

70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä 1 500 000

40. Autorekisterikeskus (720) **267 500**

01. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä ..... —52 500
50. Valtionapu kokeiluluonteisen radan rakentamiseen (siirtomääräraha) .. 320 000

47. Ilmailuhallinto (740) **4 400 000**

14. Kunnossapito- ja käyttömenot (siirtomääräraha), lisäystä 4 400 000

90. Valtionrautatiet (750)

05. Eläkkeet (arviomääräraha), lisäystä 21 000 000
22. Liikenteen hoito (arviomääräraha), vähennystä ..... —10 000 000

Käyttömenot: 11 000 000
Käyttötulot (14.01.01—04): —260 000 000

Lisäys käyttötalouden lisärahoitustarpeeseen **271 000 000**

60. Siirto Valtionrautateiden uudistusrahastoon, lisäystä 2 730 000
70. Työkoneiden, autojen yms. kaluston hankkiminen (siirtomääräraha) lisäystä 3 000 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä 1 300 000
78. Ratojen parantaminen ja teollisuusraiteiden rakentaminen (siirtomääräraha), lisäystä 3 500 000

Sijoitusmenot ja siirto uudistusrahastoon: 10 530 000

94. Posti- ja telelaitos (760)

01. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä ..... — 5 000 000
05. Eläkkeet (arviomääräraha), lisäystä 6 000 000
12. Moottoriajoneuvojen ja postivaunujen käyttö ja kunnossapito sekä autovarikkotoiminta (arviomääräraha), vähennystä ..... — 7 000 000
22. Postiliikenteen hoito (arviomääräraha), vähennystä ... —25 000 000
29. Muut käyttömenot (arviomääräraha), lisäystä 1 500 000

Käyttömenot: —29 500 000

60. Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon, lisäystä 2 030 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä 5 800 000

Sijoitusmenot ja siirto uudistusrahastoon: 7 830 000

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot (710) **8 400 000**

40. Eräät valtionavut (siirtomääräraha) ..... —
42. Linja-autojen linjaliikenteen tuki (siirtomääräraha) 8 400 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**49 267 000**
01. Kauppa- ja teollisuusministeriö (810)	**607 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	207 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	400 000
02. Teollisuuspiirit (810)	**50 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	50 000
06. Varmuusvarastointi (170)	**3 000 000**
41. Korkotuki turvavarastojen perustamiseen ja ylläpitämiseen (arviomääräraha), vähennystä	—7 000 000
60. Siirto varmuusvarastorahastoon	10 000 000
10. Merenkulkulaitos (730)	**1 000 000**
77. Turvalaitteiden rakentaminen ja väylätyöt (siirtomääräraha), lisäystä	1 000 000
39. Teknillinen tarkastuskeskus (820)	**300 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	300 000
42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus (830)	**560 000**
21. Eräät tutkimustoiminnan menot (siirtomääräraha), lisäystä	560 000
46. Teknisen ja kaupallisen tutkimuksen tukeminen (830)	**1 000 000**
25. Kansallisen mittajärjestelmän kehittäminen (siirtomääräraha), lisäystä	1 000 000
50. Teollisuuden edistäminen (850)	**16 600 000**
23. Teollistamistutkimukset (siirtomääräraha), lisäystä	600 000
48. Liikevaihtoveron huojennusta vastaavat avustukset kunnille ja kiinteistöyrityksille (siirtomääräraha), lisäystä	9 000 000
83. Laina Ajokki Oy:lle (siirtomääräraha)	7 000 000
51. Tuotantotoiminnan alueellinen edistäminen (850)	**—10 000 000**
49. Kehitysalueiden tuotantotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), vähennystä	—10 000 000

55. Energiatalous (860)	**1 000 000**
21. Eräät energiahuollon tutkimus-, suunnittelu- ja valvontatoiminnan menot (siirtomääräraha), lisäystä	1 000 000
85. Ulkomaankaupan edistäminen (880)	**35 000 000**
40. Valtionavustus viennin edistämiseen (siirtomääräraha), lisäystä	20 000 000
60. Siirrot rahastoihin (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
90. Valtion hankintakeskus (050)	
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	150 000
Sijoitusmenot: 150 000	
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut menot (810)	—
08. Komiteat ja asiantuntijat (arviomääräraha)	—

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	**466 804 000**
01. Sosiaali- ja terveysministeriö (400)	**335 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	200 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	135 000
14. Tapaturmavirasto (400)	**114 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	114 000
15. Perhekustannusten tasaus (410)	**—85 000 000**
30. Valtionosuus kunnille lasten kotona tapahtuvan hoidon tukemiseen (arviomääräraha), vähennystä	—85 000 000
16. Yleinen perhe-eläke (410)	**—15 000 000**
50. Yleinen perhe-eläke (arviomääräraha), vähennystä	—15 000 000
17. Työttömyysturva (410)	**147 000 000**
50. Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha), lisäystä	62 000 000
51. Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha), lisäystä	85 000 000

18. Sairausvakuutus (410)	**—105 000 000**
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	—105 000 000
19. Eläkevakuutus (410)	**106 000 000**
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	63 000 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	43 000 000
20. Yrittäjien tapaturmavakuutus (410)	**3 500 000**
53. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha), lisäystä	3 500 000
22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot (410)	**150 000**
58. Entisten sotavankien terveystarkastus (siirtomääräraha), lisäystä	150 000
27. Kunnallinen toimeentuloturva (410)	**132 120 000**
30. Valtionosuus kunnille toimeentuloturvan kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	132 120 000
28. Muu toimeentuloturva (410)	**—10 000 000**
30. Valtionosuus kunnille huoltoapulain mukaisiin kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	2 000 000
51. Invalidiraha (arviomääräraha), vähennystä	—12 000 000
32. Kuntien järjestämät sosiaalipalvelut (420)	**147 000 000**
30. Valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	157 000 000
31. Valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen perustamiskustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—10 000 000
33. Yksityisten yhteisöjen sosiaalipalvelut (420)	**1 200 000**
51. Valtionavustus yksityisten sosiaalihuollon palvelujen tuottajien käyttökustannuksiin, lisäystä	1 200 000
38. Lasten päivähoito (420)	**3 995 000**
30. Valtionosuus kunnille lasten päiväkotien käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	2 425 000
31. Valtionosuus kunnille ohjatusta perhepäivähoidosta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	1 570 000

40. Valtion koulukodit (420)	**2 400 000**
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	2 400 000
41. Lasten ja nuorten kasvatus ja huolto (420)	**2 257 000**
33. Valtion korvaus kunnille kasvatuskorvauksiin (arviomääräraha), lisäystä	2 257 000
46. Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto (420)	**776 000**
30. Valtionosuus kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	776 000
57. Lomatoiminta (420)	**—79 900 000**
30. Valtionosuus kunnille maatalousyrittäjien lomituspalvelujen ja pienyrittäjien vuosilomajärjestelmän hallintomenoihin (arviomääräraha), lisäystä	4 000 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien vuosilomalomituksen kustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—33 500 000
41. Valtion korvaus maatalousyrittäjien sijaisapulomituksen kustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—35 400 000
43. Valtion korvaus maatalousyrittäjien viikkovapaatoiminnan kustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—15 000 000
63. Valtion mielisairaalat (480)	**487 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	487 000
65. Kansanterveyslaitos (450)	**100 000**
21. Eräät valvonta- ja tutkimustoiminnan menot (siirtomääräraha), lisäystä	100 000
68. Säteilyturvakeskus (450)	**3 545 000**
21. Eräät valvonta- ja tutkimustoiminnan menot (siirtomääräraha), lisäystä	2 000 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	600 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	945 000
72. Keskussairaaloiden rakentaminen (480)	**150 000**
74. Keskussairaaloiden rakentaminen (siirtomääräraha)	150 000
75. Kunnallinen kansanterveystyö (470)	**4 077 000**
30. Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	4 077 000

76. Kunnallinen erikoissairaanhoito (480)	**2 725 000**
30. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	2 725 000
77. Kuntien järjestämä ympäristöterveydenhuolto (460)	**3 565 000**
30. Valtionosuus kunnille ympäristöterveydenhuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	3 565 000
78. Kuntien järjestämä kansanterveystyö (470)	**—51 000 000**
30. Valtionosuus kunnille kansanterveystyön käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—51 000 000
79. Kuntien järjestämä erikoissairaanhoito (480)	**250 818 000**
30. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoidon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	218 500 000
32. Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	28 135 000
34. Valtion korvaus erikoissairaanhoitolaitoksille mielentilatutkimuspotilaiden sekä valtion täydellisessä huollossa olevien potilaiden hoitoon (arviomääräraha), lisäystä	4 183 000
85. Terveydenhuollon muut menot (400)	**390 000**
50. Terveydenhoitolain mukaiset korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	390 000

Pääluokka 34

34. TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA	**149 300 000**
06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto (620)	**2 000 000**
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	2 000 000
50. Työllisyyden hoito (630)	**132 000 000**
30. Valtionapu kunnille ja kuntainliitoille työttömyyden lieventämiseen (siirtomääräraha), lisäystä	5 000 000
50. Työllisyyskoulutuksen koulutus- ja erityistuki (arviomääräraha), vähennystä	—40 500 000
61. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (siirtomääräraha), lisäystä	50 000 000
62. Työllisyysperusteinen valtionapu investointeihin (siirtomääräraha), lisäystä	30 000 000
63. Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjauksen erityismenot, lisäystä	500 000
71. Työllisyysperusteiset hankinnat (siirtomääräraha)	17 000 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (arviomääräraha), lisäystä	70 000 000

89. Palkkaturva (410)	**15 000 000**
50. Palkkaturva (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut menot (610)	**300 000**
25. Kansainvälinen yhteistyö, lisäystä	100 000
50. Korvaus liikennöitsijöille siviilipalvelusmiesten lomamatkalipuista (arviomääräraha), lisäystä	200 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	**—276 467 000**
01. Ympäristöministeriö (510)	**1 103 000**
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	13 000
26. Kansainvälinen yhteistyö, lisäystä	1 090 000
15. Luonnonsuojelu ja luonnon virkistyskäyttö (520)	**180 000**
31. Valtionavustus kunnille ulkoilureittien perustamiseen (siirtomääräraha), lisäystä	180 000
20. Luonnonsuojelualueiden perustaminen ja hoito (520)	**150 000**
74. Luonnonsuojelualueiden talonrakennustyöt (siirtomääräraha), lisäystä	150 000
25. Vesi- ja ympäristöhallinto (560)	**3 500 000**
40. Teollisuuden vesiensuojeluinvestointien korkotuki (arviomääräraha), vähennystä	—2 000 000
77. Vesiensuojelutyöt (siirtomääräraha), lisäystä	5 500 000
26. Öljyvahinkojen torjunta (520)	**6 000 000**
29. Öljyntorjuntakaluston korjaus ja kunnossapito (arviomääräraha), lisäystä	6 000 000
30. Kaavoitus- ja rakennustoimi (530)	**2 400 000**
34. Valtionavustukset kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden rakennusten säilyttämiseen (siirtomääräraha), lisäystä	2 400 000
45. Asuntotoimi (540)	**—290 000 000**
56. Avustukset energiataloudelliseen korjaustoimintaan (siirtomääräraha), lisäystä	10 000 000
83. Asuntolainat, vähennystä	—300 000 000

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot (510)	**200 000**
51. Avustukset eräiden myrskyvahinkojen korvaamiseen (siirtomääräraha)	200 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELKA	**2 183 677 000**
01. Kotimaisen velan korko (910)	**—12 700 000**
90. Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä	—12 700 000
07. Ulkomaisen velan kuoletus (910)	**2 196 377 000**
90. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), lisäystä	2 196 377 000

Lisäys menoihin: 4 057 477 700

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 1986

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Esko Ollila*